

**Załącznik
do Uchwały Nr XXIII/99/2004
Rady Gminy Lubin
z dnia 19 października 2004 roku**

***PLAN ROZWOJU LOKALNEGO
GMINY LUBIN
NA LATA 2004 – 2010***

**Urząd Gminy Lubin
ul. Władysława Łokietka 6
59-300 Lubin
tel. (076) 842-6001
fax. (076) 844-24-50**

Lubin, 19 października 2004r.

Plan Rozwoju Lokalnego powstał przy współpracy firmy

**INWEST
CONSULTING S.A.**

61-706 Poznań

ul.Libelta 1a

tel./fax.: 061/851 86 77

Jacek Mrowicki - Prezes Zarządu, Paweł Śliwiński – Wiceprezes Zarządu

Sąd Rejonowy w Poznaniu – Wydział XXI Gospodarczy KRS, nr KRS 000028098

Wysokość kapitału zakładowego: 2.500.000,00 PLN

SPIS TREŚCI

Rozdział 1. Podstawy Planu Rozwoju Lokalnego Gminy Lubin	7
1.1. Wprowadzenie	8
1.2. Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Lubin	9
1.3. Metodyka prac	11
1.4. Kryteria oceny zadań inwestycyjnych	13
Rozdział 2. Charakterystyka obecnej sytuacji społeczno - gospodarczej na terenie Gminy Lubin	17
2.1. Wstęp	18
2.1.1. Historia Gminy	18
2.1.2. Ogólna charakterystyka Gminy	18
2.1.3. Warunki geograficzno – topograficzne	20
2.1.4. Hydrografia	21
2.1.5. Wody podziemne	21
2.1.6. Gleby	21
2.1.7. Warunki klimatyczne	22
2.1.8. Szata roślinna	23
2.1.9. Kopaliny	24
2.2. Analiza stanu obecnego	24
2.2.1. Sytuacja demograficzna	24
2.2.2. Gospodarka wodno - ściekowa	27
2.2.3. Infrastruktura drogowa	28
2.2.4. Infrastruktura energetyczna i gazownictwo	29
2.2.5. Infrastruktura telekomunikacyjna	30
2.2.6. Rozwój gospodarczy	30
2.2.7. Bezrobocie	31
2.2.8. Oświata i edukacja	34
2.2.9. Kultura i sport	36
2.2.10. Rozwój turystyczny Gminy	38
2.2.11. Pomoc społeczna	39
2.2.12. Opieka zdrowotna	40
2.2.13. Bezpieczeństwo publiczne	40
2.2.14. Analiza SWOT Gminy Lubin	42
2.2.15. Identyfikacja problemów Gminy	43
2.3. Strategia Rozwoju Gminy Lubin	44
2.4. Cele strategiczne rozwoju Gminy Lubin	45
Rozdział 3. Cel Planu Rozwoju Lokalnego Gminy Lubin	47
3.1. Budowa i modernizacja infrastruktury technicznej	49
3.2. Budowa i modernizacja infrastruktury społecznej	49
3.3. Budowa i modernizacja infrastruktury komunikacyjnej	50
Rozdział 4. Wieloletni Plan Finansowy - założenia prognostyczne	51
4.1. Cel opracowania prognoz finansowych	52

4.2.	Metodyka opracowania prognoz finansowych	52
4.3.	Dane historyczne	53
4.4.	Metodyka prognozowania	53
4.5.	Trafność prognozy	55
4.6.	Zasady gospodarki finansowej Jednostek Samorządu Terytorialnego w latach 2001 – 2003	55
4.7.	Zasady gospodarki finansowej Jednostek Samorządu Terytorialnego od 2004 roku	57
4.8.	Założenia przyjęte do prognozy części finansowej Planu Rozwoju Lokalnego na lata 2004 - 2010	59
4.8.1.	Czynniki mające wpływ na gospodarkę budżetową i finanse	59
4.8.2.	Baza podatkowa JST	59
4.8.3.	Inflacja	63
4.8.4.	Produkt Krajowy Brutto	65
4.9.	Rodzaje ryzyka towarzyszącego funkcjonowaniu jednostek samorządu terytorialnego	67
Rozdział 5. Gospodarka finansowa Gminy w latach 2001 - 2003		69
5.1.	Wykonanie budżetów Gminy Lubin w latach 2001 - 2003	70
5.2.	Dochody Gminy Lubin w latach 2001 – 2003	72
5.3.	Wydatki Gminy Lubin w latach 2001 – 2003	74
5.4.	Wynik budżetów Gminy Lubin	75
5.5.	Wolne środki Gminy Lubin	75
Rozdział 6. Wieloletni Plan Finansowy – prognozy budżetowe na lata 2004 - 2010		78
6.1.	Dochody	79
6.2.	Wydatki	86
6.3.	Informacje o zaciągniętych i planowanych zobowiązaniach finansowych z tytułu kredytów, pożyczek i obligacji	92
6.4.	Informacje o udzielaniu przez Gminę Lubin poręczeń i gwarancji	92
6.5.	Analiza zdolności finansowej Gminy w latach obowiązywania prognozy	95
6.6.	Wskaźniki obciążenia budżetu Gminy	100
Rozdział 7. Wieloletni Plan Rzeczowy - Inwestycje planowane w ramach Planu Rozwoju Lokalnego		103
7.1.	Zadania zgłoszone do PLANU ROZWOJU LOKALNEGO Gminy Lubin	104
7.2.	Zadania objęte interwencją Planu Rozwoju Lokalnego Gminy Lubin	109
Rozdział 8. Plan Rozwoju Lokalnego - Powiązanie projektów z celami strategicznymi województwa		122
8.1.	Metoda powiązania projektów z celami strategicznymi województwa dolnośląskiego	123
8.2.	Cele projektów inwestycyjnych przyjętych do Planu Rozwoju Lokalnego	123
Rozdział 9. System wdrażania i oczekiwane wskaźniki osiągnięć Planu Rozwoju Lokalnego		125
9.1.	System wdrażania Planu Rozwoju Lokalnego	126

9.2.	Oczekiwane wskaźniki osiągnięć Planu Rozwoju Lokalnego	126
Rozdział 10. Sposoby monitorowania, oceny i komunikacji społecznej Planu Rozwoju Lokalnego		
Rozdział 10. Sposoby monitorowania, oceny i komunikacji społecznej Planu Rozwoju Lokalnego		132
10.1.	Sposoby monitorowania i oceny Planu Rozwoju Lokalnego Gminy Lubin	133
10.2.	Sposoby inicjowania współpracy pomiędzy sektorem publicznym, prywatnym i organizacjami pozarządowymi	133
10.3.	Public Relations Planu Rozwoju Lokalnego	134
Rozdział 11. Podsumowanie		135
Rozdział 12. Załączniki - Podstawy prawne prac nad Planem Rozwoju Lokalnego Gminy Lubin		
Rozdział 12. Załączniki - Podstawy prawne prac nad Planem Rozwoju Lokalnego Gminy Lubin		138
12.1.	Uchwała Nr XIX/78/2004 Rady Gminy Lubin z dnia 30 kwietnia 2004 r. w sprawie: przystąpienia do opracowania Planu Rozwoju Lokalnego Gminy Lubin.	139
12.2.	Uchwała Nr XXI/88/2004 Rady Gminy Lubin z dnia 9 lipca 2004 r. w sprawie: przyjęcia zasad oceny inwestycji na potrzeby Wieloletniego Planu Inwestycyjnego w ramach Planu Rozwoju Lokalnego Gminy Lubin	140
12.3.	Załącznik nr 1 do Uchwały nr XXI/88/2004 Rady Gminy Lubin z dnia 9 lipca 2004 r. w sprawie: przyjęcia zasad oceny inwestycji na potrzeby Wieloletniego Planu Inwestycyjnego w ramach Planu Rozwoju Lokalnego Gminy Lubin	141
12.4.	zarządzenie nr 73/2004 Wójta Gminy Lubin w sprawie procedury prac nad Wieloletnim Planem Inwestycyjnym	144

Skróty i pojęcia używane w opracowaniu

ANALIZA MOŻLIWOŚCI INWESTYCYJNYCH	sprawdzenie w oparciu o projekcje finansowe, jakie środki może gmina przeznaczyć na inwestycje. Uwzględnia zarówno środki własne (w tym zaoszczędzone) jak i źródła zewnętrzne
ANALIZA WIARYGODNOŚCI KREDYTOWEJ	sprawdzenie (w oparciu o procedury przyjęte przez kredytodawcę) zdolności podmiotu do spłaty zobowiązań w przyszłości. Tu dodatkowo weryfikowana jest zgodność z ustawą o finansach publicznych
DOTACJA	w opracowaniu są to kwoty wynikające z paragrafu 201 202, 203, 211, 212, 213, 221, 222, 223, 631, 641, 651, 633, 643, 653, 632, 642, 652 klasyfikacji paragrafów dochodów, przychodów i środków zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 25 marca 2003 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów i wydatków oraz przychodów i rozchodów
DZ. U.	Dziennik Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej
EUR	jednostka walutowa obowiązująca w Unii Europejskiej
EURIBOR	stopa procentowa kredytów na rynku europejskim.
EURIBOR 1M.	stopa, według której naliczane jest oprocentowanie kredytu w walucie unijnej. Mówi o tym, że odsetki naliczane są raz na miesiąc
GMINA	Gmina Lubin
GUS	Główny Urząd Statystyczny
JST	Jednostka samorządu terytorialnego
NFOŚIGW	Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
OBLIGACJE	wierzycielskie papiery wartościowe emitowane przez osoby prawne w celu pozyskania środków pieniężnych dla finansowania określonych celów; obligacje są z reguły papierami wartościowymi na okaziciela, co powoduje, że są instrumentem finansowym w pełni płynnym i łatwo zbywalnym; obligacje jako papiery wartościowe podlegają obrotowi (tzn. mogą być kupowane i sprzedawane)
PLN	polski złoty wprowadzony do obiegu 1 stycznia 1995 roku
PRL	Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Lubin na lata 2004 – 2010
PROJEKCJA FINANSOWA	przedstawienie na podstawie wiedzy szczególnej (przewidywania służb finansowych Gminy) i ogólnej (wskaźniki ekonomiczne) przewidywań dotyczących przyszłych zdarzeń finansowych
RATA	część nominalnej wielkości kredytu przypadająca do spłaty w danym roku
RATA ODSETKOWA	odsetki od kredytu przypadające do spłaty w danym roku wyliczone w oparciu o prognozowane stopy procentowe.
S.A.	spółka akcyjna
SP. Z O.O.	spółka z ograniczoną odpowiedzialnością
SUBWENCJA	w opracowaniu są to kwoty wynikające z paragrafu 292 klasyfikacji paragrafów dochodów, przychodów i środków zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 25 marca 2003 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów i wydatków oraz przychodów i rozchodów
USTAWA FINANSACH PUBLICZNYCH	Ustawa z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych (t.j. Dz.U. z 2003 r. Nr 15, poz. 148 ze zm.)
USTAWA DOCHODACH	- Ustawa z dnia 26 listopada 1998 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego w latach 1999 - 2003 (Dz. U. Nr 150, poz. 983 ze zm.) – uchylona z dniem 1 stycznia 2004 r. - Ustawa z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 203, poz. 1966)
WFOŚIGW	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
WIBOR	Warsaw Interbank Offered Rate, oprocentowanie, po jakim banki skłonne są udzielić pożyczek innym bankom
WPI	Wieloletni Plan Inwestycyjny - analiza możliwości inwestycyjnych w latach 2005 - 2010
WPR	Wieloletni Plan Rozwoju - analiza potrzeb i możliwości inwestycyjnych od strony rzeczowej

**ROZDZIAŁ 1. PODSTAWY PLANU ROZWOJU LOKALNEGO
 GMINY LUBIN**

1.1. WPROWADZENIE

Podstawowym celem działania samorządu jest osiągnięcie zrównoważonego rozwoju, prowadzącego do poprawy jakości życia lokalnej społeczności. Szczególna rola samorządu terytorialnego została określona przez Konstytucję Rzeczypospolitej Polskiej w artykule 163, który stanowi, że samorząd terytorialny wykonuje zadania publiczne niezastrzeżone przez Konstytucję lub ustawy dla organów innych władz publicznych. Zgodnie z artykułem 7 punkt 1 ustawy o samorządzie gminnym do zadań własnych gminy należy zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty. W szczególności zadania własne obejmują sprawy:

- 1) ładu przestrzennego, gospodarki nieruchomościami, ochrony środowiska i przyrody oraz gospodarki wodnej,
- 2) gminnych dróg, ulic, mostów, placów oraz organizacji ruchu drogowego,
- 3) wodociągów i zaopatrzenia w wodę, kanalizacji, usuwania i oczyszczania ścieków komunalnych, utrzymania czystości i porządku oraz urządzeń sanitarnych, wysypisk i unieszkodliwiania odpadów komunalnych, zaopatrzenia w energię elektryczną i ciepłą oraz gaz,
- 4) lokalnego transportu zbiorowego,
- 5) ochrony zdrowia,
- 6) pomocy społecznej, w tym ośrodków i zakładów opiekuńczych,
- 7) gminnego budownictwa mieszkaniowego,
- 8) edukacji publicznej,
- 9) kultury, w tym bibliotek gminnych i innych placówek upowszechniania kultury,
- 10) kultury fizycznej i turystyki, w tym terenów rekreacyjnych i urządzeń sportowych,
- 11) targowisk i hal targowych,
- 12) zieleni gminnej i zadrzewień,
- 13) cmentarzy gminnych,
- 14) porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli oraz ochrony przeciwpożarowej i przeciwpowodziowej, w tym wyposażenia i utrzymania gminnego magazynu przeciwpowodziowego,
- 15) utrzymania gminnych obiektów i urządzeń użyteczności publicznej oraz obiektów administracyjnych,
- 16) polityki prorodzinnej, w tym zapewnienia kobietom w ciąży opieki socjalnej, medycznej i prawnej,
- 17) wspierania i upowszechniania idei samorządowej,
- 18) promocji gminy,

- 19) współpracy z organizacjami pozarządowymi,
- 20) współpracy ze społecznościami lokalnymi i regionalnymi innych państw.

Realizacja i wzajemne powiązanie tych zadań wymaga starannego planowania. Artykuł 110 (oraz inne) ustawy o finansach publicznych oraz artykuł 18 ustawy o samorządzie gminnym tworzą prawne podstawy wieloletniego planowania finansowego dla samorządu.

1.2. PLAN ROZWOJU LOKALNEGO GMINY LUBIN

Posiadanie Planu Rozwoju Lokalnego ma istotne znaczenie dla szans realizacji zrównoważonego rozwoju gminy. Dokument ten jest wynikiem procesu planowania strategicznego w gminie, podczas którego formułowane są długofalowe cele, ich struktura oraz współzależności, a także jednostki odpowiedzialne za ich wdrożenie. Wymaga zatem przygotowania analizy hierarchii potrzeb i planowanych działań zmierzających do ich realizacji z uwzględnieniem sposobów finansowania. Planu Rozwoju Lokalnego stanowi istotną przesłankę pozytywnych, pożądaných zmian, ułatwiając władzy samorządowej podejmowanie decyzji. W jego przygotowaniu uczestniczą tak przedstawiciele władz lokalnych (wójt, radni) jak i przedstawiciele miejscowej sfery gospodarczej oraz aktywni mieszkańcy regionu. Oznacza to, że w proces wyznaczania celów rozwoju społeczno-gospodarczego lokalnych społeczności włączone jest jak najszersze spektrum odbiorców późniejszych działań. Pozwala to na wyartykułowanie rzeczywistych dążeń lokalnej społeczności, a konsekwentnie realizowany plan daje mieszkańcom oraz podmiotom gospodarczym poczucie stabilizacji i zmniejsza niepewność co do przyszłości, w kontekście zmian lokalnych władz. Współdziałanie partnerów społeczno-gospodarczych stanowi istotny wkład w budowę społeczeństwa obywatelskiego. Monitorowanie przez partnerów społecznych i czasowe aktualizacje służą dodatkowo zapewnieniu koncentracji środków i efektywności ich wykorzystania.

Plan Rozwoju Lokalnego jako nakreślenie kierunków wieloletniego rozwoju, pozwala wykazać zasadność i celowość aplikowania o źródła finansowanie z funduszy Unii Europejskiej. W praktyce niemożliwe jest bowiem pozyskanie środków finansowych z różnorodnych programów pomocowych Unii Europejskiej bez rzetelnego i jasnego zaprezentowania wizji rozwoju gminy.

Dodatkowo dokument ten ułatwia tworzenie studium wykonalności dla inwestycji ujętych w programie, a jednocześnie pozwala na łatwiejsze zawiązywanie porozumień międzygminnych dla wspólnych przedsięwzięć inwestycyjnych.

Dla racjonalnego i długofalowego zaplanowania wydatków, zwłaszcza na rzecz projektów perspektywicznych, Gmina Lubin podjęła działania nad stworzeniem Planu Rozwoju Lokalnego.

Proces przystąpienia Rzeczypospolitej Polskiej do Unii Europejskiej spowodował standaryzację prac nad Zintegrowanymi Programami Operacyjnymi Rozwoju Lokalnego.

W trakcie prac nad PRL Gminy Lubin postanowiono uzupełnić prace tak, aby tworzony program był zgodny z wytycznymi projektu Ministerstwa Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej dotyczącego zasad przygotowywania Planów Rozwoju Lokalnego. Wytyczne te są w swej istocie dokładnie zgodne z będącymi w toku pracami.

Podstawami prawnymi podjętych prac są:

- 1) Uchwała Nr XIX/78/2004 Rady Gminy Lubin z dnia 30 kwietnia 2004 r. w sprawie przystąpienia do opracowania Planu Rozwoju Lokalnego Gminy Lubin.
- 2) Uchwała Nr XXI/88/2004 Rady Gminy Lubin z dnia 9 lipca 2004 r. w sprawie przyjęcia zasad oceny inwestycji na potrzeby Wieloletniego Planu Inwestycyjnego w ramach Planu Rozwoju Lokalnego Gminy Lubin.
- 3) Zarządzenie nr 73/2004 Wójta Gminy Lubin z dnia 3 czerwca 2004 roku w sprawie procedury prac nad Wieloletnim Planem Inwestycyjnym.

Dokumentami powiązаныmi z prowadzonymi pracami są:

- 1) Strategia Rozwoju Gminy Lubin.
- 2) Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Lubin.
- 3) Strategią Rozwoju Powiatu Lubińskiego.
- 4) Strategia Rozwoju Województwa Dolnośląskiego.

Ponadto korzystano z dokumentów:

- 1) „Zintegrowany Program Operacyjny Rozwoju Regionalnego”, wersja ostateczna zatwierdzona przez Radę Ministrów w dn. 16 marca 2004 r.
- 2) „Zintegrowany Program Operacyjny Rozwoju Regionalnego”, uzupełnienie programu, Ministerstwo Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej, Warszawa, kwiecień 2004 r.
- 3) „Zintegrowany Program Operacyjny Rozwoju Regionalnego 2004 - 2006. Ogólny podręcznik wdrażania”, dokument roboczy, podstawa do dalszych prac zgodnie z przedstawionymi zaleceniami, Ministerstwo Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej, Warszawa, styczeń 2004 r.
- 4) „Narodowy Plan Rozwoju”, Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. (Dz. U. Nr 116, poz. 1206).
- 5) „Narodowy Plan Rozwoju na lata 2004-2006”, Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 22 czerwca 2004 r. w sprawie przyjęcia Narodowego Planu Rozwoju 2004-2006. (Dz. U. Nr 149, poz. 1567).

1.3. METODYKA PRAC

Plan Rozwoju Lokalnego został opracowany przy założeniu, że jego sporządzenie przyczyni się do planowego zarządzania Gminą w zakresie realizacji zadań inwestycyjnych, z uwzględnieniem potencjału finansowego Jednostki oraz pomoże w pozyskaniu środków unijnych.

Etap I – diagnoza stanu obecnego.

Diagnoza obejmuje przegląd najważniejszych elementów struktury społeczno-gospodarczej Gminy. Szczególny nacisk położono na omówienie następujących zagadnień:

- sytuacji demograficznej i społecznej,
- stanu infrastruktury technicznej, w szczególności spraw infrastruktury telekomunikacyjnej, energetycznej i gazowniczej, kanalizacji, gospodarki wodno-ściekowej, gospodarki odpadami, infrastruktury drogowej,
- stanu infrastruktury społecznej, w szczególności bazy materialnej oświaty i wychowania, zagadnień pomocy społecznej, służby zdrowia, kultury oraz sportu i rekreacji,
- sytuacji gospodarczej, w tym w sferze rolnictwa oraz działalności pozarolniczej,
- problematyki przestrzennej i mieszkaniowej,
- gospodarki finansowej gminy oraz inwestycji publicznych.

Przy opracowywaniu diagnozy stanu dokonano również przeglądu dokumentów Gminy związanych ze sferą przestrzenną.

Poza danymi pozyskanymi z Gminy korzystano również z szeregu opracowań i publikacji statystycznych, w tym roczników województwa oraz wydawnictwa ze spisu rolnego oraz spisu powszechnego z roku 2002.

Etap I opracowano głównie na podstawie Strategii Rozwoju Gminy Lubin i Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Lubin.

Etap II – dyskusja na temat głównych problemów Gminy oraz sposobów ich rozwiązania.

W ramach etapu II zwrócono się do najważniejszych środowisk społecznych oraz gospodarczych z terenu Gminy z prośbą o wyrażenie opinii na temat najważniejszych lokalnych problemów rozwojowych. Ponadto poproszono te środowiska o zgłaszanie propozycji sposobów rozwiązania przedmiotowych problemów.

Konsultacje prowadzone zostały w oparciu o specjalnie w tym celu przygotowaną przez Zespół Koordynacyjny ankietę społeczną.

Podczas spotkań diskutowane były szeroko główne problemy rozwojowe danego obszaru Gminy z uwzględnieniem głównych priorytetów rozwojowych tj. rynek pracy (bezrobocie), bezpieczeństwo publiczne itp.

Na podstawie otrzymanych ankiet Zespół Koordynacyjny przygotował syntezę problemów oraz listę najważniejszych przedsięwzięć służących ich rozwiązaniu.

Etap III – zarys projektu Planu Rozwoju Lokalnego - robocza wersja dokumentu.

Zespół Koordynacyjny opracowujący Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Lubin przygotował zarysy dokumentów obejmujące diagnozę stanu, obszary strategiczne, cele strategiczne, cele operacyjne, działania oraz zadania priorytetowe.

W kolejnym kroku część zadań priorytetowych została umieszczona w projekcie Planu Rozwoju Lokalnego Gminy Lubin jako przewidziane do realizacji w latach 2004 - 2010.

Etap IV – opiniowanie dokumentów oraz uchwalenie Planu Rozwoju Lokalnego przez Radę Gminy w Lubin.

Projekt dokumentu pn. „Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Lubin na lata 2004 – 2010” był przedmiotem opiniowania przez Komisję Rady Gminy Lubin.

Dokument uzyskał pozytywną opinię w całym swoim zakresie.

Zadania objęte zakresem interwencji planu są odbiciem preferencji społecznych wyrażonych w procesie ankietowania, podobnie jak zadania o znacznym stopniu przygotowania (poniesione nakłady na przygotowanie dokumentacji) do objęcia interwencją planu.

W wyniku akceptacji projektu planu przez Komisję Rady podjęto decyzję o umieszczeniu uchwały w sprawie przyjęcia tego dokumentu w porządku obrad Sesji Rady Gminy Lubin w dniu 19 października 2004 r.

Podsumowując, przebieg prac był następujący:

1. Stworzenie Planu Rozwoju Lokalnego (PRL).
 - a. Przygotowanie danych przez służby finansowe Urzędu Gminy.
 - I. Dane historyczne.
 - II. Prognozy.
 - b. Weryfikacja danych.
 - c. Stworzenie projekcji możliwości finansowych Gminy na okres obowiązywania Planu Rozwoju Lokalnego oraz Wieloletniego Planu Inwestycyjnego.
 - d. Analiza możliwości finansowych Gminy przez służby finansowe Gminy z udziałem konsultantów.

2. Stworzenie Planu Rozwoju Lokalnego (PRL) oraz Wieloletniego Planu Inwestycyjnego (WPI).
 - a. Zebranie wniosków inwestycyjnych.
 - b. Opracowanie wniosków przez Urząd Gminy w Lubin.
 - c. Powiązanie projektów z celami strategicznymi Gminy.
 - d. Ocena wniosków zgodnie z przyjętymi kryteriami.
3. Harmonizacja możliwości finansowych z potrzebami inwestycyjnymi - stworzenie wariantów Planu Rozwoju Lokalnego.
4. Prezentacja i ocena wariantów Planu Rozwoju Lokalnego.
5. Wybór wariantu.
6. Przygotowanie i przedłożenie Radzie Gminy projektu Planu Rozwoju Lokalnego.

1.4. KRYTERIA OCENY ZADAŃ INWESTYCYJNYCH

Ocena wniosków inwestycyjnych zgodnie z przyjętymi dokumentami przebiegała według następujących kryteriów:

1. Ocena inwestycji w kategoriach uwarunkowań społecznych:

1.1. Zasięg oddziaływania:

- 0** – mniejszy niż 1 sołectwo,
- 1** – 1 sołectwo,
- 2** – więcej niż 1 sołectwo,
- 3** – cała Gmina,
- 4** – zasięg regionalny.

1.2. Wpływ na rozwój gospodarczy i/ lub nowe miejsca pracy:

- 0** – nie wpływa,
- 3** – podwyższa atrakcyjność inwestycyjną Gminy, co w przyszłości może przyczynić się do utrzymania istniejących lub powstania nowych miejsc pracy,
- 6** – w istotny sposób przyczynia się do powstania nowych podmiotów oraz nowych miejsc pracy; podwyższa atrakcyjność inwestycyjną Gminy.

1.3. Wpływ inwestycji na rozwój edukacyjno-oświatowy dzieci i młodzieży:

- 0 – nie wpływa,
- 1 – poprawia możliwości rozwoju,
- 2 – dodaje nową jakość do możliwości rozwoju edukacyjno-oświatowego.

1.4. Wpływ inwestycji na bezpieczeństwo mieszkańców (w zakresie zagrożenia zdrowia i życia, przestępczość):

- 0 – inwestycja nie ma wpływu na bezpieczeństwo mieszkańców,
- 1 – inwestycja poprawia bezpieczeństwo mieszkańców,
- 3 – inwestycja dodaje nową jakość dla bezpieczeństwa mieszkańców.

1.5. Wpływ inwestycji na poprawę spędzania wolnego czasu przez mieszkańców Gminy i gości:

- 0 – nie wpływa,
- 1 – niewielki,
- 2 – istotny.

1.6. Opinia wyrażona przez Zespół Koordynacyjny (każdy członek Zespołu dysponuje głosem o wartości 0,5 punktu. Jest to niepodzielne. Sumarycznie cały Zespół Koordynacyjny może przyznać od 0 do 3,5 punktu każdemu zadaniu):

- 0 – 3,5 pkt. (po 0,5 punktu na każdego z członków Zespołu Koordynacyjnego).

2. Ocena inwestycji w kategoriach strukturalnych:**2.1. Zadanie jest zawarte w Strategiach dotyczących Gminy Lubin:**

- 0 – nie jest zawarte,
- 3 – jest zawarte w strategii.

2.2. Stopień zaawansowania inwestycji:

- 0 – nowa inwestycja,
- 1 – faza koncepcji i opracowania wstępnego,
- 2 – opracowana dokumentacja projektowa lub wybrany projektant,
- 3 – pozwolenie na budowę (lub możliwość rozpoczęcia inwestycji),
- 5 – podpisana umowa na realizację robót budowlano-montażowych, budowa zaawansowana.

2.3. Zadanie wynikające z decyzji niezależnych od Gminy:

- 0 – brak decyzji wpływających na inwestycję,
- 3 – przewiduje się ryzyko zaistnienia takiej decyzji,
- 6 – jest wydana decyzja mająca wpływ na inwestycję.

2.4. Na ile planowana inwestycja poprawi wykorzystanie istniejących obiektów użyteczności publicznej:

- 0 – nie wpływa,
- 1 – częściowo,
- 3 – zdecydowanie.

2.5. Wpływ na środowisko naturalne:

- 0 – neutralny wpływ na środowisko,
- 1 – niewielki pozytywny wpływ na środowisko,
- 2 – inwestycja zawiera się w Gminnym Programie Ochrony Środowiska (bądź ma istotny pozytywny wpływ na środowisko nie zawierając się w Programie).

2.6. Wpływ inwestycji na poprawę wizerunku Gminy:

- 0 – neutralny,
- 1 – pozytywny,
- 2 – istotnie zmienia wizerunek Gminy.

2.7. Wpływ inwestycji na poprawę komfortu życia mieszkańców Gminy poprzez zapewnienie niezbędnej infrastruktury technicznej:

- 0 – nie wpływa,
- 1 – zwiększa komfort życia mieszkańców poprzez modernizację istniejącej infrastruktury technicznej,
- 3 – zwiększa komfort życia mieszkańców poprzez wyposażenie w nowe elementy infrastruktury technicznej.

3. Ocena inwestycji w kategoriach finansowych:**3.1. Wpływ inwestycji na budżet:**

- 3 – wpływ ujemny (istotny wzrost stałych wydatków budżetowych),
- 0 – wpływ neutralny,
- 3 – wpływ dodatni (stałe dochody lub zmniejszenie stałych wydatków budżetowych, lub uniknięcie wysokich kosztów związanych z wstrzymaniem inwestycji).

3.2. Korzyści ekonomiczne dla mieszkańców:

- 0 – brak,
- 1 – niewielkie,
- 3 – duże.

3.3. Możliwość finansowania inwestycji z niekomercyjnych środków bezzwrotnych (jeśli jest podpisana umowa lub istnieje inny podobny dokument zapewniający finansowanie punktacja ulega podwojeniu-jak w nawiasie):

- 0 – nie,
- 2 (4) – środki finansujące do 20% inwestycji,
- 5 (10) – powyżej 20% i nie więcej niż 50% inwestycji,
- 10 (20) – powyżej 50% inwestycji.

3.4. Możliwość finansowania inwestycji z niekomercyjnych źródeł zewnętrznych (kredyty i pożyczki preferencyjne):

- 0 – brak możliwości,
- 2 – środki finansujące do 20 % inwestycji,
- 3 – powyżej 20% i nie więcej niż 45% inwestycji,
- 5 – powyżej 45% inwestycji.

3.5. Możliwość współfinansowania inwestycji z udziałem własnym mieszkańców lub innych zainteresowanych podmiotów (jeśli jest podpisana umowa lub istnieje inny podobny dokument zapewniający finansowanie punktacja ulega podwojeniu-jak w nawiasie):

- 0 – nie,
- 2 (4) – środki finansujące do 10 % inwestycji,
- 3 (6) – powyżej 10% i nie więcej niż 30% inwestycji,
- 5 (10) – powyżej 30% inwestycji.

**ROZDZIAŁ 2. CHARAKTERYSTYKA OBECNEJ SYTUACJI
SPOŁECZNO - GOSPODARCZEJ NA TERENIE
GMINY LUBIN**

2.1. WSTĘP

2.1.1. HISTORIA GMINY

Gmina składa się z 37 jednostek osadniczych, z których większość posiada długi rodowód, sięgający niejednokrotnie okresu średniowiecza. W XIII w. ziemie te wchodziły w skład księstwa ścinawskiego. Ich rozwój szczególnie zauważalny był w latach 1284-1289 podczas rządów księcia Przemka. Po okresie panowania Piastów, Śląsk przyłączony został do Czech (1329 r.), następnie przeszedł w ręce Austrii, a od 1742 r. nastąpił czas władania pruskiego. Od 1871 r. wraz z Prusami stał się częścią nowo utworzonej Rzeszy Niemieckiej, od 1945 roku wszedł w obszar terenów Polski.

2.1.2. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA GMINY

Gmina Lubin położona jest w północnej części województwa dolnośląskiego, zajmującego południowo-zachodnią część kraju. Graniczy z gminami Polkowice, Rudna, Ścinawa, Prochowice, Miłkowice, Kunice, Chojnów i Chocianów.

Obszar Gminy, pozostając pod wpływem Oceanu Atlantyckiego, stanowi jeden z najcieplejszych regionów klimatycznych Polski, co sprawia, że okres wegetacyjny trwa około 31 tygodni, stwarzając doskonałe warunki dla rolnictwa.

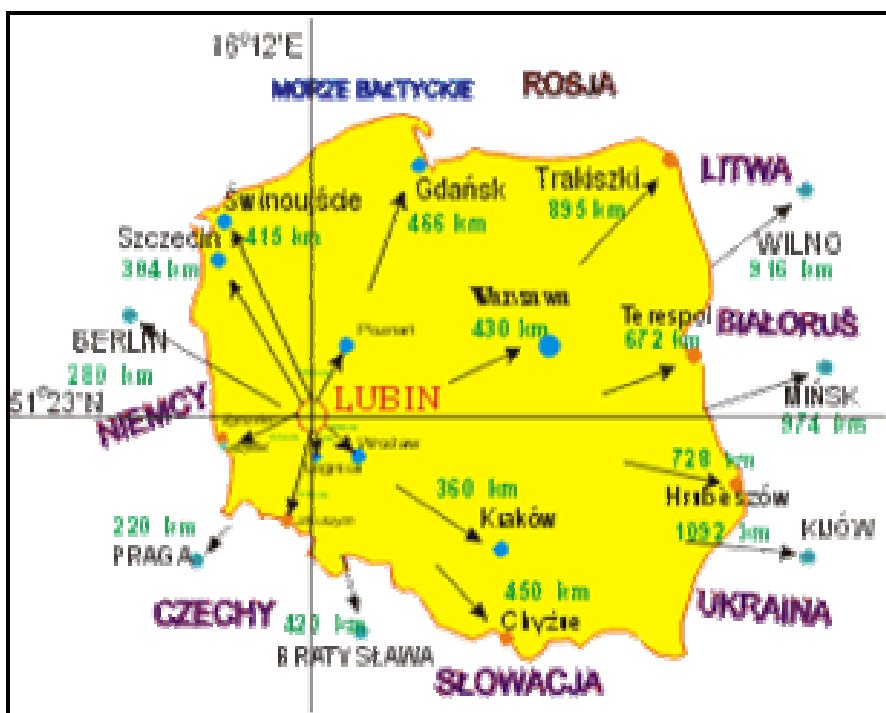
Gmina Lubin posiada charakter rolniczo-przemysłowy. Podstawową funkcją rozwoju Gminy jest rolnictwo oraz działalność produkcyjno-usługowa, a w tym eksploatacja surowców naturalnych. W północnej części Gminy znajdują się złoża rudy miedzi, a w południowo-wschodniej – węgiel brunatny. Powierzchnia Gminy wynosi 29 015 ha, z tego 53,0% (15 378 ha) stanowią użytki rolne; 39,5% (11 458 ha) - grunty leśne, zadrzewione i zakrzewione; 6,4% (1 854 ha) - grunty zabudowane i zurbanizowane; 0,6% (174 ha) – nieużytki; 0,2% (54 ha) – grunty pod wodami; 0,3% (98 ha) - tereny różne.

Gmina Lubin obejmuje swym zasięgiem 31 sołectw, największe to: Raszówka, Szklary Górne, Niemstów, Obora, Księginice i Siedlce.

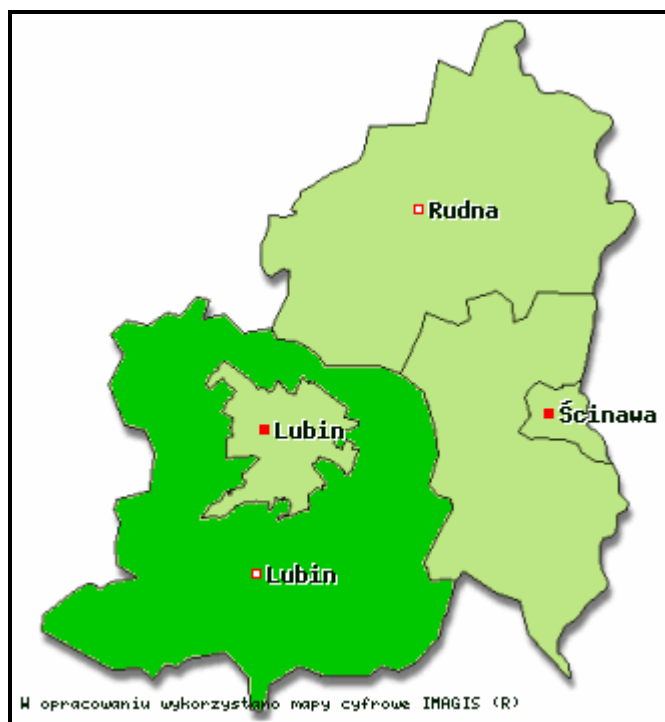
Gminę zamieszkuje ponad 10 tys. mieszkańców.

Mapa 1. Usytuowanie Gminy Lubin w Polsce

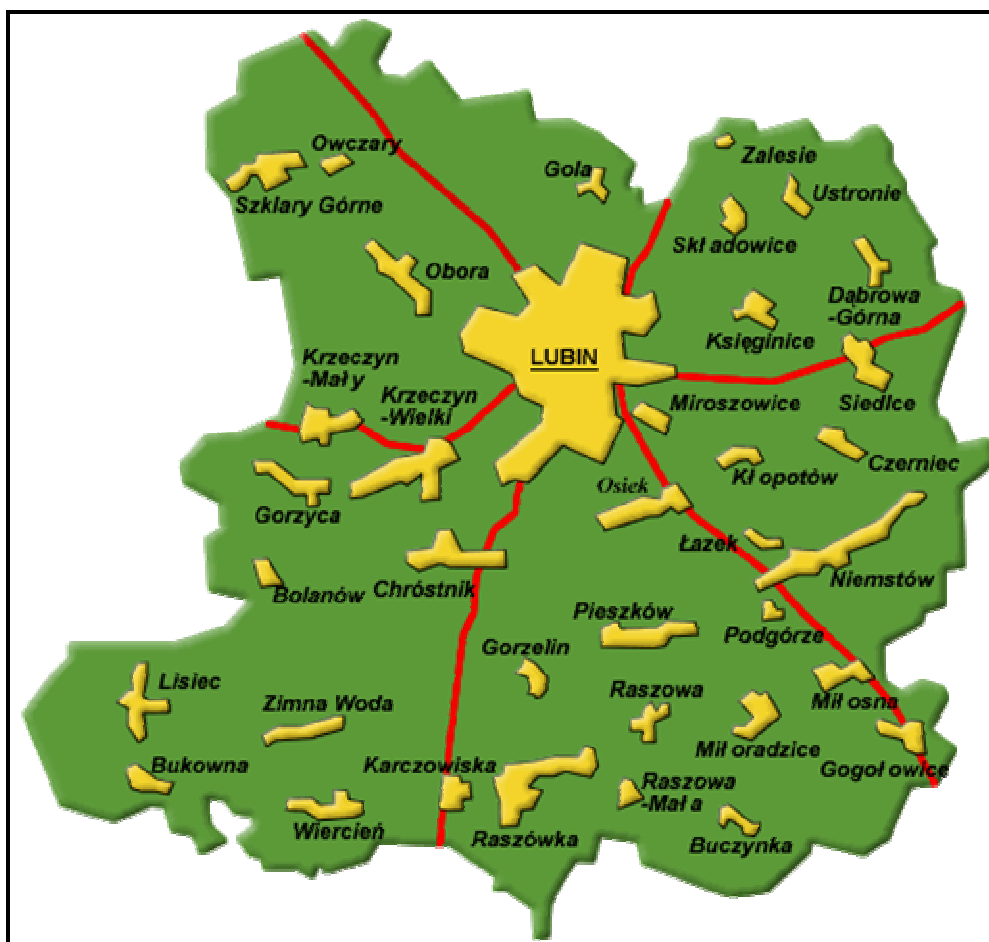

Mapa 2. Gmina Lubin na tle Powiatu Lubińskiego

Mapa 3. Gmina Lubin

2.1.3. WARUNKI GEOGRAFICZNO – TOPOGRAFICZNE

Obszar Gminy Lubin położony jest w północnej części województwa dolnośląskiego na Wysoczyźnie Lubińskiej, jedynie jej północny skraj obejmują Wzgórza Polkowickie. Położenie to znajduje odzwierciedlenie w strukturze rzeźby terenu - przeważają płaszczyzny z niewielkimi wzniesieniami w części północnej. Najbardziej wyróżniające się formy rzeźby terenu to: holocenijskie dna dolin (rzeki Zimnica, Szprotawa), równiny teras nizinnych i akumulacyjnych, nieliczne wysoczyzny moren. Gmina Lubin graniczy z gminami Polkowice, Rudna, Ścinawa, Prochowice, Miłkowice, Kunice, Chojnów i Chocianów. Gmina posiada charakter przemysłowo-rolniczy, wyróżnia się przy tym wyjątkowymi walorami przyrodniczymi, znajduje się tu 16 parków krajobrazowych, rezerwat przyrody oraz obszar chronionego krajobrazu „Dolina Czarnej Wody”.

2.1.4. HYDROGRAFIA

Na stosunki wodne obszaru Gminy oddziałuje przede wszystkim rzeźba terenu. Gmina leży w obszarze wododziałowym, skąd rzeki spływają w różnych kierunkach; do Odry, do Bobru i do Kaczawy.

Do głównych cieków przepływających przez teren Gminy Lubin należą rzeki Zimnica, Czarna Woda, Zielenica, Baczyna oraz potoki Kaczorek, Księginicka Struga, Dębniak oraz Młynówka, które są typowymi ciekami nizinnymi. Główną rzeką jest Zimnica, stanowi ona lewostronny dopływ rzeki Odry, łączna jej długość wynosi 36,1 km. Zapotrzebowanie w wodę pitną oraz na cele komunalne i gospodarcze na terenie gminy pokrywane jest w 100,0% z zasobów wód podziemnych.

2.1.5. WODY PODZIEMNE

Na obszarze Gminy użyteczne są pokłady wód trzecio- i czwartorzędowych, z tym, że ze względu na zasobność i niewielką głębokość zalegania, główne znaczenie użytkowe ma poziom czwartorzędowy. Piętro to stanowi główne źródło zaopatrzenia w wodę, chociaż jako piętro użytkowe nie występuje na całym obszarze Gminy. W zależności od budowy podłoża i warstw wodonośnych poziomy mają różne struktury (zbiornik, płat, struktura kopalna o charakterze rynnowym) i charakter (poziom odkryty o swobodnym zwierciadle wody, pod ciśnieniem subartezyjskim) oraz głębokość i inne parametry. Główne ujęcia wody to te związane z wydajnością powyżej 100 m³/h. Znajdują się one w większych strukturach kopalnych, dla których stworzono strefy zewnętrznej ochrony pośredniej. W związku z eksploatacją złóż miedzi od 1968 roku odwadniany jest poziom cechsztyński. W wyniku tego procesu zaburzone zostały naturalne warunki hydrodynamiczne polegające między innymi na wzajemnej wymianie wód kompleksu wodonośnego triasowo-permskiego z piętrem trzeciorzędu. Poza zdrenowanym poziomem cechsztyńskim, odwodnieniu uległy również poziomy pstrego piaskowca i oligoceński piętra trzeciorzędowego. Obszar północny Gminy Lubin znajduje się w granicach wpływu odwadniania górniczego przedstawionego w postaci rozległego leja depresji. Obniżenie zwierciadła wody trzeciorzędowego poziomu nie wypłynęło na zmianę hydrogeologicznych użytkowanych poziomów tego piętra.

2.1.6. GLEBY

Grunty orne, łąki, pastwiska to 50,6% ogólnej powierzchni Gminy Lubin. Poniższa tabela przedstawia użytkowanie gruntów według granic administracyjnych.

Tabela 1. Użytkowanie gruntów wg granic administracyjnych w ha

Powierzchnia ogólna gminy	Użytki rolne					Lasy	Pozostałe grunty i nieużytki
	razem	grunty rolne	sady	łąki	pastwiska		
29 015	14 692	11 775	54	1 790	1 073	11 071	3 252

Dane: Główny Urząd Statystyczny

Struktura własności gruntów Gminy Lubin przedstawia się następująco:

Z ogólnej powierzchni Gminy (29 015 ha):

- grunty rolników indywidualnych zajmują - 7 749 ha,
- grunty Nadleśnictwa Legnica i Lubin zajmują - 7 605 ha,
- grunty Rolniczej Spółdzielni Produkcyjnej w Miroszowicach zajmują - 192 ha,
- grunty Zasobu Własności Rolnej skarbu Państwa zajmują – 7 605 ha,
- pozostałe grunty (Skarbu Państwa i Gminy) - zajmują 2 490 ha.

Tabela 2. Struktura gospodarstw rolnych w Gminie Lubin

Powierzchnia w ha	1-2	2-5	5-10	10-15	15-25	25-35	35-50	Powyżej 50
Liczba gospodarstw	493	397	290	97	57	20	10	14

Dane: Urząd Gminy Lubin

Średnia wielkość gospodarstwa wynosi nieco ponad 8 ha.

Szczegółowa klasyfikacja bonitacyjna gleb gminy przedstawia się następująco:

- gleby bardzo dobre (I, II klasa) - 0,5 %,
- gleby dobre (III klasa) - 26,9 %,
- gleby średnie (IV klasa) - 39,5 %,
- gleby słabe (V, VI klasa) - 33,0 %.

2.1.7. WARUNKI KLIMATYCZNE

Pod względem klimatycznym Gmina Lubin leży w subregionie „nadodrzańskim wrocławsko – legnickim”, najcieplejszym na Dolnym Śląsku. Charakteryzuje się on najdłuższym w Polsce okresem wegetacji roślin i wysoką średnioroczną temperaturą. Według danych, średnia roczna temperatura wynosi 8°C. Okres gospodarczy, w którym temperatura nie spada poniżej 2,5°C trwa od 18 marca do 1 grudnia, co daje 258 dni. Okres wegetacyjny, gdy temperatury są nie

niższe niż 5°C trwa 215 dni, od 30 marca do 10 października. Najzimniejszym miesiącem jest luty ze średnią temperaturą 1,9°C, zaś najcieplejszym – lipiec (18°C). Średni opad roczny sięga 550 mm. Najbardziej deszczowym miesiącem w roku jest lipiec ze średnim opadem 76 mm. Śnieg zalega przeciętnie 46,7 dni. Wiatry wieją najczęściej z kierunku południowo-zachodniego (15,6%) i z zachodu (28,7%).

2.1.8. SZATA ROŚLINNA

Pod względem geobotanicznym obszar Gminy należy do prowincji niżowo-wyżynnej, pododdziały pasa kotlin podgórskich, krainy Niziny Śląskiej, okręgu Bory Dolnośląskie. W zespołach leśnych dominują suboceaniczne bory świeże oraz bory suche. Zbiorowiska leśne obszaru w większości zajęte są przez monokultury sosnowe (77,0%). Fragmenty lasów z cennym drzewostanem i bogatym runem nie zajmują w Gminie większych powierzchni. W nielicznych obniżeniach terenu występuje bór bagienny. Z innych drzew, poza dębem (10,0%), powszechne są również brzoza, lipa, grab.

Gmina Lubin wyróżnia się wyjątkowymi walorami przyrodniczymi, znajduje się tu 18 parków krajobrazowych, rezerwat przyrody oraz obszar chronionego krajobrazu „Dolina Czarnej Wody”. Rezerwat przyrody „Zimna Woda” został utworzony 1987 r. o łącznej powierzchni 59,82 ha, stanowiąc wschodnią odnogę Borów Dolnośląskich. Ochroną objęte są tu zbiorowiska łąkowe z licznymi drzewami pomnikowymi o znacznych rozmiarach oraz stanowiska wielu gatunków górskich zaaklimatyzowanych na stanowiskach niżowych. W południowo-zachodniej części Gminy został wydzielony także obszar chronionego krajobrazu „Dolina Czarnej Wody” o powierzchni 103,3 km², w tym 38,8 km² cennych przyrodniczo zasobów leśnych. Powierzchnia lasów na terenie Gminy wynosi około 11 081 ha, co stanowi 38,0% powierzchni Gminy. W strukturze własności przeważają lasy państwowe należące do Nadleśnictw Lubin i Legnica. W najbliższym czasie przewiduje się zalesienie kolejnych 99 ha w ramach „Programu zwiększania lesistości kraju”. Wskaźnik lesistości dla województwa dolnośląskiego wynosi 28,0%, dla powiatu zaś 30,0%; zdecydowana większość bo blisko 97,0% stanowią lasy będące własnością Skarbu Państwa zarządzane przez Regionalną Dyрекcję Lasów Państwowych. Warunki przyrodnicze na tym terenie są bardzo korzystne, region ten należy do najcieplejszych w kraju zatem okres wegetacyjny jest stosunkowo długi.

Spotykamy tu następujące typy siedliskowe:

- bór świeży mieszany,
- bór świeży,
- lasy mieszane świeże,
- lasy wilgotne mieszane.

2.1.9. KOPALINY

Największym bogactwem naturalnym w regionie Lubina są surowce mineralne: złoża rudy miedzi, węgla brunatnego, soli, gazu oraz kruszywa naturalne i piaski. Na terenie Gminy Lubin udokumentowano następujące złoża:

1. Kruszywa naturalne oraz piasek:

- złoża piasku w Chróstniku o powierzchni 19,9 km²,
- złoża Gorzelin - powierzchnia złoża 1,46 ha,
- złoża Obora - złoża piasku o powierzchni 246,2 ha,
- złoża Składowice I - złoża kruszywa naturalnego o powierzchni 3,10 ha,
- złoża Składowice II - złoża kruszywa naturalnego o powierzchni 4,97 ha

2. Rudy miedzi:

- złoża Polkowice o powierzchni 3 761 893 m²,
- złoża Lubin – Małomice, o powierzchni 82 882 714 m²,
- złoża Ścinawa - brak danych o powierzchni.

3. Węgiel brunatny:

- złoża Ścinawa - brak danych o powierzchni,
- złoża Legnica pole północne,
- złoża Legnica pole wschodnie - powierzchnia złoża 18,98 km²,
- złoża Legnica pole zachodnie.

2.2. ANALIZA STANU OBECNEGO

2.2.1. SYTUACJA DEMOGRAFICZNA

Powierzchnia Gminy wynosi 29 015 ha - 290,15 km², zamieszkuje ją 10 290 mieszkańców w 31 sołectwach, z których największe to: Raszkówka, Szklary Górne, Niemstów, Obora, Księginice, Chróstnik i Siedlce. Gmina usytuowana w odległości około 85 km od centrum administracyjnego województwa, posiada bardzo korzystną lokalizację w pobliżu sieci dróg krajowych i tranzytowych, w niewielkiej odległości od granic z Czechami i Niemcami. W rozwoju ludności Gminy w ciągu ostatnich 30 lat dało się zaobserwować 2 tendencje: spadkową w latach 1970 - 1995, kiedy liczba ludności spadła z około 10,7 tys. w 1970 roku do 9,2 tys. w 1995, oraz zwyżkową w ostatnich 9 latach, kiedy nastąpił wzrost ludności do ok. 10,3 tys. osób. Poniższa tabela charakteryzuje zmiany ostatnich 34 lat.

Tabela 3. Rozwój ludności Gminy latach 1970 - 2004

Lata	Liczba ludności
1970	10 713
1984	9 966
1989	9 209
1994	9 180
1995	9 167
1997	9 421
1999	9 506
2000	9 621
2004	10 290

Źródło: dane Urzędu Gminy Lubin

W tabeli 4 przedstawiono dane Urzędu Gminy Lubin dotyczące zmian w ludności w poszczególnych sołectwach.

Tabela 4. Stan ludności w sołectwach Gminy w czasie wrzesień 2003 - kwiecień 2004

Lp	Nazwa sołectwa/ miejscowości	Liczba mieszkańców				
		09.2003	01.2004	02.2004	03.2004	04.2004
1	Buczynka	58	57	57	57	57
2	Bukowna	133	133	129	129	130
3	Chróstnik	659	680	681	692	699
4	Czerniec	278	282	281	284	284
5	Dąbrowa Górna	88	87	87	86	86
6	Gogołowice	286	286	286	288	288
7	Gola	125	126	129	131	132
8	Gorzelin	148	147	151	154	153
9	Gorzyca	227	237	238	239	243
10	Bolanów	8	7	7	7	7
11	Karczowiska	172	182	181	184	184
12	Kłopotów	92	91	91	92	92
13	Krzeczyn Mały	220	220	222	220	220
14	Krzeczyn Wielki	471	484	484	478	480
15	Księginice	654	656	655	656	657
16	Lisiec	259	263	263	261	261

Lp	Nazwa sołectwa/ miejsowości	cd. - Liczba mieszkańców				
		09.2003	01.2004	02.2004	03.2004	04.2004
17	Miłoradzice	336	334	333	331	329
18	Miłosna	97	97	100	98	98
19	Miroszowice	156	159	161	160	160
20	Niemstów	727	717	725	725	724
21	Łazek	19	19	19	19	19
22	Podgórze	34	34	34	34	34
23	Obora	799	801	797	814	817
24	Osiek	531	552	564	569	578
25	Pieszków	300	307	309	310	310
26	Raszowa	179	176	177	179	179
27	Raszowa Mała	89	91	88	91	91
28	Raszówka	868	865	867	865	863
29	Siedlce	435	433	432	432	431
30	Składowice	309	309	308	305	305
31	Zalesie	15	14	14	14	14
32	Szklary Górne	759	761	761	761	763
33	Lubków	8	8	8	8	8
34	Owczary	34	34	34	34	34
35	Ustronie	91	92	92	92	93
36	Wiercień	216	216	216	217	217
37	Zimna Woda	248	250	250	249	250
	Razem	10 128	10 207	10 231	10 265	10 290
	w tym mężczyźni	b.d.	5 135	5 083	5 097	5 114
	kobiety	b.d.	5 072	5 148	5 168	5 176

Źródło: Urząd Gminy Lubin

Obecnie średnia gęstość zaludnienia Gminy wynosi 35 osób na 1 km². Liczba ludności w Gminie systematycznie rośnie. Jest to wynikiem salda migracji jak i dodatniego przyrostu naturalnego.

Tabela 5. Struktura ludności Lubin w latach 2000 - 2002

Rok	Ogółem	Ogółem		Wiek		
		kobiety	mężczyźni	przedprodukcyjny	produkcyjny	poprodukcyjny
2000	9 621	4 811	4 810	2 465	5 737	1 419
2001	9 694	4 888	4 806	2 414	5 866	1 414
2002	10 292	5 202	5 090	2 542	6 283	1 467

Źródło: Urząd Gminy Lubin

Jak widać struktura ludności Gminy pod względem płci jest bardzo wyrównana.

14,3% ludności to osoby w wieku poprodukcyjnym, 61,0% w wieku produkcyjnym i 24,7% w wieku przedprodukcyjnym. Dynamika wskazuje jednak, że przy ogólnym wzroście liczby mieszkańców najszybciej zwiększa się grupa osób w wieku produkcyjnym, co zapobiega powstaniu nierównowagi społeczeństwa (w przypadku Polski występuje ogólne starzenie się społeczeństwa).

2.2.2. GOSPODARKA WODNO - ŚCIEKOWA

2.2.2.1 Zaopatrzenie w wodę

Miejscowości w Gminie są w 100,0% zwodociagowane. Wodę pozyskuje się ze studni głębinowych usytuowanych w następujących miejscowościach: Pieszków, Niemstów, Siedlce, Składowice, Karczowiska, Obora oraz Lisiec. Z istniejących stacji uzdatniania wody zasilane są następujące miejscowości:

- SUW Pieszków - wieś Pieszków, Osiek, Kłopotów, Raszowa, Raszowa Mała i Gorzelin,
- SUW Niemstów - wieś Niemstów, Miłosna, Gogołowice, Miłoradzice i Buczynka,
- SUW Siedlce - wieś Siedlce, Dąbrowa Górna i Czerniec,
- SUW Składowice - wieś Składowice, Ustronie i Księginice,
- SUW Karczowiska - wieś Karczowiska, Raszówka
- SUW Obora - wieś Obora,
- SUW Lisiec - wieś Lisiec, Bukowna, Zimna Woda i Wiercień.

Z ujęć eksploatowanych przez MPWiK Lubin korzystają 4 miejscowości tj. Krzczyn Wielki, Gola, Chrótnik i Miroszowice; wsie Krzczyn Mały i Gorzyca korzystają z sieci wodociągowej z gminy Chocianów, natomiast wieś Szklary Górne korzysta z wodociągu KGHM o/ZG Lubin.

2.2.2.2 Odprowadzenie ścieków

Na terenie Gminy 22 miejscowości podłączonych jest do kanalizacji wiejskich, 3 zaś do kanalizacji miasta Lubina. Według stanu na koniec 2000 roku na terenie Gminy eksploatowanych było 8 gminnych mechaniczno - biologicznych oczyszczalni ścieków: w Osieku, Składowicach, Oborze, Chróstniku, Siedlcach, Raszówce, Niemstowie i Szklarach Górnych (oczyszczalnia oddana do eksploatacji w końcu 1998 r.). Łączna ilość odprowadzanych z w/w oczyszczalni ścieków wynosi ok. 683,8 m³/dobę.

Oczyszczone ścieki odprowadzane są bezpośrednio do Zimnicy lub pośrednio do Kaczawy i Odry.

2.2.3. INFRASTRUKTURA DROGOWA

2.2.3.1 Położenie komunikacyjne i sieć dróg

Na terenie Gminy istnieje rozwinięta sieć dróg gminnych, którą uzupełniają drogi powiatowe i drogi wojewódzkie. Łączna długość wszystkich dróg na terenie Gminy wynosi 161 km. Z tej liczby 61 km to drogi gminne, z których drogi utwardzone mają bardzo dobry i dobry stan techniczny oraz drogi gruntowe wzmocnione żużlem w dobrym i średnim stanie.

Przez Lubin przebiega droga krajowa nr 3 w ciągu drogi międzynarodowej E-65 (Świnoujście - Jakuszyce), z którą łączy się droga nr 371 prowadząca do przejścia granicznego w Lubawce. W odległości 25 km od miasta Lubina przebiega autostrada A4 łącząca przejście graniczne z Niemcami w Olszynie. Z autostradą A4 łączy się droga E40 prowadząca do przejścia granicznego w Zgorzelcu i w Jędrzychowicach.

Położenie Gminy u zbiegu granic Polski, Niemiec i Czech stwarza specyficzne warunki funkcjonowania i rozwoju Gminy.

2.2.3.2 Komunikacja zbiorowa

Obecnie podstawową formą przewozów zbiorowych na terenie Gminy jest komunikacja autobusowa (PKS oraz przewozy zakładowe KGHM „Polska Miedź” S.A.). Realizowane są przede wszystkim przewozy na osi Legnica - Polkowice.

2.2.3.3 Układ kolejowy

Przez Gminę przebiega jednotorowy, zelektryfikowany szlak kolejowy Legnica – Lubin – Rudna. Ponadto PKP administruje odcinkiem linii kolejowej nr 971 o długości 400 m znaczenia miejscowego, relacji Lubin Górniczy - Lubin Kopalnia PLK (jednotorowa, zelektryfikowana). Celom przemysłowym służy linia Lubin - Polkowice. Nieczynna jest linia kolejowa z Lubina do Chocianowa. Na terenie Gminy funkcjonują też 3 stacje kolejowe, w Chróstniku, Gorzelinie oraz Raszówce.

2.2.4. INFRASTRUKTURA ENERGETYCZNA I GAZOWNICTWO

2.2.4.1 Elektroenergetyka

Na terenie Gminy zlokalizowane są następujące ważne elementy sieci energetycznej przesyłowej krajowego systemu elektroenergetycznego, pozwalające na tranzyt mocy relacji wschód – zachód:

- Stacja elektroenergetyczna 400/110 kV Czarna w Czerńcu,
- Fragment linii elektroenergetycznej 400 kV Mikołowa – Czarna 4-0-02,
- Fragment linii elektroenergetycznej 400 kV Czarna – Pasikurowice 4-0-08.

Sieć dystrybucyjną o napięciu 100 kV tworzą napowietrzne sieci energetyczne S 462, 463, 465-67, 473, 478-80 oraz 402 i 494. Na terenie Gminy brak rozdzielni 110/20 kV. Wszystkie miejscowości poprzez linie energetyczne 20 kV i stacje transformatorowe zasilane są w energię elektryczną.

2.2.4.2 Gazownictwo

Sieć gazowa na terenie Gminy Lubin jest dobrze rozwinięta, przez teren przebiega magistrala gazowa w/pręż. fi200 relacji Legnica - Lubin. Dotychczas zgazyfikowano 17 miejscowości na 31 istniejących. Dla pozostałych zaś opracowano już koncepcję programową. Długość sieci włącznie z przyłączami do budynków mieszkalnych wynosi ok. 100 km. Działają cztery stacje redukcyjno – pomiarowe:

- Ze stacji redukcyjno – pomiarowej Zimna Woda zaopatrywane są wsie Zimna Woda, Lisiec, Wierceń, Bukowna, Karczowiska, Raszkówka, Raszowa Mała, Raszowa,
- Stacja we wsi Krzeczyn Wielki zasila wsie: Krzeczyn Wielki, Chróstnik, Gorzyca, Krzeczyn Mały,
- Stacja we wsi Obora zasila wsie: Obora, Szklary Górne,
- Stacja we wsi Gola zaopatruje wieś Gola, wieś Osiek jest zasilana z sieci gazowej średniego ciśnienia miasta Lubina.

2.2.4.3 Ciepłownictwo

Wsie w Gminie nie posiadają centralnego zaopatrzenia w ciepło, przez teren Gminy biegnie ciepłociąg z elektrociepłowni zlokalizowanej na terenie ZG „Lubin”. Do celów grzewczych w gospodarstwach domowych wykorzystywane jest głównie paliwo stałe.

2.2.5. INFRASTRUKTURA TELEKOMUNIKACYJNA

Działalność telekomunikacyjna na terenie Gminy prowadzona jest przez TP S.A. W dziedzinie telefonii komórkowej dostępne są usługi wszystkich 3 polskich sieci. Łączność telekomunikacyjna jest obecnie jednym z bardziej znaczących czynników rozwoju gospodarczego i cywilizacyjnego. W tym zakresie Gmina Lubin może uchodzić za przykład, została wyposażona w sieć telefonii przewodowej w 100,0%. Sprawnie funkcjonujące połączenia telefoniczne oraz powszechna dostępność telefonu to zarówno element tzw. "korzyści zewnętrznych" oferowanych przez Gminę dla funkcjonujących podmiotów gospodarczych i potencjalnych inwestorów, jak również czynnik podnoszący poziom standardu oraz warunków życia społeczności lokalnej.

2.2.6. ROZWÓJ GOSPODARCZY

W 2003 roku w Gminie były zarejestrowane 632 podmioty gospodarcze w sektorze prywatnym. W ogólnej liczbie zdecydowanie dominującą rolę miały firmy handlowe i usługowe prowadzone w formie jednoosobowej działalności gospodarczej. W związku ze zmianą uwarunkowań prawnych urealnijających ilość jednostek działających na terenie Gminy, wyrejestrowały się 52 jednostki. W sierpniu 2004 roku stan jednostek w sektorze prywatnym wyniósł 631, co oznacza, że w przeciągu 8 miesięcy na terenie Gminy zainicjowało działalność 51 jednostek gospodarczych. Liczba jednostek zarejestrowanych w systemie REGON w latach 1997 – 2002 przedstawia tabela 6.

Tabela 6. Liczba firm zarejestrowanych w systemie REGON

	1997	1998	1999	2000	2001	2002
Ogółem	546	592	665	711	651	706

Źródło: Bank Danych Regionalnych

W Gminie dominują przedsiębiorstwa mikro (zatrudniające do 10 osób) oraz przedsiębiorstwa małe (zatrudniające od 11 do 50 osób). Do najważniejszych zakładów przemysłowych i usługowych zlokalizowanych na terenie Gminy Lubin należy zaliczyć:

- KGHM S.A.,
- Zakład Remontowo-Budowlany „Wod-Gaz-Servis” - Krzeczyn Wielki,
- Przedsiębiorstwo Budownictwa, Produkcji i Handlu „URBEX” – Osiek,
- Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Usługowo- Handlowe – Siedlce,
- PPHU „Smaczek” – Obora,

- Przedsiębiorstwo Transportowo-Szkoleniowe „Megawóz” – Składowice,
- Piekarnia - Krzeczyn Wielki,
- Gminna Spółdzielnia „Samopomoc Chłopska” – Obora,
- Przedsiębiorstwo Produkcyjno - Usługowe „Kora Tartak” – Gorzelin,
- Przedsiębiorstwo Produkcji i Usług KOTŁOREM – Miłosna,
- Hurtownia Obuwia – Chróstnik,
- Jan Dowgielewicz „Radlew” Sp. z o.o. – Raszówka,
- Przedsiębiorstwo Hotelarsko-Gastronomiczne „Chata Karczowiska” – Karczowiska,
- Przedsiębiorstwo Handlowo-Usługowe „DREWTRAK” – Owczar.

Ogólne porównanie struktury podmiotów gospodarczych wypada umiarkowanie. Dominująca rola handlu wskazuje na relatywnie mniejszy rozwój gospodarczy, jednakże spora liczba przedsiębiorstw wytwórczych i budowlanych neutralizuje tę nierówność ze względu na ilość zatrudnionych w tych sektorach osób (mniej więcej po równo między sektorem wytwórczym i usługowo-handlowym). Przedstawia to tabela nr 7.

Tabela 7 Struktura zatrudnienia na terenie Gminy Lubin w 1999 roku

Ogółem pracujący	Ogółem		Ogółem		
	Sektor publiczny	Sektor prywatny	Przemysł i budownictwo	Usługi rynkowe	Usługi nierynkowe
1 336	774	562	528	262	393

Źródło: Urząd Gminy Lubin

2.2.7. BEZROBOCIE

Według danych Powiatowego Urzędu Pracy na początku września 2003 roku w Gminie Lubin zarejestrowanych było 1 015 bezrobotnych, w tym 511 kobiet. Problemem jest fakt, iż tylko 207 osób, w tym 84 kobiety, posiadało prawo do zasiłku dla bezrobotnych. Wskaźnik bezrobocia (stopa bezrobocia) wyliczony jako stosunek liczby bezrobotnych do osób czynnych zawodowo, wynosił w marcu 2004 roku dla Gminy 24,1%. Wartość tę należy porównać z danymi podregionu i województwa, co zawiera tabela 8.

Tabela 8. Stopa bezrobocia w powiecie w stosunku do powiatu i województwa

Nazwa regionu	Stopa bezrobocia na 31.06.2004
Gmina Lubin	24,1% (31.03.2004)
Powiat Lubiński	18,6%
Województwo Dolnośląskie	23,1%

Źródło: Wojewódzki Urząd Statystyczny we Wrocławiu

Jak widać, wskaźnik ten jest w Lubinie dużo większy niż w powiecie, i trochę większy niż w województwie dolnośląskim. Już na wstępie można zatem sformułować tezę, iż bezrobocie jest w Gminie problemem naczelnym, wymagającym pilnych rozwiązań. Poniższe tabele prezentują strukturę bezrobocia w Gminie.

Tabela 9. Bezrobotni według wieku w marcu 2004 roku

Grupa wiekowa	Liczba bezrobotnych
18-24	233
25-34	301
35-44	198
45-54	237
55-59	37
60 - 64	7

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Lubinie

W Gminie w marcu 2004 roku było 237 bezrobotnych bez stażu pracy. Wahania w tym aspekcie wynikają z cyklu roku szkolnego, zauważalny wzrost występuje zawsze w miesiącach letnich po zakończeniu nauki.

Tabela 10. Bezrobotni według stażu pracy w marcu 2004 roku

Stan bezrobotnych	w tym ze stażem pracy (w latach)						bez stażu pracy
	do 1 roku	1-5	5-10	10-20	20-30	30 i pow.	
1 013	148	131	132	221	127	17	237

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Lubinie

Analizując strukturę bezrobotnych pod względem wykształcenia należy stwierdzić, że zdecydowana większość bezrobotnych to ludzie z wykształceniem podstawowym i niepełnym podstawowym oraz zasadniczym zawodowym. Relatywnie niski wśród bezrobotnych jest natomiast odsetek osób legitymujących się wykształceniem wyższym.

Tabela 11. Bezrobotni według wykształcenia w marcu 2004 roku

Stan bezrobotnych	w tym z wykształceniem				
	wyższym	średnim zawodowym	średnim ogólnym	zas. zawod.	podstawowym
1 013	21	142	35	412	403

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Lubinie

Dużym problemem są osoby długo pozostające bez pracy (powyżej 2 lat) i osoby wielokrotnie powracające do Urzędu Pracy do kolejnej rejestracji, co świadczy o trudności utrzymania nowej pracy przez osobę bezrobotną.

Tabela 12. Bezrobotni według czasu pozostawania bez pracy w marcu 2004 roku

Stan bezrobotnych	z tego wg czasu pozostawania bez pracy (w mies.)					
	do 1 miesiąca	1-3	3-6	6-12	12-24	powyżej 24
1 013	51	112	127	189	207	327

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Lubinie

Istotnym wskaźnikiem jest przepływ i dynamika zmian wśród osób bezrobotnych, charakteryzuje to strukturę bezrobocia i możliwe zmiany.

Tabela 13. Zmiany w strukturze bezrobotnych absolwentów w marcu 2004 roku

Zakres terytorialny	Nowo zarejestrowani	Stan na koniec kwartału	Wzrost /spadek stanu bezrobotnych do IV kw. 2003r.	Wzrost/spadek stanu bezrobotnych do I kw. 2003r.
Gmina Lubin	13	42	2	10

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Lubinie

W marcu 2004 roku Urząd udzielił trzech pożyczek na rozpoczęcie działalności gospodarczej. Wszystkie pobrały bezrobotne kobiety. Może to wynikać albo z małej aktywności lokalnych podmiotów gospodarczych, albo z niewystarczającej akcji informacyjnej na temat możliwości stosowania tego narzędzia (stosunkowo duża akcja kredytowa lokalnych banków zdaje się wskazywać tę drugą ewentualność). Bez względu na przyczyny, wydaje się, iż ten rodzaj działań aktywizacyjnych powinien podlegać rozwojowi. Doświadczenia ogólnokrajowe świadczą o znacznej efektywności stosowania pożyczek dla firm na tworzenie nowych miejsc pracy.

2.2.8. OŚWIATA I EDUKACJA

Na terenie Gminy funkcjonuje dobrze zorganizowana sieć szkół. Edukacja na poziomie szkolnictwa podstawowego odbywa się w sześciu obwodach szkolnych, w pięciu obwodach od klasy I do VI, a w jednym od I do III.

Na podstawie umowy określającej zasady współdziałania gmin w zakresie realizowania obowiązku szkolnego przez dzieci zamieszkałe na terenie Gminy wiejskiej Lubin i Gminy miejskiej Lubin, część uczniów uczęszcza do szkół podstawowych miejskich. Natomiast wszyscy uczniowie z terenu Gminy kontynuują naukę w gimnazjach prowadzonych przez Miasto Lubin.

Łącznie we wszystkich szkołach prowadzonych przez Gminę Lubin zatrudnionych jest 78 nauczycieli na 73,8 etatach, poza tym na 32 etatach zatrudnieni są pracownicy administracji i obsługi. Na terenie Gminy funkcjonuje Zespół Szkół Mechanizacji Rolnictwa w Chróstrniku, gdzie uczy się 312 uczniów pod opieką 41 pracowników oświatowych. W obiektach tej szkoły ma siedzibę również Filia Akademii Rolniczej we Wrocławiu, Wydział Inżynierii Kształtowania Środowiska i Geodezji i Gospodarka Przestrzenna. W bieżącym roku na 1. semestr zakwalifikowało się 70 studentów. Gmina Lubin liczy 31 miejscowości - w 6 uczniowie mają możliwości do kształcenia na poziomie klas I - III, natomiast w 5 miejscowościach uczniowie mają warunki do zdobycia pełnego podstawowego wykształcenia w miejscu zamieszkania. Do szkół podstawowych gminnych i miejskich dojeżdża z terenu Gminy 584 uczniów, a do gimnazjów prowadzonych przez Miasto Lubin 446 uczniów. Dowozy zorganizowane i finansowane są przez Gminę. W szkołach prowadzone są zajęcia pozalekcyjne w ramach takich kół zainteresowań jak: koło informatyczne, polonistyczne, matematyczne, historyczne, ekologiczne, edukacji europejskiej, plastyczne, teatralne, muzyczne i języków obcych. W celu promowania osiągnięć nauczycieli nowatorów, podniesienia i wyrównania poziomu nauczania i wychowania funkcjonują Zespoły Samokształceniowe. W sześciu zespołach przedmiotowo - metodycznych zrzeszyli się nauczyciele języka polskiego, matematyki, nauczania zintegrowanego, edukacji europejskiej, przyrody oraz wychowania przedszkolnego.

Gmina Lubin wspomaga finansowo uczniów i studentów zamieszkałych na terenie Gminy, osiągających najlepsze wyniki w zakresie nauki, sportu i dziedzin artystycznych. Od 1996 roku Komisja ds. Przyznawania Nagród i Stypendiów każdorazowo po klasyfikacji semestralnej rozpatrywała podania, natomiast Zarząd Gminy przyznawał stypendia. Od stycznia 2002 r. stypendia przyznaje się na podstawie Uchwały Rady Gminy Lubin Nr XXXVIII/464/2002 z dnia 31 stycznia 2002 r. oraz aktualnie na podstawie dokonanych zmian w uchwale Nr X/38/2003 Rady Gminy Lubin z 12 czerwca 2003 r. Stypendia po zaopiniowaniu przez Komisję Oświaty i Kultury przyznaje Wójt Gminy Lubin. Dnia 30 maja 2003 r. odbyła się XIII edycja

wręczenia stypendiów, wręczono 54 jednorazowych stypendiów w wysokości od 100 do 600 zł na ogólną kwotę 19.700 zł. Ogółem od 1996 r. wręczono 605 nagród i jednorazowych stypendiów oraz jedno stypendium na okres roku akademickiego.

Tabela 14. Wykaz szkół podstawowych i przedszkoli prowadzonych przez Gminę Lubin w roku szkolnym 2003/2004

Lp	Nazwa Szkoły	Lokalizacja
1	Szkoła Podstawowa im. Henryka Sienkiewicza w Siedlcach	59-300 Lubin Siedlce
2	Szkoła Podstawowa w Raszówce	59-323 Miłoradzice, Raszówka ul. 1 Maja 10
3	Szkoła Podstawowa im. Marii Konopnickiej w Krzeczynie Wielkim	59-311 Lubin 13, Krzeczyn Wielki
4	Szkoła Podstawowa w Szklarach Górnych	59-335 Lubin 7, Szklary Górne 25
5	Szkoła Podstawowa w Niemstowie	59-323 Miłoradzice, Niemstów
6	Szkoła Filialna w Osieku podporządkowana S.P.Niemstów	59-300 Lubin 1, Osiek
7	Przedszkole w Raszówce	59-323 Miłoradzice, Raszówka, ul. Kolejowa 2

Źródło: Dane Urzędu Gminy Lubin

Szkolnictwo średnie podlega pod sąsiednią gminę miejską Lubin i nie jest ujęte w tym opracowaniu. Współpraca polega na dowozie uczniów do gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych z terenu Gminy do miasta. Poniższa tabela charakteryzuje szkoły podlegające władzom samorządowym.

Tabela 15. Zestawienie liczby oddziałów wraz z liczbą uczniów w roku szkolnym 2003/2004

Lp	Nazwa szkoły/ wyszczególnienie	SP Siedlce	SP Niemstów	SP Szklary Górne	SP Raszówka	SP Krzeczyn Wielki	SF Osiek	Razem
1	Liczba uczniów ogółem w tym w klasach 1-6	162	117	83	198	97	45	702
	Klasa 1	20	18	8	28	17	12	103
	Klasa 2	29	26	11	30	20	15	131
	Klasa 3	19	23	15	33	18	18	126
	Klasa 4	33	17	14	32	18	-	114
	Klasa 5	32	17	19	40	10	-	110
	Klasa 6	29	15+1	16	15	14	-	110
2	Liczba oddziałów w tym:	9	6	6	11	6	3	41

Lp	Nazwa szkoły/ wyszczególnienie	SP Siedlce	SP Niemstów	SP Szklary Górne	SP Raszówka	SP Krzeczyn Wielki	SF Osiek	Razem
	Klasa 1	1	1	1	1	1	1	6
	Klasa 2	1	1	1	2	1	1	7
	Klasa 3	1	1	1	2	1	1	7
	Klasa 4	2	1	1	2	1	-	7
	Klasa 5	2	1	1	2	1	-	7
	Klasa 6	2	1	1	2	1	-	7
3	Liczba oddziałów „0”	1	1	1	-	1	1	5
	Liczba dzieci w „0”	21	14	15	-	21	17	90
4	Przedszkole	54						
	Dzieci 6 letnich	29						
	Dzieci 5 letnich	14						
	Dzieci 3-4 letnich	11						

Źródło: Dane Urzędu Gminy Lubin

Nad całością zagadnień związanych z administracją placówek czuwa Zespół Ekonomiczno-Administracyjny Szkół Gminy Lubin. Zespół Ekonomiczno-Administracyjny Szkół Gminy Lubin jest jednostką budżetową prowadzącą scentralizowaną obsługę ekonomiczno-administracyjną i gospodarczą szkół i przedszkoli samorządowych w zakresie:

- prowadzenia rachunkowości i obsługi finansowej dla oświatowych jednostek budżetowych,
- organizowania kontroli wewnętrznej w jednostkach objętych zakresem działania zespołu,
- sprawowania nadzoru nad jednostkami, prowadzeniem ewidencji środków trwałych i przedmiotów nietrwałych oraz nad prawidłowym zabezpieczeniem użytkowanych przez szkoły nieruchomości,
- obsługi zakładowego funduszu świadczeń socjalnych.

2.2.9. KULTURA I SPORT

Działalność kulturalna na terenie Gminy Lubin jest oparta przede wszystkim na amatorskim ruchu artystycznym, działalności świetlic wiejskich oraz gminnej biblioteki publicznej i jej filii. Ważnym animatorem kultury na wsi są także placówki szkolne. Świetlice wiejskie znajdują się w miejscowościach: Buczynka, Bukowna, Składowice, Czerniec, Gorzelin, Pieszków, Miłoradzice, Kłopotów, Gorzyca, Obora, Siedlce, Miłosna, Karczowiska, Lisiec, Raszowa, Wiercień, Ustronie, Miroszowice, Krzeczyn Mały, a także świetlice OSP w Niemstowie, Zimnej Wodzie i Księginicach

oraz Klub Wiejski w Raszówce. Działalność kulturalną wspiera na terenie Gminy Gminna Biblioteka Publiczna w Raszówce, która posiada filie i punkty biblioteczne w Chróstniku, Księginicach, Miłoradzicach, Niemstowie, Składowicach, Szklarach Górnych, Zimnej Wodzie i Gogołowicach oraz Punkt Biblioteczny w Oborze. Na terenie Gminy amatorski ruch artystyczny tworzą przede wszystkim zespoły folklorystyczne i dziecięco - młodzieżowe. Do najbardziej aktywnych należą:

Zespół folklorystyczny „Koniczynki” z Miłoradzic, którego choreografem jest Pani Maria Chrzanowska. Zespół liczy 18 osób, powstał w 1982 roku z inicjatywy członkiń Koła Gospodyń Wiejskich. Ma już bogaty dorobek artystyczny - śpiewał i tańczył dla gości z Holandii i Niemiec, ma za sobą nagrania w Polskim Radio i występy w telewizji regionalnej oraz liczne udziały w regionalnych i ogólnopolskich przeglądach zespołów folklorystycznych. W swoim repertuarze posiada pieśni i tańce z regionu dolnośląskiego, wielkopolskiego a także liczne przyśpiewki biłgorajskie.

Zespół folklorystyczny „Krzeczyn” z Krzeczyna Wielkiego - to najmłodsza grupa folklorystyczna na terenie Gminy. Zespół rozpoczął działalność w 2000 roku, liczy 24 osoby, w tym 14 dzieci i 10 osób dorosłych. Choreografem zespołu jest Pani Barbara Danek. Zespół posiada w swoim repertuarze tańce i pieśni rzeszowskie i krakowskie.

Grupy artystyczne „Idzie Grześ przez wieś” i „Dmuchawce” to grupy dzieci i młodzieży uzdolnione aktorsko i muzycznie działające przy Świątlicy Wiejskiej w Zimnej Wodzie. Zespołami kieruje Pani Teresa Kot, którą wspomagają studenci Akademii Muzycznej Bartłomiej i Agnieszka Kot. Grupy w swoich programach artystycznych i widowiskach kultywują polskie tradycje oraz polską pieśń i poezję.

Sport amatorski na terenie Gminy, a także rekreacja, stanowią ważny element działalności pozazawodowej mieszkańców wsi, będąc jednocześnie czynnikiem integracji społeczności lokalnych i gminnej. Działalność ta oparta jest przede wszystkim na klubach sportowych zrzeszonych w Ludowych Zespołach Sportowych. Na terenie Gminy Lubin działają następujące organizacje sportowe:

1. Kluby piłkarskie

- POLONIA - Krzeczyn Wielki, Prezes - Stanisława Kuriata,
- UNIA – Miłoradzice, Prezes - Robert Szejna,
- ISKRA – Księginice, Prezes - Mieczysław Łodziński,
- FORTUNA – Obora, Prezes - Jan Chełpa,

- PLATAN – Siedlce, Prezes - Adam Semczuk,
- VICTORIA – Niemstów, Prezes - Andrzej Żyła,
- HUZAR – Raszówka, Prezes - Józef Adamowicz.

2. Sekcje Sportowe

- Sekcja Tenisa Stołowego,
- Sekcja Piłki Koszowej,
- Sekcja Piłki Siatkowej,
- Sekcja Piłki Nożnej Halowej,
- Sekcja Bilarda,

Kultura fizyczna dzieci i młodzieży, a także amatorski ruch sportowy i działalność rekreacyjna realizowana przez mieszkańców i na rzecz mieszkańców gminy należy do zadań własnych i jest finansowana ze środków budżetu Gminy Lubin.

2.2.10. ROZWÓJ TURYSTYCZNY GMINY

Gmina Lubin jest atrakcyjna pod względem turystycznym. Na obszarze Gminy znajdują się liczne tereny zabytkowe, wymienić można: kościół w Chróstniku wraz z przykościelnym cmentarzem założonym z XIV w., kościół w Gogołowicach z końca XIV w., osadę kultury łużyckiej w Kłopotowie wraz z cmentarzyskiem całopalnym, pałac w Krzeczynie Małym wybudowany w XVIII wieku, zespół pałacowy z XVIII w. wraz z parkiem w Krzeczynie Wielkim, pałac z I połowy XIX w. w Księginicach, pałac Jonstona z XVII w. w Składowicach oraz park krajobrazowy w Liścu.

Na terenie Gminy spotkać można cenne obiekty dziedzictwa kulturowego, rejestr obiektów zabytkowych zawiera 85 pozycji. Najcenniejszymi spośród obiektów zabytkowych na terenie gminy są:

- Kościół parafialny p.w. Matki Bożej Bolesnej z 1715 r., przebudowany w XIX w. w Chróstniku, wraz z przykościelnym cmentarzem założonym w XIV,
- Pozostałości zespołu pałacowego w Chróstniku, pałac wybudowany w latach 1723-1728, oficyny z przeł. XIX/XX w., most na fosie przypałacowej z przeł. XVIII/XIX w oraz park pałacowy,
- Kościół pw. św. Katarzyny w Gogołowicach, z końca XIV w. wraz z cmentarzem z tego okresu oraz dwór z 1 poł. XIX w.
- Osada kultury łużyckiej w Kłopotowie wraz z cmentarzyskiem całopalnym,

- Pałac w Krzeczynie Małym wybudowany w XVIII wieku, wraz z parkiem przypałacowym,
- Liczne cmentarze kultury łużyckiej,
- Kościół p.w. św. Marii Dominiki Mozzello w Krzeczynie Wielkim,
- Zespół pałacowy z XVIII w. wraz z parkiem w Krzeczynie Wielkim,
- Pałac z 1 poł. XIX w. w Księginicach,
- Dziewiętnastowieczny pałac i park krajobrazowy w miejscowości Lisiec,
- Zespół dworski w miejscowości Obora, dwór z XVIII w. oraz budynki gospodarcze z XIX w.,
- Liczne parki krajobrazowe zlokalizowane na terenie Gminy,
- Zespół pałacowy w Raszowej Małej z k. XIX w.,
- Kościół, dzwonnica oraz przykościelny cmentarz z XIV w. w Siedlcach, zachowane ruiny osiemnastowiecznego pałacu,
- Pałac Jonstona z XVII w. w Składowicach.

W ramach mecenatu Gminy nad zabytkami corocznie przyznawane są dotacje z własnych środków budżetowych na niezbędne remonty i prace konserwatorskie gminnych obiektów zabytkowych - głównie obiektów sakralnych.

2.2.11. POMOC SPOŁECZNA

Dla realizacji zadań pomocy społecznej zleconych Gminie utworzono jednostki organizacyjne – ośrodki pomocy społecznej. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje zadania zlecone Gminie oraz zadania własne Gminy, zgodnie z obowiązującą ustawą o pomocy społecznej. Jego działalność koncentruje się głównie na:

- rozeznaniu sytuacji socjalno-bytowej osób i rodzin wymagających pomocy,
- analizie i ocenie sytuacji życiowej osób bezrobotnych,
- określeniu potrzeb i ustaleniu planu zaspokajania występujących potrzeb w poszczególnych środowiskach,
- przyznawaniu i wypłacaniu określonych świadczeń,
- współpracy i koordynacji działań organizacji społecznych w zakresie zaspokajania potrzeb występujących w środowisku,
- udzielanie pomocy w postaci pracy socjalnej i poradnictwa.

Pomoc społeczna udzielana jest w formie świadczeń niepieniężnych i w formie świadczeń pieniężnych dostosowanych do indywidualnych potrzeb i sytuacji osób wymagających pomocy, ważny element stanowią tu także dodatki mieszkaniowe. Można przyjąć, iż pomoc socjalna dla osób najbardziej potrzebujących rośnie szybciej niż wskaźniki inflacyjne.

Głównymi przyczynami przyznawania świadczeń z pomocy społecznej jest:

- bezrobocie,
- niepełnosprawność,
- rodziny niepełne,
- alkoholizm,
- osoby opuszczające zakłady karne,
- ubóstwo,
- bezdomność,
- sieroctwo,
- ochrona macierzyństwa,
- klęska żywiołowa lub ekologiczna.

Ogólna tendencja wydatków związanych z opieką społeczną jest jednoznacznie wzrostowa. Dotyczy to przede wszystkim obciążenia w skali budżetu. Ponadto Rada Gminy uchwaliła Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2004. W ramach tego projektu założono 2 cele:

- skuteczność i dostępność do usług terapeutycznych dla osób uzależnionych i współuzależnionych;
- zapobieganie powstawaniu nowych problemów alkoholowych, zmniejszenie rozmiarów już występujących problemów oraz radzenie z istniejącymi problemami.

Określono w ramach tych celów 21 zadań wykonawczych przeznaczając na ich realizację 130 000 PLN.

2.2.12. OPIEKA ZDROWOTNA

Opieka zdrowia na terenie Gminy zabezpieczana jest poprzez Niepubliczny ZOZ Ośrodek Medycyny Pracy w Lubinie, oraz poprzez 11 etatów lekarskich kilku specjalności (pediatra, lekarz domowy, stomatolog, itp.) w miejscowościach: Raszkówka, Szklary Górne, Miłoradzice i Siedlce.

2.2.13. BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE

Zganie z art. 7 pkt 14 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym, Gmina Lubin ma obowiązek do zapewnienia porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli oraz ochrony przeciwpożarowej i przeciwpowodziowej, w tym wyposażenia i utrzymania gminnego magazynu przeciwpowodziowego. W ramach tej ustawy Gmina nawiązała współpracę z lokalnymi służbami (Policja, PSP) oraz wspiera działalność OSP i zabezpiecza niezbędną infrastrukturę techniczną poprzez właściwą komisję w swojej strukturze.

W Lubinie ma swą siedzibę Komenda Powiatowa Policji, która swoim zasięgiem działania obejmuje obszar całego Powiatu Lubińskiego, w tym Gminy Lubin.

Dokonując oceny zagrożeń występujących na terenie działania Komisariatu Policji w Lubinie należy stwierdzić, że nie odnotowano na tym terenie szczególnego zagrożenia przestępczością zorganizowaną. Współpraca w zakresie zadań policji układa się z Urzędem Gminy Lubin bardzo dobrze.

W Lubinie działa Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej. Na terenie Gminy współpracuje z nią dziewięć jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej w:

- Niemstowie,
- Księgnienicach,
- Zimnej Wodzie,
- Raszówce,
- Szklarach Górnych,
- Krzeczynie Wielkim,
- Czerniecu,
- Raszowej,
- Gorzycy.

Zagrożenie pożarami dotyczy przede wszystkim kompleksów leśnych, zajmujących blisko 30,0% obszaru Gminy, a także zjawiska wypalania traw przez rolników w okresie wiosennym. Na terenie Gminy Lubin funkcjonuje prężnie dziewięć jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej, czynnie zaangażowanych jest 191 członków, mają oni do dyspozycji 8 pojazdów strażackich. Trzy spośród nich włączone są do Krajowego Systemu Ratowniczo - Gaśniczego, są to jednostki z Niemstowa, Księgienic oraz Zimnej Wody. Głównym elementem działalności operacyjnej jednostek gaśniczych jest skuteczny udział w gaszeniu pożarów, usuwaniu miejscowych zagrożeń, skutków wypadków drogowych, a także uczestnictwo w ćwiczeniach taktyczno - bojowych. Środki finansowe na ochronę przeciwpożarową w Gminie przyznawane są ze środków budżetowych Gminy. Jednostki włączone do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego raz do roku otrzymują dotacje z budżetu Państwa na utrzymanie gotowości bojowej.

Rzeki i potoki przepływające przez teren Gminy nie stwarzają raczej zagrożenia powodziowego dla mieszkańców, są to w większości typowe nizinne rzeki o dość płytkim korycie. Przy Urzędzie Gminy powołany został Gminny Komitet Przeciwpowodziowy, który odpowiada za ewentualne zagrożenia powodziowe.

2.2.14. ANALIZA SWOT GMINY LUBIN

Znaczącym problemem jest stosunkowo wysokie bezrobocie oraz problemy przemysłu i związana z tym niska podaż miejsc pracy na terenie Gminy. Dotyczy to szczególnie kobiet. Wiele do życzenia pozostawia estetyka Gminy, ze względu na zmiany pogórnice terenów. Występują znaczne braki w propagowaniu i rozwoju agroturystyki.

Dochody Gminy Lubin są stosunkowo wysokie w porównaniu do średnich krajowych oraz wojewódzkich, związane jest to przede wszystkim z położeniem Gminy w okręgu przemysłowym. Wysokie dochody Gminy umożliwiają prowadzenie wielu inwestycji infrastrukturalnych, Gmina posiada już sieć wodociągową, kanalizacyjną oraz gazową, ponadto na jej terenie funkcjonuje 8 oczyszczalni ścieków. Wysiłki społeczeństwa oraz lokalnych władz powinny koncentrować się nadal na szczególnym traktowaniu środowiska naturalnego oraz dążeniu do wzrostu zainteresowania Gminą potencjalnych inwestorów.

Jako główne zagrożenie dla Gminy zidentyfikowano wzrost bezrobocia towarzyszący słabej koniunkturze istniejących firm, jak również trudnej sytuacji finansów publicznych. Szanse rozwojowe Gminy upatruje się z kolei w rozwoju nowych technologii oraz odpowiednim wykorzystaniu funduszy pomocowych Unii Europejskiej.

Głównym zagrożeniem zewnętrznym dla społeczności Gminy Lubin wydaje się być słabnąca koniunktura w województwie i w Polsce. Problemem jest brak inwestycji przemysłowych w regionie generujących miejsca pracy oraz ucieczka wykształconych młodych ludzi z Gminy. Zagrożeniem dla mieszkańców jest brak czytelnej polityki rozwoju państwa i niski poziom wiedzy o następstwach integracji Polski z Unią Europejską.

2.2.14.1 Wewnętrzne uwarunkowania rozwoju Gminy

SILNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none">○ Dochody Gminy.○ Położenie w okręgu przemysłowym.○ Infrastruktura techniczna.○ Istnienie spółki KGHM.	<ul style="list-style-type: none">○ Sektor rolny.○ Bezrobocie.○ Obniżona atrakcyjność inwestycyjna.○ Szkody górnicze.

2.2.14.2 Zewnętrzne uwarunkowania rozwoju Gminy

SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> ○ Fundusze UE. ○ Nowe technologie. ○ Autostrada A-3. ○ Silny polityk. ○ Budownictwo jednorodzinne. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Kryzys finansów publicznych. ○ Osłabienie pozycji KGHM. ○ Wzrost bezrobocia. ○ Przeszłość.

2.2.15. IDENTYFIKACJA PROBLEMÓW GMINY

Główne problemy rozwojowe Gminy Lubin koncentrują się w ramach następujących obszarów:

- Obszar polityki społecznej,
- Obszar działalności gospodarczej,
- Obszar ochrony środowiska.

2.2.15.1 Główne problemy rozwojowe w obszarze ochrony środowiska

Na terenie Gminy Lubin istnieją duże niedobory w zakresie infrastruktury środowiskowej. Najważniejszym z nich jest problem zmian krajobrazowych związanych z wydobywaniem miedzi w lokalnej kopalni.

Do najważniejszych problemów zaliczyć możemy:

- słabą świadomość agroturystyczną wśród okolicznych rolników stanowiącą poważną przeszkodę w rozwoju tego kierunku turystyki,
- niską świadomość wartości walorów środowiska naturalnego wśród mieszkańców powodującą degradację środowiska,
- duże zmiany w strukturze środowiska wynikające z działalności kopalni miedzi,
- problem związany z zagrożeniem powodziowym wpływający negatywnie na równowagę ekologiczną.

W szerszym aspekcie występujące problemy środowiskowe mają negatywny wpływ na jakość życia całej społeczności lokalnej, zaburzają endogeniczny rozwój Gminy oraz znacznie ograniczają atrakcyjność inwestycyjną jej obszaru dla podmiotów zewnętrznych.

2.2.15.2 Główne problemy rozwojowe w obszarze działalności gospodarczej

Silną stroną Gminy jest infrastruktura techniczna – rozwinięta sieć wodno-kanalizacyjna, gazowa oraz oczyszczalnie ścieków, co świadczy niewątpliwie o dbałości lokalnych władz

samorządowych o ochronę środowiska naturalnego. Analizując następnie silną korelację możliwego osłabienia pozycji KGHM-u z większością spośród atutów Gminy trzeba zasygnalizować zasadniczy problem, a wobec tego należy rozważyć realizację wspólnych projektów z udziałem Gminy i kombinatu KGHM. Najważniejszymi problemami z tej sfery są:

- o duży wskaźnik bezrobocia bez możliwości szybkiego rozładowania problemu,
- o podstawą lokalnego biznesu jest 1 kombinat, którego wahania kondycji finansowej wpływają na wszystkie aspekty życia Gminy,
- o duży kryzys rolnictwa poważnie ograniczający rozwój Gminy.

2.2.15.3 Główne problemy rozwojowe w obszarze polityki społecznej

Na terenie Gminy Lubin występuje szereg problemów w sferze społecznej. Zdecydowana większość z nich spowodowana jest trudną sytuacją materialną poszczególnych osób lub rodzin wynikającą z bezrobocia. Zaznacza się tu brak miejsc pracy szczególnie dla kobiet. Główne problemy to:

- o duży wskaźnik bezrobocia stanowiący poważne zagrożenie dla rozwoju społecznego Gminy,
- o stosunkowo duży odsetek osób korzystających z pomocy społecznej,
- o stosunkowo niska zasobność finansowa społeczeństwa, rzutująca na całokształt życia społecznego,
- o podkreślany przez szeroką reprezentację społeczną zły stan bezpieczeństwa publicznego.

Słabo rozwinięte są takie elementy, jak metody szerokiej konsultacji społecznej działań podejmowanych przez władze gminne, czy też sposób i zakres informowania społeczności lokalnej o możliwościach korzystania z różnych środków pomocowych w ramach źródeł krajowych, jak i zagranicznych.

2.3. STRATEGIA ROZWOJU GMINY LUBIN

Zapewnienie zrównoważonego rozwoju Gminy wymaga planowania strategicznego, które łączy problematykę społeczną, gospodarczą i przestrzenną. Dla sprostania tym wymogom i oczekiwaniom społeczności lokalnej opracowana została „Strategia Rozwoju Gminy Lubin”. Gmina Lubin jest jedną z wyróżniających się inicjatywą i osiągnięciami gmin w regionie. Strategia rozwoju Gminy Lubin stanowi podstawowy dokument decyzyjny kierujący działalność organów samorządu terytorialnego w dłuższych okresach czasu. W powiązaniu z Planem Rozwoju Lokalnego stanowi podstawę opracowania programów operacyjnych, przedsięwzięć rozwojowych i planów inwestycyjnych, w tym corocznych budżetów Gminy.

Strategia Rozwoju Gminy Lubin to koncepcja systemowego działania, polegająca na: sformułowaniu długookresowych celów rozwoju i ich modyfikacji w zależności od zmian zachodzących w otoczeniu, określaniu zasobów i środków niezbędnych do realizacji tych celów oraz sposobów postępowania zapewniających optymalne ich rozmieszczenie i wykorzystanie w celu elastycznego reagowania na wyzwania otoczenia i zapewnienia Gminie korzystnych warunków egzystencji i rozwoju.

„Strategia Rozwoju Gminy Lubin” jest dokumentem otwartym, który powinien być uzupełniany o nowe treści, pomysły i sposoby rozwiązywania problemów. Uchwalenie strategii nie zamyka dalszych prac, lecz otwiera kolejną fazę polegającą na opracowaniu programów operacyjnych oraz weryfikację i aktualizację celów i priorytetów rozwoju.

2.4. CELE STRATEGICZNE ROZWOJU GMINY LUBIN

Strategia Rozwoju Gminy Lubin została opracowana w oparciu o czteroetapową strukturę. Wszystkie elementy były definiowane lub szeroko konsultowane ze społecznością lokalną. Dotyczy to przede wszystkim etapu formułowania celów strategicznych oraz programów dochodzenia do nich.

W pierwszej kolejności sformułowano wizję Gminy, która otrzymała następujące brzmienie:

„Kraina miedzi i sukcesu opartego na proekologicznym zarządzaniu i promocji nowoczesnych, prośrodowiskowych technologii.”

W strategii określono cztery misje rozwojowe:

- Stworzyć warunki dla inwestorów
- Wykorzystać zasoby i walory Gminy
- Popierać grupy producentów rolnych
- Wspierać edukację, kulturę i sport,

szerzej scharakteryzowane przez 6 celów głównych:

- Pełna infrastruktura (sieć gazowa, wodno – kanalizacyjna, połączenia drogowe).
- Pozyskanie inwestorów i rozwój przedsiębiorstw (przeróbka miedzi i srebra).
- Wspieranie wielokierunkowego rozwoju wsi i rolnictwa.
- Tereny rekreacyjne.
- Program promocji Gminy.
- Realizacja programu oświatowego.

Każdy cel przypisano do 3 obszarów problemowych wymagających rozwinięcia w programach operacyjnych:

1. Rolnictwo

W obszarze tym uwzględnić należy wytyczne programu SAPARD. Gmina we wszystkich działaniach, programach operacyjnych i wnioskach będzie uwzględniała poniżej przedstawione wytyczne. Program SAPARD w Polsce oparty jest na dwóch priorytetowych osiach:

- Poprawa efektywności sektora rolno-spożywczego:
 - Poprawa przetwórstwa i marketingu artykułów rolnych,
 - Inwestycje w gospodarstwach rolnych.
- Poprawa warunków prowadzenia działalności gospodarczej i tworzenie miejsc pracy wspierane przez oś komplementarną:
 - Rozwój i poprawa infrastruktury obszarów wiejskich,
 - Różnicowanie działalności gospodarczej na obszarach wiejskich

Propozycje te rozkładają się na 7 głównych działań:

- Poprawa przetwórstwa i marketingu artykułów rolnych – planuje wspieranie przetwórstwa produktów pochodzenia zwierzęcego oraz owoców i warzyw. Uwzględniono również wsparcie grup producentów.
- Inwestycje w gospodarstwach rolnych – obejmuje modernizacje gospodarstw specjalizujących się w produkcji mleka i zwierząt rzeźnych oraz program zapobiegania zanieczyszczeniu środowiska w wyniku prowadzonej działalności rolnej.
- Poprawa infrastruktury wiejskiej – przewiduje wsparcie rozwoju podstawowych elementów infrastruktury technicznej.
- Różnicowanie działalności gospodarczej na obszarach wiejskich – obejmuje wsparcie indywidualnych inwestycji poza konwencjonalnym rolnictwem, promowanie inicjatyw promocyjnych i marketingowych o charakterze wspólnym.
- Programy rolno – środowiskowe i zalesianie (projekty pilotażowe).
- Szkolenia zawodowe – którego celem jest promowanie rozwoju rolnictwa i obszarów wiejskich przez zwiększanie kapitału ludzkiego.
- Pomoc techniczna.

2. Energetyka

3. Nowe technologie

W ramach drugiego i trzeciego obszaru zrezygnowano z budowy kopalni węgla brunatnego, dano zaś preferencje nowym technologiom m.in. wykorzystaniu niekonwencjonalnych źródeł energii, biomasy oraz energii wiatru.

ROZDZIAŁ 3.

**CEL PLANU ROZWOJU LOKALNEGO GMINY
LUBIN**

Celem Planu Rozwoju Lokalnego jest wyznaczenie długofalowych kierunków społeczno-gospodarczego rozwoju Gminy i sposobów ich realizacji. Plan ten uwzględnia nie tylko horyzont najbliższych lat, ale odnosi się do inicjatyw, które będą aktualne w następnym okresie programowania, tj. do roku 2010 (z uwzględnieniem Wieloletniego Planu Inwestycyjnego).

W procesie formułowania celów Planu Rozwoju Lokalnego uwzględniono uwarunkowania otoczenia zarówno zewnętrznego i wewnętrznego.

W rezultacie przeprowadzonych warsztatów z szerokim udziałem pracowników Urzędu Gminy oraz innych jednostek działających na terenie Gminy, radnych, szefów przedsiębiorstw, sformułowano trzy cele strategiczne Planu Rozwoju Lokalnego. Bazując na zidentyfikowanych uwarunkowaniach rozwojowych (a więc posiadanych atutach oraz najistotniejszych brakach i problemach), wytyczają one główne kierunki rozwoju. Ich realizacja powinna doprowadzić do osiągnięcia pożądanego stanu rozwoju Gminy Lubin.

Główne cele strategiczne w sposób bezpośredni nawiązują do Strategii Rozwoju Gminy.

Celem strategicznym PLANU ROZWOJU LOKALNEGO Gminy Lubin jest więc zapewnienie optymalnego rozwoju społeczno-gospodarczego i zapewnienie oraz stworzenie możliwie jak najlepszych warunków życia jej mieszkańcom.

Realizacja celu strategicznego odbywać się będzie poprzez osiągnięcie następujących celów częściowych:

- 1. Budowa i modernizacja infrastruktury technicznej.**
- 2. Budowa i modernizacja infrastruktury społecznej.**
- 3. Budowa i modernizacja infrastruktury komunikacyjnej.**

Cele Planu Rozwoju Lokalnego będą realizowane ze środków własnych Gminy i krajowych. Czynione będą starania o pozyskanie środków za pomocą programów i projektów współfinansowanych w ramach środków wspólnotowych. Doświadczenia bezpośredniego beneficjenta w wykorzystaniu środków pomocowych oraz przestrzeganie zasad obowiązujących przy stosowaniu dotacji zewnętrznych, potwierdzają zdolność instytucjonalną Gminy do prowadzenia procesu realizacji inwestycji zgodnie z wymaganiami prawnymi oraz celami strategicznymi i operacyjnymi.

3.1. BUDOWA I MODERNIZACJA INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ

Realizacja tego celu wymaga działań w kierunku wzrostu konkurencyjności Gminy. Cel ten zostanie osiągnięty poprzez koncentrację środków na rozbudowę i modernizację infrastruktury technicznej. W celu zapewnienia stałego wzrostu jakości życia oraz dostosowania do standardów Unii Europejskiej niezbędne jest zwiększenie poziomu wydatków szczególnie na inwestycje infrastrukturalne z zakresu wodociągów i dokończenie kanalizacji w Gminie.

Cel będzie realizowany poprzez podjęcie następujących działań:

- modernizację sieci wodociągowej,
- budowę i modernizację sieci kanalizacji sanitarnej,
- rozbudowę i modernizację istniejących obiektów (oczyszczalni),
- budowę i modernizację oczyszczalni przydomowych,
- modernizację stacji uzdatniania wody.

Oczekiwane efekty. Wzrost konkurencyjności Gminy. Polepszony zostanie dostęp przedsiębiorców i gospodarstw domowych do infrastruktury technicznej. Zwiększona zostanie atrakcyjność inwestycyjna i turystyczna Gminy. Podniesiony zostanie standard życia jej mieszkańców.

3.2. BUDOWA I MODERNIZACJA INFRASTRUKTURY SPOŁECZNEJ

Cel będzie realizowany poprzez podjęcie następujących działań:

- budowę i modernizację bazy oświatowo-wychowawczej odpowiadającej współczesnym wyzwaniom edukacyjnym,
- podniesienie standardów bazy dydaktycznej i socjalnej,
- budowa obiektów sportowych placówek oświatowych i gminnych,
- budowę szeregu świetlic gminnych,
- ochronę cmentarzy.

Oczekiwane efekty. Wynikiem tego działania będzie podniesienie standardu życia na obszarze Gminy. Zwiększy się atrakcyjność i oferta zajęć pozaszkolnych dla dzieci i młodzieży. Podniesie się atrakcyjność osadnicza Gminy.

3.3. BUDOWA I MODERNIZACJA INFRASTRUKTURY KOMUNIKACYJNEJ

Cel będzie realizowany poprzez podjęcie następujących działań:

- budowę nawierzchni utwardzonych na drogach gminnych,
- modernizację mostów,
- modernizację istniejących dróg na terenie Gminy.

Oczekiwane efekty. Podwyższeniu powinien ulec poziom sprawności komunikacyjnej Gminy i atrakcyjności inwestycyjnej. Oprócz tego zwiększona zostanie atrakcyjność turystyczna Gminy, ze względu na większą dostępność do jej terenów.

**ROZDZIAŁ 4. WIELOLETNI PLAN FINANSOWY -
ZAŁOŻENIA PROGNOSTYCZNE**

4.1. CEL OPRACOWANIA PROGNOZ FINANSOWYCH

Proces długoterminowego planowania finansowego w jednostkach samorządowych pomaga określić ich możliwości inwestycyjne oraz zdolności do zaciągania i obsługi zobowiązań finansowych. Na proces planowania składa się analiza opcji finansowania i dostępnych opcji inwestycyjnych. Dzięki planowaniu finansowemu jednostka jest w stanie przewidzieć przyszłe konsekwencje obecnie podejmowanych decyzji, co pozwala na uniknięcie ewentualnych niespodzianek w przyszłości.

4.2. METODYKA OPRACOWANIA PROGNOZ FINANSOWYCH

Wieloletni Plan Finansowy, jako średnioterminowa prognoza wolnych środków na inwestycje, ma stanowić pomoc przy podejmowaniu decyzji inwestycyjnych.

Należy zwrócić uwagę, że konstruowanie prognoz jest dodatkowo utrudnione przez to, że nie można w sposób dokładny przewidzieć w praktyce wszystkich skutków wywołanych wprowadzeniem nowej ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego.

Pojęcie prognozy nie jest jednoznacznie zdefiniowane. Przyjęto, że prognoza powinna być sądem o następujących właściwościach:

- ❑ sformułowanym z wykorzystaniem dorobku nauki,
- ❑ odnoszącym się do określonego momentu czasu w przyszłości,
- ❑ podlegającym empirycznej weryfikacji,
- ❑ niepewnym, ale akceptowalnym.

Budowa prognozy składa się z kilku etapów, przy czym w literaturze brak jest jednolitej konwencji. Można jedna wyodrębnić następujące etapy postępowania, które powinny być wykonywane w odpowiedniej kolejności:

1. Jednoznaczne zdefiniowanie problemu prognostycznego,
2. Zebranie danych historycznych,
3. Analiza danych historycznych,
4. Wybranie metody prognozowania,
5. Postawienie prognozy,
6. Ocena trafności prognozy.

4.3. DANE HISTORYCZNE

W pracy wykorzystano dane dotyczące kształtowania się poszczególnych kategorii dochodów i wydatków budżetowych w latach 2001 - 2004¹.

Analiza danych historycznych

„Podstawą budowy prognoz jest poprawnie przeprowadzona diagnoza badanej rzeczywistości, czyli stwierdzenie przeszłego oraz faktycznego (teraźniejszego) stanu prognozowanych zjawisk”², dlatego też każda z kategorii dochodów i wydatków została przeanalizowana oddzielnie.

Pierwszym etapem analizy było przedstawienie historycznych danych. W kolejnym etapie porównywano dynamikę danych ze wskaźnikiem wzrostu ogólnego poziomu cen.

Starano się także znaleźć czynniki mogące mieć wpływ na kształtowanie się poszczególnych kategorii.

4.4. METODYKA PROGNOZOWANIA

Niestety, z uwagi na niewielki materiał statystyczny ograniczony małą liczbą obserwacji, nie można zastosować żadnych metod ekonometrycznych. Z tej samej przyczyny w analizie nie używa się żadnych średnich i innych miar statystycznych.

Do prognozowania użyto rozbudowanej metody Naive forecast (metoda naiwna). Naive forecast stosuje się w sytuacjach, gdy brak jest możliwości użycia innych metod lub użycie tych metod skazane jest na niepowodzenie, choćby z powodu dużej losowości obserwacji. Metody naiwne są proste, przez to łatwe i szybkie w użyciu³. Najprostsza metoda naiwna zakłada, że prognozowana wielkość zjawiska w okresie lub momencie t będzie taka sama jak ostatnio zaobserwowana wartość. Formalnie można to zapisać następująco:

$$y_t^* = y_{t-1}$$

gdzie:

y_t^* - prognoza zmiennej Y na moment t ,

1 Dane finansowe na rok 2004 według planu na dzień 30 czerwca 2004 r.

2 Prognozowanie gospodarcze. Metody, modele, zastosowania, przykłady, red. nauk. E. Nowak, Warszawa 1998, s. 32.

3 Prognozowanie gospodarcze. Metody i zastosowania, red. nauk. M. Cieślak, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1999, s. 67-70.

y_{t-1} - wartość zmiennej prognozowanej w momencie t-1.

Jeżeli prognozowana zmienna charakteryzuje się istnieniem tendencji do wzrostu (spadku), to do prognozowania można użyć metody, która zakłada, że wartość prognozowanej zmiennej wzrośnie (spadnie) w momencie lub okresie prognozy o określony procent w momencie lub okresie poprzednim. Formalnie można to zapisać następująco:

$$y_t^* = (1 + c) \cdot y_{t-1}$$

gdzie:

c - wskaźnik wzrostu (spadku).

W niniejszej pracy do prognozowania, wykorzystano program GFAM. Zawarta w programie GFAM metoda prognozowania jest rozszerzoną wersją przytoczonych wyżej metod naiwnych.

Program GFAM umożliwia budowanie prognozy w oparciu o stały wskaźnik wzrostu (spadku) lub jako funkcję inflacji i PKB. Jeśli wybierzemy stały wskaźnik wzrostu (spadku), to formalny zapis wygląda identycznie jak równanie wyżej.

Jeżeli nie zdecydujemy się na prognozowanie w oparciu o stały wskaźnik wzrostu (spadku), to prognozę możemy uzależnić od wag stojących przy inflacji i wskaźniku wzrostu PKB. Formalnie można to zapisać następująco:

$$y_t^* = y_{t-1} \cdot [1 + CPI_{t-1} \cdot W(cpi)] \cdot [1 + PKB_t \cdot W(pkb)]$$

gdzie:

CPI_{t-1} - wskaźnik inflacji w momencie t-1,

$W(cpi)$ - waga inflacji,

PKB_t - wzrost PKB w momencie t,

$W(pkb)$ - waga PKB.

Wielkość wag została wyznaczona na podstawie historycznego kształtowania się danych w cenach stałych i bieżących, zaobserwowanej dynamiki w cenach bieżących i dynamiki cen, a także opinii opartych na intuicji i doświadczeniu.

4.5. TRAFNOŚĆ PROGNOZY

Oceny trafności prognozy dokonać można dopiero po upływie okresu, na który prognoza była stawiana, w sytuacji, gdy znane będą faktyczne realizacje prognozowanych wielkości.

4.6. ZASADY GOSPODARKI FINANSOWEJ JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORYALNEGO W LATACH 2001 – 2003

Podstawę prawną gospodarki finansowej jednostek samorządu terytorialnego stanowiły w latach 1999 – 2003:

- ustawa z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 155, poz. 1014 ze zm.),
- ustawa z dnia 26 listopada 1998 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego w latach 1999 - 2003 (Dz. U. Nr 150, poz. 983 ze zm.).

Przepisy ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego określały w odniesieniu do tych jednostek:

- źródła dochodów,
- zasady ustalania subwencji ogólnej,
- zasady i tryb przekazywania subwencji ogólnej,
- zasady i tryb udzielania dotacji.

Zgodnie z przepisami tej ustawy, jednostki samorządu terytorialnego otrzymywały - ustaloną zgodnie ze zobiektywizowanymi kryteriami - subwencję ogólną z budżetu państwa.

Subwencja ogólna dla gmin składała się z części:

- podstawowej,
- oświatowej,
- rekompensującej.

Część rekompensująca subwencji ogólnej dla gminy wprowadzona została zamiast dotacji celowych, które w poprzednich latach rekompensowały tym jednostkom dochody utracone z tytułu niektórych ulg i zwolnień ustawowych w podatku rolnym i leśnym. Od 1999 r. przyznano gminom subwencję z tytułu ubytku dochodów z trzech nowych tytułów, określonych w ustawach: o jednostkach badawczo-rozwojowych, o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych oraz ustawie prawo geologiczne i górnicze.

W rezultacie więc część rekompensująca subwencji ogólnej dla gminy mogła składać się z kwoty rekompensującej dochody utracone przez te jednostki w związku z:

- częściową likwidacją podatku od środków transportowych,
- ustawowymi ulgami i zwolnieniami w niektórych podatkach,
- obniżeniem opłaty eksploatacyjnej.

Ustawa o dochodach jednostek samorządu terytorialnego w latach 1999 - 2003 wprowadziła zasadę łącznego określenia wielkości części oświatowej subwencji ogólnej dla wszystkich jednostek samorządu terytorialnego.

Ponadto w odniesieniu do gmin rozszerzyła katalog dochodów służących do wyliczenia wskaźnika podstawowych dochodów podatkowych na jednego mieszkańca, zarówno w gminie jak i w kraju – o dochody uzyskane z tytułu części rekompensującej subwencji ogólnej.

Stosownie do zapisów zawartych w tej ustawie z dniem 1 stycznia 1999 r. podwyższony został - z 17,0% do 27,6% - udział gmin we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych, stanowiących dochód budżetu państwa.

Podwyższenie udziału związane było z regulacjami przyjętymi w ustawie o powszechnym ubezpieczeniu zdrowotnym i ustawie o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne.

Ustawa o dochodach jednostek samorządu terytorialnego określała również, w odniesieniu do każdego rodzaju samorządu terytorialnego, inne źródła dochodów, między innymi: dotacje na zadania własne, dotacje na zadania z zakresu administracji rządowej, wpłaty jednostek organizacyjnych, opłaty za czynności administracyjne wykonywane przez te jednostki.

Powyższe zmiany legislacyjne znalazły swe odbicie w wielkości, a tym samym w strukturze, poszczególnych składników dochodów budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz w rozkładzie tych dochodów w zależności od zakresu przyznanych tym jednostkom ustawowo kompetencji i zadań.

Na sytuację finansową jednostek samorządu terytorialnego istotny wpływ miało wprowadzenie nowego systemu wynagradzania nauczycieli wynikającego ze znowelizowanej ustawy „Karta Nauczyciela”. Zaplanowane bowiem w części oświatowej subwencji ogólnej środki na wdrożenie nowego systemu wynagradzania nauczycieli okazały się niewystarczające w stosunku do faktycznych potrzeb wynikających ze znowelizowanej w 2000 roku ustawy „Karta Nauczyciela”.

Nowelizacja ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego na 2002 rok przedłużyła obowiązywanie dotychczasowych przepisów ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego w latach 1999 – 2001. Dodatkowo nowelizacja wprowadziła następujące zmiany:

- dostosowała obowiązującą ustawę o dochodach jednostek samorządu terytorialnego do nowych regulacji prawnych, które obowiązywały w roku 2002,
- doprecyzowała zapisy dotychczasowej ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego,
- wprowadziła zapis, iż jednostki mogą otrzymywać dotacje celowe z budżetu państwa na dofinansowanie zadań własnych związanych z:

- 1) dofinansowaniem kosztów wdrożenia reformy oświaty,

- 2) inicjatywami wspierania edukacji na obszarach wiejskich, w tym na stypendia i pomoc materialną dla młodzieży,
 - 3) programem działań osłonowych i restrukturyzacji w ochronie zdrowia,
- wprowadziła zapisy likwidujące luki w przepisach umożliwiających osobie zarządzającej (wójt/burmistrz/prezydent) daną jednostką samorządu terytorialnego dokonania zmiany przeznaczenia planowanej kwoty dotacji z budżetu państwa na zadania własne w granicy 15,0% planowanej kwoty dotacji.

4.7. ZASADY GOSPODARKI FINANSOWEJ JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORYALNEGO OD 2004 ROKU

Ustawa z dnia 26 listopada 1998 roku o dochodach jednostek samorządu terytorialnego w latach 1999 – 2003 straciła moc z dniem 31 grudnia 2003 roku na rzecz ustawy, którą Sejm uchwalił w dniu 13 listopada 2003 roku.

Rozwiązania przyjęte w tej ustawie zmierzają między innymi do:

- zwiększenia udziału samorządów w dysponowaniu środkami publicznymi,
- zwiększenia ekonomicznej odpowiedzialności JST poprzez zwiększenie udziału dochodów własnych w ogólnych środkach finansowych,
- mocniejszego związania sytuacji finansowej JST z koniunkturą gospodarki państwa.

Nowa ustawa ponownie określiła:

- źródła dochodów oraz zasady ustalania i gromadzenia tych dochodów,
- zasady ustalania i przekazywania subwencji ogólnej oraz dotacji celowych z budżetu państwa.

Źródła dochodów zostały sklasyfikowane zgodnie z Konstytucją RP jako:

- dochody własne,
- subwencja ogólna,
- dotacje celowe z budżetu państwa.

Dochodami JST mogą być także środki pochodzące ze źródeł zagranicznych niepodlegające zwrotowi, środki pochodzące z budżetu Unii Europejskiej oraz inne środki określone w odrębnych przepisach.

Zasadnicze zmiany w systemie finansowania gmin zawarte w ustawie dotyczą:

- a) zwiększenia udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych i podatku dochodowego od osób prawnych:

- PIT – z 27,60% w roku 2003 do 35,72% w roku 2004⁴,
- CIT – z 5,00% w roku 2003 do 6,71% w roku 2004,
- b) gminy otrzymują dodatkowy dochód w postaci 5,00% dochodów uzyskiwanych na rzecz budżetu państwa w związku z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz z innymi zadaniami zleconymi ustawami,
- c) gminy otrzymują subwencję ogólną składającą się z części:
 - wyrównawczej,
 - równoważącej,
 - oświatowej,
- d) wprowadzono system wpłat do budżetu państwa na wszystkich poziomach JST (mechanizm solidarnościowy wpłat gmin najbogatszych na rzecz gmin najuboższych rozciągnięty został na powiaty i województwa),
- e) wprowadzono mechanizm zachęcający do łączenia się jednostek samorządu terytorialnego (dla gmin powstałych w wyniku połączenia dwóch lub więcej gmin, wskaźnik udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych, w okresie 5 lat, począwszy od dnia 1 stycznia roku następującego po roku, w którym podjęto decyzję o połączeniu, jest zwiększony o 5 punktów procentowych, a uzyskane w ten sposób dochody nie wliczane będą do systemu wpłat),
- f) dotacje celowe z budżetu państwa mogą obejmować:
 - zadania z zakresu administracji rządowej oraz na inne zadania zlecone ustawami, zadania realizowane przez jednostki samorządu terytorialnego na mocy porozumień zawartych z organami administracji rządowej,
 - usuwanie bezpośrednich zagrożeń dla bezpieczeństwa i porządku publicznego oraz usuwanie skutków powodzi i osuwisk ziemnych oraz usuwanie skutków innych klęsk żywiołowych,
 - finansowanie lub dofinansowanie zadań własnych objętych kontraktem wojewódzkim oraz zadań własnych wymienionych w art. 42 ust. 2 Ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego,
 - realizację zadań wynikających z umów międzynarodowych.

Gminy mogą otrzymywać dotacje na zadania objęte mecenatem państwa w dziedzinie kultury.⁵

4 Udział gmin we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych na rok 2004 został ustalony zgodnie z art. 89 ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego. Wskaźnik udziału gmin w podatku PIT będzie co roku zwiększany aż do wielkości docelowej, tj. 39,34%.

5 Art. 43 ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego z dnia 13 listopada 2003 roku.

4.8. ZAŁOŻENIA PRZYJĘTE DO PROGNOZY CZĘŚCI FINANSOWEJ PLANU ROZWOJU LOKALNEGO NA LATA 2004 - 2010

4.8.1. CZYNNIKI MAJĄCE WPŁYW NA GOSPODARKĘ BUDŻETOWĄ I FINANSE

Dochody jednostek samorządu terytorialnego w okresie analizy będą zależały od wielu czynników, które można podzielić na dwie kategorie:

- czynniki wewnętrzne, na które jednostka ma wpływ,
- czynniki zewnętrzne, na które jednostka nie ma wpływu.

Do czynników wewnętrznych należy przede wszystkim baza podatkowa JST.

Czynniki zewnętrzne to przede wszystkim regulacje prawne obowiązujące samorządy. Są to np.:

- ustawa o dochodach jednostek samorządu terytorialnego,
- ustawa o finansach publicznych (w szczególności limity zadłużenia oraz wydatków na obsługę długu),

Inne zewnętrzne czynniki mogące wpłynąć na sytuację finansową i gospodarczą to lokalne potrzeby społeczne i uwarunkowania gospodarcze regionu.

Istotnym czynnikiem o charakterze zewnętrznym o ogromnym wpływie na finanse Gminy jest ogólna sytuacja gospodarcza kraju.

4.8.2. BAZA PODATKOWA JST

Dochody z podatków i opłat lokalnych zaliczane są do dochodów własnych i stanowią jedno z najważniejszych źródeł dochodów budżetów gmin, wprowadzonych ustawowo i w sposób jednolity na obszarze całego państwa.

W tej grupie dochodów można wyróżnić podatki i opłaty lokalne wymierzone na podstawie ustawy o podatkach i opłatach lokalnych oraz pozostałe podatki i opłaty wymierzone na podstawie innych uchwał.

Obecnie możemy mówić o ukształtowaniu się pewnego systemu podatków i opłat lokalnych, w skład którego wchodzi:

- 1) podatki bezpośrednie: od nieruchomości, od środków transportowych, od spadków i darowizn, rolny, leśny, od posiadania psów,
- 2) pośrednie: podatek od czynności cywilnoprawnych, karta podatkowa,
- 3) opłaty lokalne o charakterze podatkowym: skarbowe, targowe, miejscowe, administracyjne oraz pozostałe opłaty lokalne, wymierzone na podstawie odrębnych ustaw.

W przypadku podatków bezpośrednich gminy posiadają dość szerokie władztwo podatkowe, dopuszczające kształtowanie elementów konstrukcji tych źródeł dochodów, pozwalające na obniżanie ciężarów obciążeń podatkowych.

W ramach posiadanego uprawnień gminy nie mają wpływu na zakres zwolnień i ulg ustawowych.

Charakterystyczną cechą systemu zasilania budżetów gminnych w środki finansowe pochodzące z podatków i opłat lokalnych jest jego dwoistość. W pierwszym przypadku to wójt jest upoważniony do wymiaru i poboru należności publicznoprawnych. Do wójta jako organu gminy należy wówczas wydawanie decyzji w sprawach ulg, odroczeń i umorzeń podatków.

Drugim źródłem zasilania są urzędy skarbowe, które pośredniczą jako poborcy określonej daniny, przekazując ją następnie na konto budżetu konkretnego samorządu.

Urząd skarbowy może udzielać ulg, odroczeń, umarzać i rozkładać na raty podatki: od czynności cywilnoprawnych, od spadków i darowizn oraz karty podatkowej, wyłącznie na wniosek lub za zgodą gminy. Jednak zgoda tego organu na udzielenie szeroko rozumianej ulgi podatkowej nie jest wiążąca dla urzędu skarbowego.

Do najważniejszych podatków i opłat lokalnych, z punktu widzenia finansów gminy należą dochody z podatku od nieruchomości oraz podatek od środków transportowych.

Z podatków i opłat lokalnych największe znaczenie dla budżetu gmin ma podatek od nieruchomości. Podmiotami podatku są osoby fizyczne, prawne oraz jednostki organizacyjne nie mające osobowości prawnej, które są właścicielami lub samoistnymi posiadaczami nieruchomości albo obiektów budowlanych, niezłączonych trwale z gruntem, lub wieczystymi użytkownikami nieruchomości albo ich części.

Przedmiot podatku stanowią budynki, budowle lub ich części, związane z prowadzeniem działalności gospodarczej (pozarolniczej), grunty nie objęte przepisami o podatku rolnym lub leśnym, grunty objęte tymi przepisami, ale przeznaczone na inną działalność oraz grunty występujące pod jeziorami.

Podatek od nieruchomości ma charakter podatku majątkowego, a podstawę opodatkowania gruntów i budynków stanowi ich powierzchnia bez uwzględnienia ich wartości. Stawki podatku od nieruchomości określa rada gminy. Nie mogą one jednakże przekroczyć maksymalnych stawek określonych przez ustawodawcę.

**Tabela 16. Maksymalne stawki podatku od nieruchomości w latach 2001 - 2003
(dane w PLN)**

Podstawa opodatkowania	2001 r.	2002 r.	2003 r.
budynki mieszkalne lub ich części - od 1 m ² powierzchni użytkowej	0,46	0,49	0,51
budynki lub ich części związane z działalnością gospodarczą inną niż rolnicza lub leśna, z wyjątkiem budynków lub ich części przydzielonych na potrzeby bytowe osób zajmujących lokale mieszkalne, oraz od części budynków mieszkalnych zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej - od 1 m ² powierzchni użytkowej	15,86	16,83	17,31
budynki lub ich części zajęte na prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie obrotu kwalifikowanym materiałem siewnym - od 1 m ² powierzchni użytkowej	7,38	7,84	8,06
zajęte na prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie udzielania świadczeń zdrowotnych - od 1 m ² powierzchni użytkowej	-	-	3,46
pozostałe budynki lub ich części - od 1 m ² powierzchni użytkowej	5,29	5,62	5,78
od wartości budowli	2,0%	2,0%	2,0%
grunty związane z działalnością gospodarczą inną niż działalność rolnicza lub leśna, z wyjątkiem związanych z budynkami mieszkalnymi - od 1 m ² powierzchni	0,56	0,60	-
grunty związane z prowadzeniem działalności gospodarczej, bez względu na sposób zakwalifikowania w ewidencji gruntów i budynków - od 1 m ² powierzchni	-	-	0,62
grunty będące użytkami rolnymi niewchodzącymi w skład gospodarstw rolnych w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (Dz. U. z 1993 r. Nr 94, poz. 431, z 1994 r. Nr 1, poz. 3 i z 1996 r. Nr 91, poz. 409), wykorzystywanych na cele rolnicze - od 1 m ² powierzchni	0,05	0,06	-
grunty pod jeziorami, zajętych na zbiorniki wodne retencyjne lub elektrowni wodnych - od 1 ha powierzchni	3,09	3,28	3,38
grunty pozostałych - od 1 m ² powierzchni	0,08	0,09	0,30

Źródło: Opracowanie Inwest Consulting S.A.

W tabeli 17 przedstawiono porównanie stawek podatku od nieruchomości na rok 2004 określonymi przez Ustawę o podatkach i opłatach lokalnych a stawkami przyjętymi na ten rok przez Gminę Lubin.

Tabela 17 Porównanie stawek podatku od nieruchomości Gminy Lubin a maksymalnymi stawkami tego podatku w 2004 roku (dane w PLN)

Podstawa opodatkowania	Maksymalne stawki wg. ustawy	Gmina	Gmina/ustawa
budynki mieszkalne lub ich części - od 1 m ² powierzchni użytkowej	0,52	0,52	100,0%
budynki lub ich części związane z działalnością gospodarczą oraz od budynków mieszkalnych lub ich części zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej - od 1 m ² powierzchni użytkowej	17,42	17,42	100,0%
budynki lub ich części zajęte na prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie obrotu kwalifikowanym materiałem siewnym - od 1 m ² powierzchni użytkowej	8,11	8,11	100,0%
budynki lub ich części zajęte na prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie udzielania świadczeń zdrowotnych - od 1 m ² powierzchni użytkowej	3,49	3,49	100,0%
od pozostałych, w tym zajętych na prowadzenie odpłatnej statutowej działalności pożytku publicznego przez organizacje pożytku publicznego	5,82	2,91	50,0%
od wartości budowli	2,0%	2,0%	100,0%
pod jeziorami, zajętych na zbiorniki wodne retencyjne lub elektrownie wodne od 1 ha powierzchni	3,41	3,41	100,0%
grunty związane z działalnością gospodarczą bez względu na sposób zakwalifikowania w ewidencji gruntów i budynków - od 1 m ² powierzchni	0,63	0,63	100,0%
grunty pozostałe, w tym zajętych na prowadzenie odpłatnej statutowej działalności pożytku publicznego przez organizacje pożytku publicznego - od 1 m ² powierzchni	0,63	0,15	23,8%

Źródło: Opracowanie Inwest Consulting S.A.

Drugim co do wielkości i znaczenia źródłem dochodów z podatków i opłat lokalnych są środki pochodzące z podatku od środków transportowych.

Opodatkowaniu podatkiem od środków transportowych podlegają:

- 1) samochody ciężarowe o dopuszczalnej masie całkowitej od 3,5 tony i poniżej 12 ton,
- 2) samochody ciężarowe o dopuszczalnej masie całkowitej równej lub wyższej niż 12 ton,
- 3) ciągniki siodłowe i balastowe przystosowane do używania łącznie z naczepą lub przyczepą o dopuszczalnej masie całkowitej zespołu pojazdów od 3,5 tony i poniżej 12 ton,
- 4) ciągniki siodłowe i balastowe przystosowane do używania łącznie z naczepą lub przyczepą o dopuszczalnej masie całkowitej zespołu pojazdów równej lub wyższej niż 12 ton,
- 5) przyczepy i naczepy, które łącznie z pojazdem silnikowym posiadają dopuszczalną masę całkowitą od 7 ton i poniżej 12 ton, z wyjątkiem związanych wyłącznie z działalnością rolniczą prowadzoną przez podatnika podatku rolnego,

- 6) przyczepy i naczepy, które łącznie z pojazdem silnikowym posiadają dopuszczalną masę całkowitą równą lub wyższą niż 12 ton, z wyjątkiem związanych wyłącznie z działalnością rolniczą prowadzoną przez podatnika podatku rolnego,
- 7) autobusy.

Obowiązek podatkowy w podatku od środków transportowych ciąży na osobach fizycznych i osobach prawnych będących właścicielami środków transportowych. Jako właściciele traktuje się również jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej, na które środek transportowy jest zarejestrowany.

Rada gminy określa, w drodze uchwały, wysokość stawek podatku od środków transportowych, z tym, że roczna stawka podatku od jednego środka transportu nie może przekroczyć limitów określonych w ustawie z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. Nr 9, poz. 31 z późniejszymi zmianami). W przypadku nie uchwalenia przez radę gminy stawek podatku, stosuje się stawki obowiązujące w roku poprzedzającym dany rok podatkowy.

4.8.3. INFLACJA

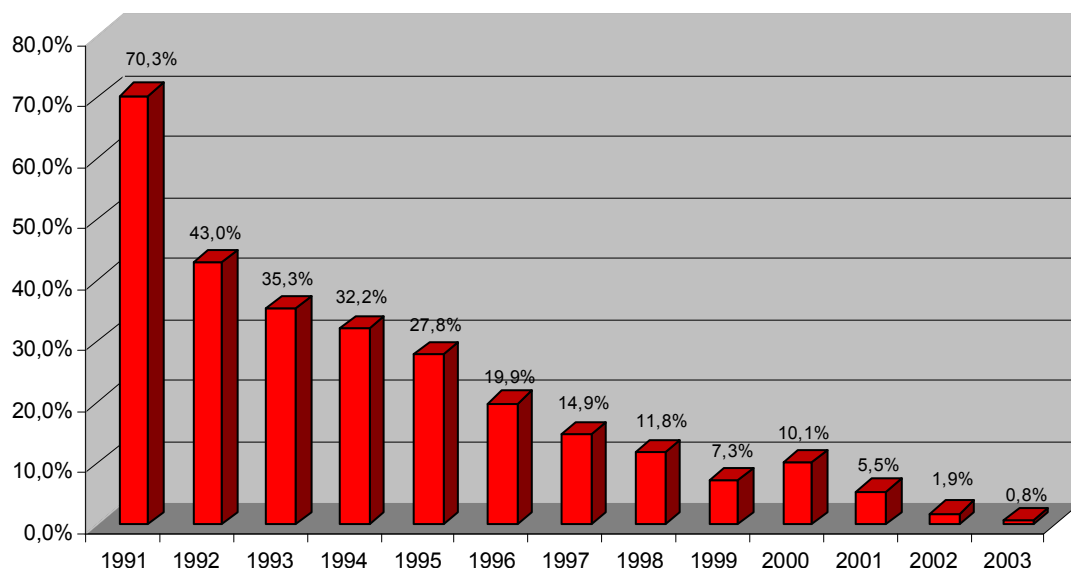
Z analizy głównych źródeł dochodów i wydatków wynika, iż w dużej mierze wielkości te zmieniają się pod wpływem inflacji.

Proces dezinflacji zapoczątkowany w gospodarce polskiej w 1991 r. i kontynuowany, dzięki prowadzonej polityce fiskalnej i monetarnej, przez kolejne lata doprowadził do ograniczenia dynamiki cen z poziomu 585,8% w 1990 r. do 0,8% w 2003 r.

Na wykresie 1 zamieszczono dane obrazujące zmiany wskaźnika cen i usług konsumpcyjnych w latach 1991 - 2003.

Wykres 1. Średnioroczny wskaźnik wzrostu cen i usług w latach 1991 - 2003

Źródło: Główny Urząd Statystyczny.

W latach 2004 – 2006 poziom inflacji będzie kształtował się pod wpływem stopniowej odbudowy popytu krajowego oraz nadal niskich oczekiwań inflacyjnych determinowanych m.in. poprzez wysoką stopę bezrobocia i niską realną dynamikę przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej. Celem polityki pieniężnej po 2003 roku jest ustabilizowanie dynamiki cen towarów i usług konsumpcyjnych na poziomie 2,5% z dopuszczalnym przedziałem wahań +/- 1 punkt procentowy.

Celem inflacyjnym w latach 2004 – 2006 będzie dążenie do spełnienia inflacyjnego kryterium konwergencji umożliwiającego przystąpienie Polski do Europejskiej Unii Gospodarczej i Walutowej. Z tego punktu widzenia szacuje się, że prognozowany na ten okres wzrost cen w Polsce nie powinien istotnie przekraczać 3,9%. Przyspieszenie dynamiki cen w latach 2004 - 2005 będzie wynikać z przewidywanego wzrostu dynamiki popytu (w tym m.in. wysokiego przyrostu nakładów brutto na środki trwałe), ze skutków połużnienia polityki pieniężnej oraz z procesu wyrównywania się poziomu cen artykułów rolnych pomiędzy Polską a krajami Unii Europejskiej.

Budując prognozę inflacji w głównej mierze oparto się na następujących dokumentach:

- „Strategia polityki pieniężnej po 2003 roku”, Rada Polityki Pieniężnej, Warszawa, luty 2003,
- „Strategia zarządzania długiem sektora finansów publicznych w latach 2004 - 2006”, gdzie przyjęto następujące wskaźniki inflacji:

Tabela 18. Średnioroczna inflacja na lata 2004 - 2006 zgodnie ze „Strategią zarządzania długiem sektora finansów publicznych w latach 2004 - 2006”

Ceny	2004 r. prognoza	2005 r. prognoza	2006 r. prognoza
Inflacja średnioroczna	2,2%	2,8%	2,9%

Źródło: Inwest Consulting S.A.

Budowę prognozy rozpoczęto od przyjęcia założenia o konsekwentnej realizacji polityki pieniężnej nakierowanej na stabilizację inflacji i spadek oczekiwań inflacyjnych. Przyjęto, że Narodowy Bank Polski będzie kontynuował politykę zgodnie ze strategią bezpośredniego celu inflacyjnego, która oznacza, że ustabilizowanie inflacji jest priorytetowym celem NBP, a stosowane instrumenty polityki pieniężnej nakierowane są na realizację celu inflacyjnego wyznaczonego przez Radę Polityki Pieniężnej. Główny cel Rady Polityki Pieniężnej zapisany w „Strategii polityki pieniężnej po 2003 roku” zakłada utrzymanie inflacji na poziomie 2,5% +/- 1 punkt procentowy po 2003 roku.

Wykorzystując przytoczone publikacje przyjęto, że inflacja w latach 2005 - 2010 będzie wynosiła jak w tabeli 19.

Tabela 19. Prognozowana średnioroczna inflacja na lata 2005 - 2010

2005 r.	2006 r.	2007 r.	2008 r.	2009 r.	2010 r.
3,0%	3,0%	3,0%	3,0%	3,0%	3,0%

Źródło: Inwest Consulting S.A.

4.8.4. PRODUKT KRAJOWY BRUTTO

Analiza kształtowania się dochodów pochodzących z tytułu udziałów gminy w podatkach dochodowych od osób fizycznych i prawnych stanowiących dochód budżetu państwa wykazała, że jednym z czynników mogącym mieć wpływ na dochody z tego tytułu jest wzrost Produktu Krajowego Brutto.

Kumulacja negatywnych konsekwencji restrykcyjnej polityki gospodarczej realizowanej w latach 1999 - 2000 nastąpiła w 2001 r. Na tę sytuację nałożył się również niekorzystny wpływ czynników zewnętrznych, wskutek czego tempo wzrostu PKB w 2001 r. wyniosło 1,0%, przy czym w IV kwartale 2001 r. wzrost PKB wyniósł zaledwie 0,2%.

Mimo pewnego rozluźnienia restrykcyjności polityki gospodarczej należy oczekiwać, że odwrócenie negatywnych tendencji w zakresie popytu krajowego będzie miało ograniczony rozmiar.

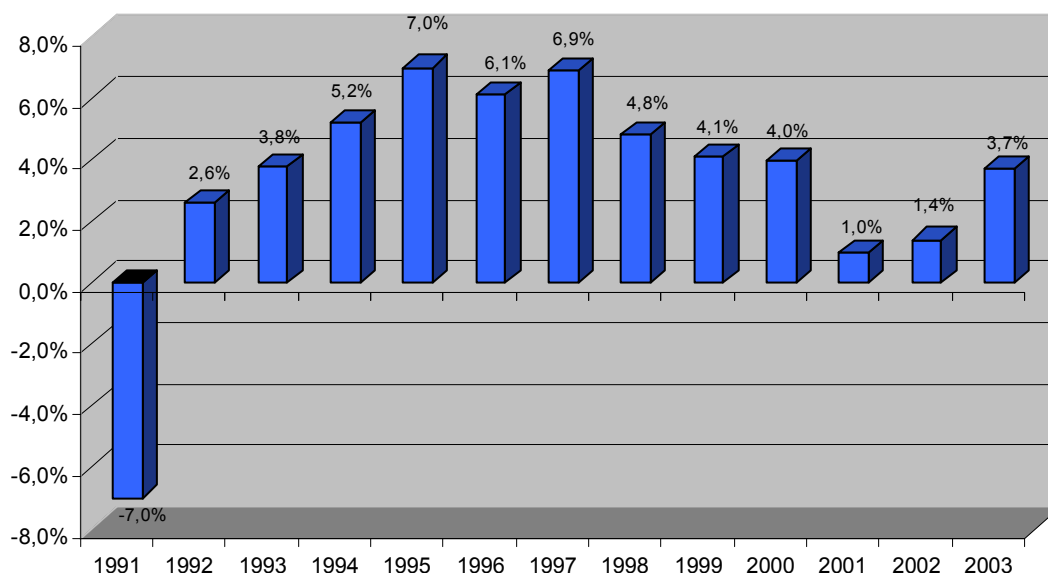

W okresie czterech kwartałów 2003 roku PKB wzrósł o 3,7% (odpowiednio w czterech kwartałach 2002 roku PKB wzrósł o 1,4%). Determinantem wzrostu PKB będzie głównie popyt krajowy, gdyż wkład eksportu netto we wzroście będzie neutralny.

„Strategia zarządzania długiem sektora finansów publicznych w latach 2004 - 2006” zawiera prognozę, iż tempo wzrostu gospodarczego w latach 2004 - 2006 wyniesie od 5,0% do 5,6%.

Na wykresie 2 zamieszczone zostały informacje na temat dynamiki zmian PKB w Polsce w latach 1991 - 2003.

Wykres 2. Zmiany PKB w Polsce w latach 1991 - 2003

Źródło: Główny Urząd Statystyczny.

Dynamika wzrostu gospodarczego w krótkim okresie może odchyłać się od długofalowej ścieżki wzrostu gospodarczego, zarówno poniżej, jak też powyżej jej poziomu. Oczekiwania konsumentów i inwestorów oraz sytuacja gospodarcza u naszych głównych partnerów handlowych decyduje o kierunku i sile odchylenia się wzrostu gospodarczego od długofalowej tendencji.

Na podstawie przytoczonych informacji przyjęto ostrożną prognozę wzrostu PKB na lata 2005 – 2010 na poziomie 4,0%.

4.9. RODZAJE RYZYKA TOWARZYSZĄCEGO FUNKCJONOWANIU JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO

W trakcie realizacji długoterminowego planu finansowego na lata 2004 - 2010 należy uwzględnić możliwe wystąpienie zagrożeń utrudniających osiągnięcie zamierzonych celów. Zagrożenia te generują ryzyka towarzyszące funkcjonowaniu jednostek samorządu terytorialnego.

Ryzyko istotnej zmiany politycznej w organach gminy

Radni - członkowie podstawowego organu stanowiącego gminy - wybierani są w wyborach powszechnych przez wszystkich mieszkańców gminy. Dlatego też na decyzje ekonomiczne oraz finansowe podejmowane przez jednostkę mogą wpływać czynniki polityczne i społeczne.

Ryzyko pogorszenia sytuacji samorządów na skutek zwiększenia ich zadań

Realizacja nowych zadań wiąże się ze zwiększonymi nakładami środków finansowych na bieżące funkcjonowanie. W ślad za nowymi zadaniami powinny być przekazywane środki na ich finansowanie. Jak pokazuje praktyka bardzo często wydatki na przekazywane zadania są niedoszacowane przez państwo. Przykładem jest wprowadzenie nowego systemu wynagradzania nauczycieli wynikającego ze znowelizowanej ustawy „Karta Nauczyciela”, które miało szczególny wpływ na sytuację finansową jednostek samorządu terytorialnego w 2000 roku. Okazało się, iż zaplanowane w części oświatowej subwencji ogólnej środki na wdrożenie nowego systemu wynagradzania nauczycieli były niewystarczające w stosunku do faktycznych potrzeb wynikających ze znowelizowanej w 2000 roku ustawy „Karta Nauczyciela”. W efekcie jednostki podejmują się dofinansowania nowych zadań kosztem ograniczenia wydatków na inne dziedziny działalności lub też zaciągając dodatkowe zobowiązania.

Ryzyko instytucjonalne

Związane jest z możliwością wprowadzenia zmian regulacji prawnych i podatkowych mających bezpośredni wpływ na kształtowanie się poziomu dochodów jednostek samorządu terytorialnego.

Ryzyko niestabilności gospodarczej i politycznej

Wiąże się z pogorszeniem ogólnej sytuacji gospodarczej kraju lub regionu, wzrostu inflacji oraz bezrobocia. W rezultacie zjawiska te wpływają na dochody czerpane z podatków i opłat.

Ryzyko braku zakładanych źródeł finansowania

Występuje w przypadku finansowania długookresowych inwestycji środkami obcymi np. z funduszy pomocowych.

Ryzyko przeszacowania dochodów budżetu

Dochody gminy w znacznej części pochodzą z udziału w podatkach państwowych, ściąganych przez państwową administrację podatkową oraz z podatków lokalnych, których górne limity ustalane są przez Ministra Finansów. Zmiany stawek podatkowych podatku dochodowego od osób prawnych oraz podatku dochodowego od osób fizycznych lub nieodpowiadające zmianie inflacji waloryzacje limitów w podatku od nieruchomości, stosowanie ulg bądź zwolnień w podatkach państwowych, prowadzić mogą do obniżenia realnego poziomu dochodów gminy.

Przygotowywanie budżetu od strony dochodów może opierać się na zbyt optymistycznych założeniach (np. co do wpływów z tytułu sprzedaży mienia). W rezultacie niższe wpływy przy ustalonych wyższych wydatkach skutkują powstaniem deficytu budżetowego, co może doprowadzić do zaburzeń płynności.

W dniu 13 listopada 2003 roku została uchwalona nowa ustawa o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, która zaczęła obowiązywać od 1 stycznia 2004. Ustawa ta zmieniła w sposób znaczący system dochodów jednostek samorządu terytorialnego. Nie można jednak w sposób dokładny przewidzieć w praktyce wszystkich skutków wywołanych tymi zmianami.

Ryzyko nadzwyczajnego zwiększenia wydatków budżetu

Jednostki tworzą rezerwy na nieprzewidziane w budżecie wydatki. Może się okazać, że wystąpi nieplanowany wzrost wydatków przekraczający poziom utworzonej rezerwy (np. związanych z klęską żywiołową). Wówczas pokrycie tych wydatków może nastąpić poprzez zmniejszenie innych wydatków lub też zwiększenie zadłużenia.

Ryzyko kursowe

Występuje w przypadku jednostek, które zaciągnęły zobowiązania indeksowane do walut obcych.

Ryzyko stóp procentowych

Obligacje i kredyty oprocentowane są według zmiennej stawki związanej z rentownością 52-tygodniowych bonów skarbowych lub według zmiennej stawki WIBOR, które zmieniają się zarówno w ciągu każdego roku, jak i w poszczególnych latach.

Na ustalenie rentowności bonów skarbowych i wielkości stawek WIBOR pośredni wpływ ma poziom inflacji, dlatego też samorząd powinien wziąć pod uwagę ryzyko związane ze zmianami inflacyjnymi. Zmniejszenie poziomu inflacji powodować może zmniejszenie poziomu rentowności bonów skarbowych i WIBOR-u, i tym samym będzie wywierać wpływ na poziom obsługi zadłużenia.

Inne ryzyka związane są ze specyfiką konkretnej jednostki samorządu terytorialnego.

**ROZDZIAŁ 5. GOSPODARKA FINANSOWA GMINY W LATACH
2001 - 2003**

5.1. WYKONANIE BUDŻETÓW GMINY LUBIN W LATACH 2001 - 2003

Z danych przedstawionych przez jednostkę w rocznych sprawozdaniach z wykonania budżetów wynika, że w 2001 roku jednostka pierwotnie planowała dochody w wysokości 24 894 704 PLN, natomiast wydatki w wysokości 26 788 637 PLN oraz wynikający z tych wielkości wynik w wysokości -1 893 933 PLN. W trakcie zmian dokonywanych w ciągu roku planowane dochody ukształtowały się na poziomie 25 749 648 PLN, wydatki w wysokości 27 774 938 PLN, a planowany wynik wyniósł -2 025 290 PLN.

W trakcie realizacji swoich zadań w 2001 r., jednostka faktycznie osiągnęła dochody ogółem w kwocie 26 219 012 PLN, co stanowiło 105,3% pierwotnego planu oraz 101,8% kwot zaplanowanych ostatecznie na ten rok. Wydatki zostały w tym okresie zrealizowane w wysokości 27 467 424 PLN, tj. 102,5% planu pierwotnego i 98,9% ostatecznego planu rocznego. W rezultacie Gmina Lubin osiągnęło wynik w postaci deficytu w wysokości -1 248 412 PLN.

Tabela 20 Zbiornicze dane dotyczące wykonania budżetu w 2001 r. (dane w PLN)

Wyszczególnienie	Plan na 2001 r.		Wykonanie na 31.12	% Wykonania (4:2)	% Wykonania (4:3)
	Plan na 1.01.	Plan na 31.12.			
1	2	3	4	5	6
DOCHODY OGÓŁEM	24 894 704	25 749 648	26 219 012	105,3%	101,8%
WYDATKI OGÓŁEM	26 788 637	27 774 938	27 467 424	102,5%	98,9%
WYNIK	-1 898 933	-2 025 290	-1 248 412	-	-

Źródło: Sprawozdania roczne z wykonania budżetu za 2001 r.

Z danych dotyczących rocznego sprawozdania z wykonania budżetu za 2002 rok wynika, że jednostka pierwotnie planowała dochody w wysokości 26 418 897 PLN, natomiast wydatki w wysokości 26 238 397 PLN oraz wynikający z tych wielkości wynik w postaci nadwyżki w wysokości 180 500 PLN. W trakcie zmian dokonywanych w ciągu roku ostateczny plan dochodów wyniósł 24 451 562 PLN, plan wydatków 24 980 723 PLN, a wynikający z tych wielkości wynik w postaci deficytu w wysokości -529 161 PLN.

W trakcie realizacji swoich zadań w 2002 r., jednostka faktycznie osiągnęła dochody ogółem w kwocie 25 990 537 PLN, co stanowiło 98,4% pierwotnego planu oraz 106,3% kwot zaplanowanych ostatecznie na ten rok. Wydatki zostały w tym okresie zrealizowane w wysokości 23 248 391 PLN, tj. 88,6% planu pierwotnego i 93,1% ostatecznego planu rocznego. W rezultacie Gmina Lubin osiągnęło wynik w postaci nadwyżki w wysokości 2 742 146 PLN.

Tabela 21 Zbiorcze dane dotyczące wykonania budżetu w 2002 r. (dane w PLN)

Wyszczególnienie	Plan na 2002 r.		Wykonanie na 31.12	% Wykonania (4:2)	% Wykonania (4:3)
	Plan na 1.01.	Plan na 31.12.			
1	2	3	4	5	6
DOCHODY OGÓŁEM	26 418 897	24 451 562	25 990 537	98,4%	106,3%
WYDATKI OGÓŁEM	26 238 397	24 980 732	23 248 391	88,6%	93,1%
WYNIK	180 500	-529 161	2 742 146	-	-

Źródło: Sprawozdania roczne z wykonania budżetu za 2002 r.

Zgodnie z danymi dotyczącymi budżetu na 2003 rok wynika, że jednostka pierwotnie planowała dochody w wysokości 20 402 581 PLN, a wydatki w wysokości 21 533 967 PLN oraz wynikający z tych wielkości wynik w postaci deficytu w wysokości -1 131 386 PLN. Po zmianach dokonanych w ciągu roku ostateczny plan dochodów wyniósł 21 097 034 PLN, wydatki zaplanowano w kwocie 24 283 058 PLN, a wynikający z tych wielkości wynik w postaci deficytu w wysokości -3 186 024 PLN.

W trakcie realizacji swoich zadań w 2003 r., jednostka faktycznie osiągnęła dochody ogółem w kwocie 20 427 027 PLN, co stanowiło 100,1% pierwotnego planu oraz 96,8% kwot zaplanowanych ostatecznie na ten rok. Wydatki zostały w tym okresie zrealizowane w wysokości 21 550 978 PLN, tj. 100,1% planu pierwotnego i 88,7% ostatecznego planu rocznego. W rezultacie Gmina Lubin osiągnęła wynik w postaci deficytu w wysokości -1 123 951 PLN.

Tabela 22 Zbiorcze dane dotyczące wykonania budżetu w 2003 r. (dane w PLN)

Wyszczególnienie	Plan na 2003 r.		Wykonanie na 31.12	% Wykonania (4:2)	% Wykonania (4:3)
	Plan na 1.01.	Plan na 31.12.			
1	2	3	4	5	6
DOCHODY OGÓŁEM	20 402 581	21 097 034	20 427 027	100,1%	96,8%
WYDATKI OGÓŁEM	21 533 967	24 283 058	21 550 978	100,1%	88,7%
WYNIK	-1 131 286	-3 186 024	-1 123 951	-	-

Źródło: Sprawozdania roczne z wykonania budżetu za 2003 r.

5.2. DOCHODY GMINY LUBIN W LATACH 2001 – 2003

Tabela 23 Dochody Gminy Lubin według źródeł ich pochodzenia (dane w PLN)

Wyszczególnienie	2001	Struktura	2002	Struktura	2003	Struktura	Wskaźn.	Wskaźn.
	w PLN	w %	w PLN	w %	w PLN	w %	2002/2001	2003/2002
DOCHODY OGÓŁEM	26 219 012	100,0%	25 990 537	100,0%	20 427 027	100,0%	99,1%	78,6%
RAZEM DOCHODY WŁASNE	21 050 433	80,3%	19 876 995	76,5%	15 589 216	76,3%	94,4%	78,4%
podatek dochod. od osób prawnych	260 798	1,0%	107 444	0,4%	18 630	0,1%	41,2%	17,3%
podatek dochod. od osób fizycznych	1 639 623	6,3%	1 686 082	6,5%	1 819 369	8,9%	102,8%	107,9%
dochody z majątku	1 796 283	6,9%	2 397 163	9,2%	2 637 552	12,9%	133,5%	110,0%
w tym: sprzedaż majątku	222 996	0,9%	196 473	0,8%	368 635	1,8%	88,1%	187,6%
podatek od nieruchomości	11 818 451	45,1%	7 943 074	30,6%	2 926 122	14,3%	67,2%	36,8%
opłata skarbową	30 713	0,1%	24 101	0,1%	21 434	0,1%	78,5%	88,9%
podatek od środków transportowych	116 009	0,4%	158 333	0,6%	193 867	0,9%	136,5%	122,4%
pozostałe dochody	5 388 556	20,6%	7 560 798	29,1%	7 972 242	39,0%	140,3%	105,4%
DOT. CELOWE I ŚROD. POZABUDŻET.	1 178 772	4,5%	1 728 113	6,6%	1 205 743	5,9%	146,6%	69,8%
na zadania z zakr. administr. rządow.	1 051 492	4,0%	1 193 325	4,6%	1 080 218	5,3%	113,5%	90,5%
w tym: inwestycyjne	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0,0%	0,0%
na zadania własne	101 048	0,4%	169 374	0,7%	104 525	0,5%	167,6%	61,7%
w tym: inwestycyjne	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0,0%	0,0%
na zadania real. na podst. porozum. z organami admin. rządowej	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0,0%	0,0%
w tym: inwestycyjne	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0,0%	0,0%
na zadania realiz. na podst. porozum. między jedn. samorządu teryt.	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0,0%	0,0%
w tym: inwestycyjne	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0,0%	0,0%
otrzymane ze źródeł pozabudżetowych	26 232	0,1%	365 414	1,4%	21 000	0,1%	1393,0%	5,7%
w tym: inwestycyjne	23 000	0,1%	326 000	1,3%	0	0,0%	1417,4%	0,0%
SUBWENCJA OGÓLNA	3 989 807	15,2%	4 385 429	16,9%	3 632 068	17,8%	109,9%	82,8%
część oświatowa	3 025 186	11,5%	2 670 768	10,3%	2 981 909	14,6%	88,3%	111,6%
część podstawowa	10 037	0,0%	4 540	0,0%	6 145	0,0%	45,2%	135,4%
część rekompensująca	954 584	3,6%	1 710 121	6,6%	644 014	3,2%	179,1%	37,7%

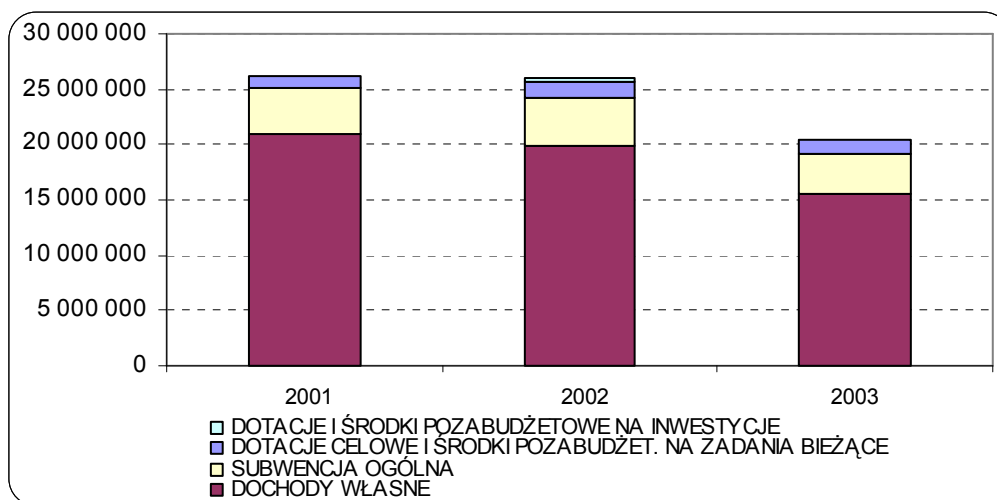
Źródło: Sprawozdania z wykonania budżetów Gminy za lata 2001 - 2003 r.

W 2001 roku dochody Gminy wykonane zostały w wysokości 26 219 012 PLN. Największy udział w dochodach stanowiły dochody własne – 80,3%. Kolejną pozycję stanowiły subwencje z udziałem 15,2% i dotacje celowe i środki pozabudżetowe 4,5%.

W 2002 roku, w porównaniu z 2001 rokiem wykonane dochody były niższe o około 0,9%. Przede wszystkim odnotowano spadek dochodów własnych o 5,6%. Subwencje ogólne wzrosły o 9,9%, a dochody z dotacji celowych i środków pozabudżetowych wzrosły o 46,6%.

Wykres 3 Dochody budżetowe w latach 2001 – 2003 (dane w PLN)

Źródło: Sprawozdania z wykonania budżetów Gminy za lata 2001 - 2003 r.

Struktura dochodów w 2002 roku nie uległa radykalnej zmianie. Wzrósł udział subwencji do poziomu 16,9% dochodów Gminy i dotacji i środków pozabudżetowych o 6,6%. Udział dochodów własnych zmalał do 76,5% dochodów ogółem.

Osiągnięte dochody w 2003 roku są niższe niż osiągnięte w roku poprzednim o 21,4%. Spadek dochodów wynikał ze spadku dochodów z subwencji o 30,2% oraz dochodów własnych o 21,6%. Dochody z tytułu dotacji celowych i środków pozabudżetowych spadły w stosunku do 2002 roku o 17,2%

W strukturze dochodów w 2003 roku największy udział stanowią dochody własne – 76,3%. Kolejnym źródłem co do wielkości są dochody z subwencji – 17,8%.

Struktura dochodów w latach 2001 - 2003 wskazuje, że zadania jednostki finansowane były średnio w ponad 22,2% poprzez transfery z budżetu państwa.

5.3. WYDATKI GMINY LUBIN W LATACH 2001 – 2003

Tabela 24 Dane o wydatkach Gminy Lubin w latach 2001 – 2003 (dane w PLN)

Wyszczególnienie	2001	Struktura	2002	Struktura	2003	Struktura	Wskaźn.	Wskaźn.
	w PLN	w %	w PLN	w %	w PLN	w %	2002/2001	2003/2002
WYDATKI OGÓŁEM	27 467 424	100,0%	23 248 391	100,0%	21 550 978	100,0%	84,6%	92,7%
WYDATKI MAJĄTKOWE	6 884 720	25,1%	2 068 771	8,9%	35 209	0,2%	30,0%	1,7%
WYDATKI BIEŻĄCE	20 582 704	74,9%	21 179 620	91,1%	21 515 769	99,8%	102,9%	101,6%
wydatki na wynagrodzenia	6 882 481	25,1%	6 812 458	29,3%	7 198 803	33,4%	99,0%	105,7%
dotacje	1 093 527	4,0%	824 284	3,5%	965 550	4,5%	75,4%	117,1%
wydatki na obsługę długu	0	0,0%	7 990	0,0%	5 581	0,0%	-	69,8%
wyd. z tyt. udziel. poręcz. i gwarant.	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0,0%	0,0%
pozostałe wydatki	12 606 696	45,9%	13 534 888	58,2%	13 345 835	61,9%	107,4%	98,6%

Źródło: Sprawozdania z wykonania budżetów Gminy za lata 2001 - 2003 r.

W łącznej kwocie wykonanych przez jednostkę wydatków w 2001 roku, wydatki bieżące zostały wykonane w wysokości 20 582 704 (74,9% wydatków ogółem), zaś wydatki majątkowe w wysokości 6 884 720 PLN tj. 25,1% wydatków ogółem.

W strukturze wydatków bieżących największy udział miały pozostałe wydatki – 45,9% następnie wydatki na wynagrodzenia – 25,1%.

W stosunku do roku 2001 wydatki ogółem w 2002 roku spadły o 15,4%. Wydatki majątkowe jednostki spadły o 70%, zaś na wydatki bieżące jednostka przeznaczyła o 2,9% środków więcej. Uwzględniając strukturę poniesionych wydatków, na wydatki bieżące przeznaczono 91,1%, a na wydatki majątkowe 8,9% środków finansowych.

W grupie wydatków bieżących, największy udział miały pozostałe wydatki – 58,2%, następnie wydatki na wynagrodzenia – 29,3%. Wydatki na dotacje stanowiły 3,5% wydatków bieżących. Wydatki na wynagrodzenia zmniejszyły się o 1%, poziom dotacji zmalał o 24,6%, zaś pozostałe wydatki wzrosły o 7,4%.

Zrealizowane wydatki w 2003 roku w stosunku do wykonania w 2002 roku spadły o 7,3%. Na wydatki majątkowe jednostka przeznaczyła o 98,3% środków mniej, natomiast na wydatki bieżące 1,6% środków więcej, w porównaniu z rokiem 2002.

Struktura poniesionych wydatków uległa znaczącej zmianie, i tak na wydatki bieżące przeznaczono 99,8% wszystkich środków, a na wydatki majątkowe 0,2%.

W strukturze wydatków bieżących, największy udział mają pozostałe wydatki – 61,9%, następnie wydatki na wynagrodzenia – 33,4% oraz dotacje – 4,5%.

Wydatki na wynagrodzenia wzrosły o 5,7%, kwota dotacji wzrosła o 17,1%, zaś kwota przeznaczona na pozostałe wydatki spadła o 1,4%.

5.4. WYNIK BUDŻETÓW GMINY LUBIN

W latach 2001 i 2003 jednostka osiągnęła deficyt budżetowy w wysokości odpowiednio 1 248 412 PLN i 1 123 951 PLN. W roku 2002 odnotowano nadwyżkę w wysokości 2 742 146 PLN.

W 2001 roku wielkość deficytu stanowiła 4,8% zrealizowanych dochodów, w roku 2002 nadwyżka wyniosła 10,6%, a w roku 2003 roku deficyt osiągnął 5,5% dochodów.

Tabela 25 Dane dotyczące wyników Gminy Lubin w latach 2001 – 2003 (dane w PLN)

Wyszczególnienie	2001	2002	2003
DOCHODY OGÓŁEM	26 219 012	25 990 537	20 427 027
WYDATKI OGÓŁEM	27 467 424	23 248 391	21 550 978
WYNIK	-1 248 412	2 742 146	-1 123 951
FINANSOWANIE	2 022 790	563 378	3 186 025
Przychody ogółem	2 022 790	743 878	3 336 025
z tego:			
kredyty bankowe i pożyczki	180 500	150 000	0
splaty pożyczek udzielonych	0	0	0
nadwyżka z lat ubiegłych	1 842 290	593 878	3 336 025
papiery wartościowe	0	0	0
obligacje j.s.t. oraz związków komunal.	0	0	0
prywatyzacja majątku j.s.t.	0	0	0
inne źródła	0	0	0
Rozchody ogółem	0	180 500	150 000
z tego:			
splaty kredytów i pożyczek	0	180 500	150 000
pożyczki (udzielone)	0	0	0
lokaty w bankach	0	0	0
wykup papierów wartościowych	0	0	0
wykup obligacji samorządowych	0	0	0
inne cele	0	0	0

Źródło: Sprawozdania z wykonania budżetów Gminy za lata 2001 - 2003 r.

5.5. WOLNE ŚRODKI GMINY LUBIN

Dla potrzeb oceny siły finansowej j.s.t. stosuje się kategorię „wolnych środków”, która obejmuje dochody ogółem pomniejszone o dotacje na inwestycje oraz o wydatki bieżące (bez wydatków na obsługę długu i wydatków z tytułu udzielonych poręczeń i gwarancji).

Wysokość wolnych środków wskazuje na zdolność j.s.t. do regulowania zobowiązań wynikających z zaciągniętych kredytów i pożyczek, a więc do spłaty rat kapitałowych i odsetek, a także na zdolność do samodzielnego finansowania inwestycji.

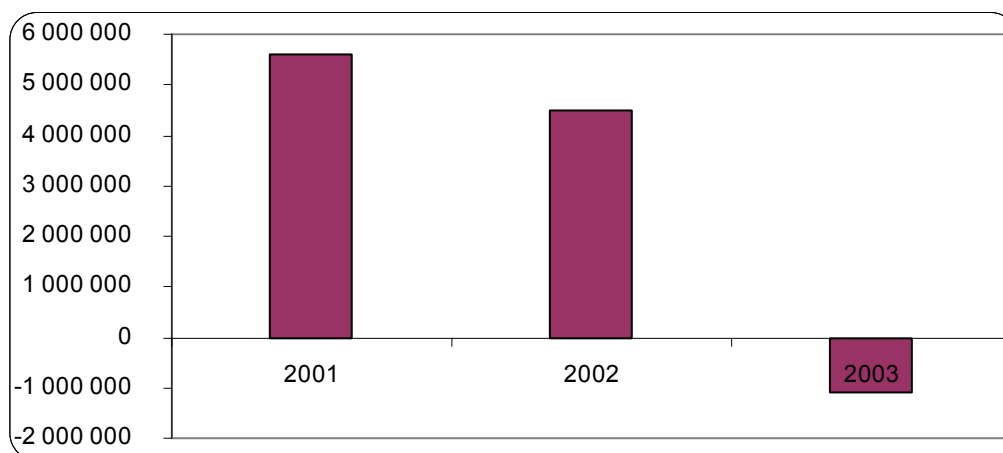
Tabela 26 Wolne środki Gminy Lubin w latach 2001 – 2003 (dane w PLN)

Lp.	Wyszczególnienie	2001	2002	2003
1.	DOCHODY OGÓLEM	26 219 012	25 990 537	20 427 027
2.	DOTACJE NA INWESTYCJE	23 000	326 000	0
3.	WYDATKI BIEŻĄCE	20 582 704	21 179 620	21 515 769
4.	WYDATKI NA OBSŁUGĘ DŁUGU	0	7 990	5 581
5.	WOLNE ŚRODKI [1-2-3+4]	5 613 308	4 492 907	-1 083 161

Źródło: Sprawozdania z wykonania budżetów Gminy za lata 2001 - 2003 r.

W latach 2001 – 2003 poziom wolnych środków kształtował się na poziomie od około 5,6 mln do -1 mln PLN.

Wykres 4 Kształtowanie się wolnych środków w Gminy Lubin w latach 2001 – 2003 (dane w PLN)

Źródło: Sprawozdania z wykonania budżetów Gminy za lata 2001 - 2003 r.

Kwota, którą Gmina mogła w 2001 roku przeznaczyć na pokrycie wydatków na spłatę zadłużenia (odsetki + kapitał od zaciągniętych kredytów, pożyczek czy wyemitowanych obligacji), a następnie na realizację inwestycji wyniosła 5 613 308 PLN, co stanowiło 21,4% dochodów (bez uwzględnienia dotacji i środków pozabudżetowych na inwestycje) jakie Lubin otrzymał w tym okresie.

W 2002 roku wielkość wolnych środków wyniosła 4 492 907 PLN, co stanowiło 17,5% dochodów (bez uwzględnienia dotacji i środków pozabudżetowych na inwestycje) otrzymanych przez Gminę.

Kwota wolnych środków wygosparowanych w 2002 roku była niższa o 20% w porównaniu ze środkami wygosparowanymi w 2001 roku.

W 2003 roku deficyt wolnych środków wyniósł – 1 083 161 PLN, co stanowiło -5,3% dochodów uzyskanych (bez uwzględnienia dotacji i środków pozabudżetowych na inwestycje) przez Gminę.

**ROZDZIAŁ 6. WIELOLETNI PLAN FINANSOWY – PROGNOZY
BUDŻETOWE NA LATA 2004 - 2010**

6.1. DOCHODY

Według ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego na rok 2004 z dnia 13 listopada 2003 r. (zgodnie z art. 4 i art. 7) źródłami dochodów gminy są:

1) wpływy z podatków:

- a) od nieruchomości,
- b) rolnego,
- c) leśnego,
- d) od środków transportowych,
- e) dochodowego od osób fizycznych, opłacanego w formie karty podatkowej,
- f) od posiadania psów,
- g) od spadków i darowizn,
- h) od czynności cywilnoprawnych,

2) wpływy z opłat:

- a) skarbowej,
 - b) targowej,
 - c) miejscowej,
 - d) administracyjnej,
 - e) eksploatacyjnej - w części określonej w ustawie z dnia 4 lutego 1994 r. - Prawo geologiczne i górnicze (Dz.U. Nr 27, poz. 96, z późn. zm.),
 - f) innych stanowiących dochody gminy, uiszczanych na podstawie odrębnych przepisów,
- 3) dochody uzyskiwane przez gminne jednostki budżetowe gminy oraz wpłaty od gminnych zakładów budżetowych i gospodarstw pomocniczych gminnych jednostek budżetowych,
- 4) dochody z majątku gminy,
- 5) spadki, zapisy i darowizny na rzecz gminy,
- 6) dochody z kar pieniężnych i grzywnien określonych w odrębnych przepisach,
- 7) 5,0% dochodów uzyskiwanych na rzecz budżetu państwa w związku z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami, o ile odrębne przepisy nie stanowią inaczej,
- 8) odsetki od pożyczek udzielanych przez gminę, o ile odrębne przepisy nie stanowią inaczej,
- 9) odsetki od nieterminowo przekazywanych należności stanowiących dochody gminy,
- 10) odsetki od środków finansowych gromadzonych na rachunkach bankowych gminy, o ile odrębne przepisy nie stanowią inaczej,
- 11) dotacje z budżetów innych jednostek samorządu terytorialnego,
- 12) inne dochody należne gminie na podstawie odrębnych przepisów,

13) udziały w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa, w wysokości:

- 35,72%⁶ wpływów z podatku dochodowego od osób fizycznych, zamieszkałych na terenie gminy,
- 6,71% wpływów z podatku dochodowego od osób prawnych i jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej, posiadających siedzibę na terenie gminy,

14) subwencja ogólna składająca się z części:

- wyrównawczej,
- równoważącej,

15) subwencja oświatowa.

Prognoza dochodów na lata 2004 - 2010 została oparta o Ustawę o dochodach jednostek samorządu terytorialnego z dnia 13 listopada 2003 r.

W tabeli 27 przedstawiono przyjęte założenia odnośnie kształtowania się poszczególnych pozycji dochodów. Pojawienie się „0%” w poszczególnych miejscach oznacza, że dana kwota nie wzrasta ani nie spada o ten wskaźnik. Pojawienie się wielkości większej lub mniejszej od „0%” oznacza, że o tyle procent wskaźnika PKB (podanego na str. 66), wskaźnika inflacji (podanego na str. 65) lub wartości stałej wzrośnie lub spadnie kwota w kolejnym roku w porównaniu z rokiem poprzednim. Ze względu na swój charakter i znaczenie dla budżetu Gminy dochody z majątku zostały wyłączone z poniższej tabeli i scharakteryzowane osobno.

Tabela 27 Założenia kształtowania się poszczególnych pozycji dochodów Gminy Lubin

DOCHODY	Założenia wzrostu		
	2005 - 2010		
	stały	% PKB	% inflacji
Podatek rolny oraz leśny			
wzrost	0%	0%	0%
Podatek od nieruchomości⁷			
wzrost	0%	0%	0%
Podatek od środków transportowych⁸			
wzrost	0%	0%	0%
Podatek od posiadania psów			
wzrost	0%	0%	0%
Podatek od spadków i darowizn			
wzrost	0%	0%	0%

⁶ Udział gmin we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych na rok 2004 został ustalony zgodnie z art. 89 ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego. Wskaźnik udziału gmin w podatku PIT będzie co roku zwiększany aż do wielkości docelowej, tj. 39,34%.

⁷ Planuje się, że dochody z tego źródła w roku 2005 wyniosą 8 400 000 PLN, w roku 2006 9 100 000 PLN, w roku 2007 10 000 000 PLN, a w kolejnych latach po 10 300 000 PLN.

⁸ Bazą do prognoz jest rok 2005, w którym zaplanowano dochody w wysokości 180 000 PLN.

cd. - DOCHODY	stały	% PKB	% inflacji
Wpływy z karty podatkowej			
wzrost	-5%	0%	0%
Oplata skarbowa			
wzrost	0%	0%	0%
Odsetki karne (należności)⁹			
wzrost	0%	0%	0%
Oplata eksploatacyjna¹⁰			
wzrost	0%	0%	0%
Podatek od czynności cywilnoprawnych			
wzrost	0%	0%	0%
Wpływy z opłat za zarząd i wieczyste użytkowanie nieruchomości			
wzrost	0%	0%	0%
Wpływy z opłaty targowej			
wzrost	0%	0%	0%
Udział w podatkach budżetu państwa			
pod. doch. os. fizycznych ¹¹			
wzrost	1%	0%	0%
pod. doch. os. prawnych ¹²			
wzrost	0%	0%	0%
Dochody z majątku Gminy			
dzierżawa, najem, czynsz, leasing			
wzrost	1%	0%	0%
dywidendy, sprzedaż			
wzrost	0%	0%	0%
Pozostałe odsetki (odsetki od środków na rachunkach bankowych)¹³			
wzrost	0%	0%	0%
Pozostałe dochody			
Zezwolenia na sprzedaż alkoholu			
wzrost	0%	0%	0%
Wpływy z usług			
wzrost	0%	0%	100%
Różne opłaty			
wzrost	1%	0%	0%
Inne dochody ¹⁴			
wzrost	0%	0%	100%
Subwencje z budżetu państwa			
Subwencja oświatowa ¹⁵			
(subwencja jako procent wydatków osob. w oświacie) wzrost	-	-	-

⁹ Baza do prognoz tego źródła jest rok 2005, w którym zaplanowano dochody w wysokości 50 000 PLN.
¹⁰ Planuje się, że dochody z tego źródła w roku 2005 wyniosą 6 700 000 PLN, w roku 2006 6 500 000 PLN, w roku 2007 6 300 000 PLN, w roku 2008 6 100 000 PLN, a w kolejnych latach po 6 000 000 PLN.
¹¹ Baza do prognoz jest rok 2005, w którym zaplanowano dochody w wysokości 2 528 366 PLN.
¹² Baza do prognoz jest rok 2005, w którym zaplanowano dochody w wysokości 180 000 PLN.
¹³ Baza do prognoz jest rok 2005, w którym zaplanowano dochody w wysokości 20 000 PLN.
¹⁴ Baza do obliczeń jest założenie wpływu z tego tytułu na rok 2005 w wysokości 30 000 PLN.
¹⁵ Założono, że w okresie prognozy kwota dochodów z części oświatowej subwencji ogólnej rok rocznie wynosić będzie około 2 977 611 PLN.

cd. - DOCHODY	stały	% PKB	% inflacji
Dotacje celowe z budżetu państwa			
Zadania zlecone i powierzone			
wzrost	0%	0%	100%
Zadania własne			
wzrost	0%	0%	0%

Źródło: Opracowanie Urzędu Gminy w Lubin oraz Invest Consulting S.A.

Dochody z majątku gminy

Dochody te mogą pochodzić ze sprzedaży majątku gminy, najmu, dzierżawy oraz eksploatacji {działalności gospodarczej - co zostało uregulowane między innymi w ustawie 20 grudnia 1996 r. o gospodarce komunalnej (Dz.U. z 1997 r. nr 9, poz. 43 ze zmianami) i w ustawie z 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz.U. z 2000 r. nr 46, poz. 543 ze zmianami)}.

Dochody z tego tytułu uzależnione są głównie od trzech czynników:

- od charakteru polityki sprzedaży prowadzonej przez władze gminy,
- od atrakcyjności majątku przeznaczonego na sprzedaż (dzierżawę czy eksploatację) w przyszłości,
- od zainteresowania potencjalnych nabywców i dzierżawców sprzedawanym (dzierżawionym) majątkiem i związanym z tym popytem oraz możliwymi do uzyskania cenami.

Założono, że w 2005 roku dochody z najmu, dzierżawy składników majątkowych wyniosą 2 316 940 PLN. Tę wielkość przyjęto za bazę do prognozowania dochodów z tego tytułu na kolejne lata.

W oparciu o kształtowanie się dochodów w latach poprzednich założono, że wielkość planowanych dochodów z tych źródeł w okresie prognozy będzie wzrastać o 1,0% rocznie.

Do prognozowania dochodów ze sprzedaży majątku przyjęto następujący stan posiadania nieruchomości (mieszkania) i gruntów możliwych do sprzedaży przez Gminę w ciągu najbliższych dziewięciu lat:

rok 2005 – 300 000 PLN, rok 2006 – 300 000 PLN, rok 2007 – 300 000 PLN, rok 2008 – 300 000 PLN, rok 2009 – 300 000 PLN, rok 2010 – 300 000 PLN.

Tabela 28 Dochody budżetowe w latach 2001 - 2003 oraz ich projekcje na lata 2004 - 2010 (dane w PLN)

DOCHODY	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Podatki i opłaty lokalne	16 334 507	14 957 246	10 709 823	13 539 010	16 305 500	16 804 075	17 502 721	17 601 435	17 500 213	17 499 053
Podatek rolny oraz leśny	561 260	702 961	783 953	756 000	756 000	756 000	756 000	756 000	756 000	756 000
Podatek od nieruchomości	11 818 451	7 943 074	2 926 122	5 870 960	8 400 000	9 100 000	10 000 000	10 300 000	10 300 000	10 300 000
Podatek od środków transportowych	116 009	158 333	193 867	165 000	180 000	180 000	180 000	180 000	180 000	180 000
Podatek od posiadania psów	0	0	18 425	15 000	15 000	15 000	15 000	15 000	15 000	15 000
Wpływy z opłaty administracyjnej	27 413	11 967	18 028	16 000	16 000	16 000	16 000	16 000	16 000	16 000
Podatek od spadków i darowizn	29 133	58 055	24 163	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000
Wpływy z karty podatkowej	42 691	38 837	39 193	30 000	28 500	27 075	25 721	24 435	23 213	22 053
Opłata skarbową	30 713	24 101	21 434	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000
Odsetki karne (należności) (091)	167 060	1 724	-253 118	38 050	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000
Opłaty eksploatacyjne	3 338 033	5 848 634	6 747 649	6 500 000	6 700 000	6 500 000	6 300 000	6 100 000	6 000 000	6 000 000
Podatek od czynności cywilnoprawnych	194 284	163 253	185 054	113 000	125 000	125 000	125 000	125 000	125 000	125 000
Wpływy z opłat za zarząd i wieczyste użytkowanie nieruchomości	9 460	6 307	5 053	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000

cd. - DOCHODY	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Wpływy z opłaty targowej	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Udział w podatkach budżetu państwa	1 900 421	1 793 526	1 837 999	2 721 352	2 558 366	2 583 649	2 609 186	2 634 978	2 661 027	2 687 338
pod. doch. od osób fizycznych	1 639 623	1 686 082	1 819 369	2 701 352	2 528 366	2 553 649	2 579 186	2 604 978	2 631 027	2 657 338
pod. doch. od osób prawnych	260 798	107 444	18 630	20 000	30 000	30 000	30 000	30 000	30 000	30 000
Dochody jednostek budżetowych	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Dochody z majątku gminy	1 786 823	2 390 856	2 632 499	2 454 000	2 616 940	2 640 109	2 663 510	2 687 146	2 711 017	2 735 127
Dzierżawa, najem, czynsz, leasing	1 563 827	2 194 383	2 260 053	2 294 000	2 316 940	2 340 109	2 363 510	2 387 146	2 411 017	2 435 127
Dywidendy, sprzedaż	222 996	196 473	372 446	160 000	300 000	300 000	300 000	300 000	300 000	300 000
Odsetki od środków na rachunkach bankowych (092)	646 653	237 137	147 807	50 000	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000
Pozostałe dochody	382 029	498 230	261 088	1 176 511	235 105	236 638	238 200	239 794	241 419	243 075
<i>Grzywny i kary pieniężne</i>	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
<i>Zezwolenia na sprzedaż alkoholu</i>	176 957	159 648	128 686	130 000	130 000	130 000	130 000	130 000	130 000	130 000
<i>Wpływy z usług</i>	56 219	17 350	20 011	17 050	17 562	18 088	18 631	19 190	19 766	20 359
<i>Różne opłaty (069)</i>	52 212	78 672	76 548	80 200	81 002	81 812	82 630	83 456	84 291	85 134
<i>Inne dochody</i>	96 641	242 560	35 843	949 261	6 541	6 737	6 939	7 148	7 362	7 583
Subwencje z budżetu państwa	3 989 807	4 385 429	3 632 068	3 027 968	2 977 611	2 977 611	2 977 611	2 977 611	2 977 611	2 977 611
Subwencja podstawowa	10 037	4 540	6 145	0	0	0	0	0	0	0
Subwencja oświatowa	3 025 186	2 670 768	2 981 909	2 964 231	2 977 611	2 977 611	2 977 611	2 977 611	2 977 611	2 977 611

cd. - DOCHODY	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Subwencja rekompensująca	954 584	1 710 121	644 014	63 737	0	0	0	0	0	0
Subwencja wyrównawcza	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Subwencja równoważąca	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Dotacje celowe z budżetu państwa	1 152 540	1 362 699	1 184 743	1 457 289	1 500 903	1 545 825	1 592 094	1 639 752	1 688 839	1 739 399
Zadania zlecone i powierzone	1 051 492	1 193 325	1 080 218	1 453 785	1 497 399	1 542 321	1 588 590	1 636 248	1 685 335	1 735 895
Zadania własne gminy	101 048	169 374	104 525	3 504	3 504	3 504	3 504	3 504	3 504	3 504
Środki na dofinansowanie zadań gmin ze źródeł pozabudżetowych (f.c.,j.s.t.)	3 232	39 414	21 000	0	0	0	0	0	0	0
Środki na inwestycje	23 000	326 000	0	377 000	1 965 067	6 889 531	5 899 000	6 409 000	0	0
z budżetu państwa (dotacje)	0	0	0	11 000	231 184	810 533	694 000	754 000	0	0
ze źródeł pozabudżetowych	23 000	326 000	0	366 000	1 733 883	6 078 998	5 205 000	5 655 000	0	0
DOCHODY RAZEM	26 219 012	25 990 537	20 427 027	24 803 130	28 179 491	33 697 438	33 502 323	34 209 715	27 800 127	27 901 603

Źródło: Opracowanie Urzędu Gminy w Lubin oraz Inwest Consulting S.A.

*) Dotacje z funduszy celowych na zadania bieżące, dotacje celowe na zadania bieżące realizowane na podstawie porozumień między jednostkami samorządu terytorialnego, otrzymane ze źródeł pozabudżetowych na zadania bieżące.

6.2. WYDATKI

Wydatki Gminy Lubin związane są z realizacją zadań, do których należą zgodnie z art. 6 ustawy o samorządzie gminnym wszystkie sprawy publiczne o znaczeniu lokalnym, niezastrzeżone ustawami na rzecz innych podmiotów oraz z realizacją zadań, do których należą zgodnie z art. 7 ustawy o samorządzie gminnym zadania własne zaspakajające zbiorowe potrzeby wspólnoty. W szczególności zadania własne obejmują sprawy:

- ładu przestrzennego, gospodarki nieruchomościami, ochrony środowiska i przyrody oraz gospodarki wodnej,
- gminnych dróg, ulic, mostów, placów oraz organizacji ruchu drogowego,
- wodociągów i zaopatrzenia w wodę, kanalizacji, usuwania i oczyszczania ścieków komunalnych, utrzymania czystości i porządku oraz urządzeń sanitarnych, wysypisk i unieszkodliwiania odpadów komunalnych, zaopatrzenia w energię elektryczną i ciepłą oraz gaz,
- lokalnego transportu zbiorowego,
- ochrony zdrowia,
- pomocy społecznej, w tym ośrodków i zakładów opiekuńczych,
- gminnego budownictwa mieszkaniowego,
- edukacji publicznej,
- kultury, w tym bibliotek gminnych i innych placówek upowszechniania kultury,
- kultury fizycznej i turystyki, w tym terenów rekreacyjnych i urządzeń sportowych,
- targowisk i hal targowych,
- zieleni gminnej i zadrzewień,
- cmentarzy gminnych,
- porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli oraz ochrony przeciwpożarowej i przeciwpowodziowej,
- utrzymania gminnych obiektów i urządzeń użyteczności publicznej oraz obiektów administracyjnych,
- polityki prorodzinnej, w tym zapewnienia kobietom w ciąży opieki socjalnej, medycznej i prawnej,
- wspierania i upowszechniania idei samorządowej,
- promocji gminy,
- współpracy z organizacjami pozarządowymi,
- współpracy ze społecznościami lokalnymi i regionalnymi innych państw.

Ustawy mogą nakładać na gminę obowiązek wykonywania zadań zleconych z zakresu administracji rządowej, a także z zakresu organizacji przygotowań i przeprowadzenia wyborów powszechnych oraz referendów. Zadania z zakresu administracji rządowej gmina może wykonywać również na podstawie porozumienia z organami tej administracji. Gmina na wykonanie tych zadań otrzymuje środki finansowe.

Pojawienie się „0%” w poszczególnych miejscach oznacza, że dana kwota nie wzrasta ani nie spada o ten wskaźnik. Pojawienie się wielkości większej lub mniejszej od „0%” oznacza, że o tyle procent wskaźnika PKB (podanego na str. 66), wskaźnika inflacji (podanego na str. 65) lub o wartości stałej wzrośnie lub spadnie kwota w kolejnym roku w porównaniu z rokiem poprzednim.

W tabeli 29 przedstawiono przyjęte założenia odnośnie kształtowania się poszczególnych pozycji wydatków.

Tabela 29 Założenia kształtowania się poszczególnych pozycji wydatków Gminy Lubin

WYDATKI		Założenia wzrostu		
		2005 - 2010		
		stały	% PKB	% inflacji
010	Rolnictwo i łowiectwo			
	rzeczowe	wzrost	0%	0%
	osobowe	wzrost	0%	0%
400	Wytworzenie i zaopatrywanie w energię			
	rzeczowe	wzrost	0%	0%
	osobowe	wzrost	0%	0%
600	Transport i łączność			
	rzeczowe	wzrost	2%	0%
	osobowe	wzrost	1%	0%
700	Gospodarka mieszkaniowa			
	rzeczowe	wzrost	2%	0%
710	Działalność usługowa			
	rzeczowe	wzrost	1%	0%
	osobowe	wzrost	0%	0%
750	Administracja publiczna			
	rzeczowe ¹⁶	wzrost	2%	0%
	osobowe	wzrost	0%	0%
751	Urzędy naczelnych org. władzy państw., kontroli i sądownictwa			
	rzeczowe	wzrost	0%	0%
	osobowe	wzrost	0%	0%
752	Obrona narodowa			
	rzeczowe	wzrost	0%	0%

¹⁶ Bazą do prognoz jest planowany wydatek na rok 2005 w wysokości 796 000 PLN.

Tabela 30 Wydatki budżetowe w latach 2001 - 2003 oraz ich projekcje na lata 2004 - 2010 (dane w PLN)

WYDATKI		2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
010	Rolnictwo i łowiectwo	473 814	226 814	160 349	134 600	137 292	140 038	142 839	145 695	148 609	151 581
	Rzeczowe	473 814	226 814	160 349	134 600	137 292	140 038	142 839	145 695	148 609	151 581
	Osobowe	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Inwestycje	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
400	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę	595 123	612 766	600 879	542 000	524 280	534 766	545 461	556 370	567 498	578 847
	Rzeczowe	467 953	612 766	600 879	514 000	524 280	534 766	545 461	556 370	567 498	578 847
	Osobowe	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Inwestycje	127 170	0	0	28 000	0	0	0	0	0	0
600	Transport i łączność	2 646 451	1 006 263	154 666	166 400	169 694	173 054	176 480	179 974	183 539	187 174
	Rzeczowe	144 245	122 413	151 712	163 000	166 260	169 585	172 977	176 436	179 965	183 564
	Osobowe	2 206	3 633	2 954	3 400	3 434	3 468	3 503	3 538	3 573	3 609
	Inwestycje	2 500 000	880 217	0	0	0	0	0	0	0	0
700	Gospodarka mieszkaniowa	117 340	130 071	126 363	183 000	146 880	149 818	152 814	155 870	158 988	162 167
	Rzeczowe	117 340	130 071	126 363	144 000	146 880	149 818	152 814	155 870	158 988	162 167
	Osobowe	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Inwestycje	0	0	0	39 000	0	0	0	0	0	0
710	Działalność usługowa	138 533	476 928	21 315	28 000	28 280	28 563	28 848	29 137	29 428	29 723
	Rzeczowe	138 533	476 928	21 315	28 000	28 280	28 563	28 848	29 137	29 428	29 723
	Osobowe	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Inwestycje	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
750	Administracja publiczna	3 071 157	3 030 135	3 170 254	3 652 107	3 593 487	3 693 332	3 796 013	3 901 611	4 010 213	4 121 903
	Rzeczowe	760 304	678 506	654 926	896 000	796 000	811 920	828 158	844 722	861 616	878 848
	Osobowe	2 310 853	2 351 629	2 480 119	2 716 007	2 797 487	2 881 412	2 967 854	3 056 890	3 148 597	3 243 054
	Inwestycje	0	0	35 209	40 100	0	0	0	0	0	0
751	Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i sąd.	18 740	29 350	25 253	46 983	48 392	49 844	51 340	52 880	54 466	56 100
	Rzeczowe	18 740	29 146	25 253	46 983	48 392	49 844	51 340	52 880	54 466	56 100
	Osobowe	0	204	0	0	0	0	0	0	0	0
	Inwestycje	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

cd. - WYDATKI	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
752 Obrona narodowa	375	375	500	500	510	520	531	541	552	563
Rzeczowe	375	375	500	500	510	520	531	541	552	563
Osobowe	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Inwestycje	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
754 Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	360 756	264 300	151 625	157 450	159 025	160 615	162 221	163 843	165 482	167 136
Rzeczowe	358 490	261 048	146 094	151 400	152 914	154 443	155 988	157 547	159 123	160 714
Osobowe	2 266	3 252	5 531	6 050	6 111	6 172	6 233	6 296	6 359	6 422
Inwestycje	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
757 Obsługa długu publicznego	0	7 990	5 581	7 400	21 918	23 879	4 000	0	15 275	36 563
Odsetki od kredytów pożyczek oraz spłaty poręczeń	0	7 990	5 581	7 400	21 918	23 879	4 000	0	15 275	36 563
Koszty finansowe	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
758 Różne rozliczenia	3 353 545	3 179 865	3 589 279	3 796 602	2 000 000	2 000 000	2 900 000	3 200 000	2 700 000	2 000 000
Rzeczowe	3 353 545	3 179 865	3 589 279	3 796 602	2 000 000	2 000 000	2 900 000	3 200 000	2 700 000	2 000 000
Osobowe	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
801 Oświata i wychowanie	6 918 933	5 656 482	5 912 288	6 111 844	6 234 081	6 358 762	6 485 938	6 615 657	6 747 970	6 882 929
Rzeczowe	2 049 396	2 087 856	2 157 998	2 408 620	2 456 792	2 505 928	2 556 047	2 607 168	2 659 311	2 712 497
Osobowe	3 624 787	3 539 235	3 754 290	3 703 224	3 777 288	3 852 834	3 929 891	4 008 489	4 088 659	4 170 432
Inwestycje	1 244 750	29 391	0	0	0	0	0	0	0	0
803 Szkolnictwo wyższe	80 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Rzeczowe	80 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Osobowe	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
851 Ochrona zdrowia	708 733	319 083	701 007	239 554	160 000	160 000	160 000	160 000	160 000	160 000
Rzeczowe	465 433	319 083	698 279	189 554	160 000	160 000	160 000	160 000	160 000	160 000
Osobowe	0	0	2 728	0	0	0	0	0	0	0
Inwestycje	243 300	0	0	50 000	0	0	0	0	0	0
852 Pomoc społeczna	0	0	0	2 052 930	2 103 188	2 166 284	2 231 272	2 298 210	2 367 157	2 438 171
Rzeczowe	0	0	0	1 531 810	1 577 764	1 625 097	1 673 850	1 724 066	1 775 788	1 829 061
Osobowe	0	0	0	510 120	525 424	541 186	557 422	574 145	591 369	609 110
Inwestycje	0	0	0	11 000	0	0	0	0	0	0
853 Poz. zadania w zakr. polit. społecznej	1 537 713	1 672 881	1 537 953	0	0	0	0	0	0	0
Rzeczowe	1 095 694	1 239 508	1 060 559	0	0	0	0	0	0	0
Osobowe	442 019	433 373	477 394	0	0	0	0	0	0	0
Inwestycje	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

cd. - WYDATKI		2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
854	Edukacyjna opieka wychowawcza	594 080	553 699	578 643	188 782	192 558	196 409	200 337	204 344	208 431	212 599
	Rzeczowe	100 488	79 675	89 798	24 979	25 479	25 988	26 508	27 038	27 579	28 130
	Osobowe	493 592	474 024	488 845	163 803	167 079	170 421	173 829	177 306	180 852	184 469
	Inwestycje	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
900	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	5 729 714	4 488 939	4 164 570	7 753 665	4 032 738	4 113 393	4 195 661	4 279 574	4 365 166	4 452 469
	Rzeczowe	3 294 727	4 191 290	4 164 570	3 953 665	4 032 738	4 113 393	4 195 661	4 279 574	4 365 166	4 452 469
	Osobowe	687	480	0	0	0	0	0	0	0	0
	Inwestycje	2 434 300	297 169	0	3 800 000	0	0	0	0	0	0
921	Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	923 940	1 448 886	541 304	536 300	547 026	557 967	569 126	580 508	592 119	603 961
	Rzeczowe	582 669	580 264	534 807	528 700	539 274	550 059	561 061	572 282	583 728	595 402
	Osobowe	6 071	6 628	6 497	7 600	7 752	7 907	8 065	8 226	8 391	8 559
	Inwestycje	335 200	861 994	0	0	0	0	0	0	0	0
926	Kultura fizyczna i sport	198 477	143 564	109 149	125 000	126 255	127 523	128 803	130 096	131 403	132 722
	Rzeczowe	198 477	143 564	109 149	124 500	125 745	127 002	128 272	129 555	130 851	132 159
	Osobowe	0	0	0	500	510	520	531	541	552	563
	Inwestycje	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Wydatki na inwestycje (razem)		*)	*)	*)	*)	7 926 467	12 531 692	11 610 000	11 652 000	5 712 000	5 712 000
WYDATKI RAZEM		27 467 424	23 248 391	21 550 978	25 723 117	28 152 071	33 166 457	33 541 682	34 306 312	28 318 292	28 086 609

Źródło: Opracowanie Urzędu Gminy w Lubin oraz Inwest Consulting S.A.

*) Wydatki na inwestycje w latach 2001 - 2004 zostały pokazane w rozbiciu na poszczególne działy, z których są realizowane.

6.3. INFORMACJE O ZACIĄGNIĘTYCH I PLANOWANYCH ZOBOWIĄZANIACH FINANSOWYCH Z TYTUŁU KREDYTÓW, POŻYCZEK I OBLIGACJI

W przypadku niedoboru środków finansowych budżetu istnieje możliwość zaciągania kredytów w granicach upoważnień zawartych w uchwale budżetowej.

Na podstawie art. 48 ust. 1 ustawy o finansach publicznych jednostki samorządu terytorialnego mogą zaciągać kredyty, pożyczki oraz emitować papiery wartościowe na:

- 1) pokrycie występującego w ciągu roku niedoboru budżetu JST,
- 2) finansowanie wydatków nieznajdujących pokrycia w planowanych dochodach JST.

Finansowanie takie nie powinno dotyczyć wydatków stałych, związanych z wykonywaniem bieżących zadań samorządu.

Zgodnie z art. 69 ust. 1 Prawa bankowego przez **umowę kredytu** bank zobowiązuje się oddać do dyspozycji kredytobiorcy na czas oznaczony w umowie kwotę środków pieniężnych z przeznaczeniem na ustalony cel, a kredytobiorca zobowiązuje się do korzystania z niej na warunkach określonych w umowie, zwrotu kwoty wykorzystanego kredytu wraz z odsetkami w oznaczonych terminach spłaty oraz zapłaty prowizji od udzielonego kredytu.

Gmina Lubin nie ma żadnych zobowiązań z tytułu zaciągniętych kredytów. Gmina planuje zaciągnąć kredyt w roku 2009, którego spłata przypadałaby do roku 2011.

Umowa pożyczki jest uregulowana w art. 720 – 724 Kodeksu cywilnego. Przez zawarcie umowy udzielający pożyczkę zobowiązuje się przenieść na własność określoną ilość pieniędzy albo rzeczy oznaczonych co do gatunku, a biorący zobowiązuje się zwrócić tą samą ilość pieniędzy albo rzeczy tego samego gatunku i tej samej jakości.

Gmina Lubin jest stroną dwóch umów pożyczki zawartych z WFOŚiGW, których spłata przypada do roku 2006. Ponadto Gmina planuje zaciągnąć 2 pożyczki z WFOŚiGW w roku 2005, dla realizacji 2 inwestycji, których spłata przypadła by do roku 2007. Harmonogram spłat zaciągniętych i planowanych zobowiązań w latach 2004 - 2006 przedstawiają tabele 31 i 32 na str. 93 - 94.

6.4. INFORMACJE O UDZIELANIU PRZEZ GMINĘ LUBIN PORĘCZEŃ I GWARANCJI

Na dzień przygotowania dokumentu Gmina Lubin nie udzieliła żadnych poręczeń i gwarancji.

Tabela 31 Harmonogram spłat zaciągniętych i planowanych zobowiązań do roku 2004 (dane w PLN)

KREDYTY, POŻYCZKI, OBLIGACJE				2004	2005	2006
1						
WFOŚiGW		Stan na koniec 2003 r.	Transze	166 000	0	0
Kwota	166 000	0	Stan na koniec roku	166 000	83 000	0
Oprocentowanie	4%		Odsetki	-*)	5 400	2 080
			Raty kapitałowe	0	83 000	83 000
2						
WFOŚiGW		Stan na koniec 2003 r.	Transze	200 000	0	0
Kwota	200 000	0	Stan na koniec roku	200 000	100 000	0
Oprocentowanie	4%		Odsetki	-*)	6 500	2 500
			Raty kapitałowe	0	100 000	100 000
		Otrzymane transze		366 000	0	0
		Odsetki		7 400	11 900	4 580
		Raty kapitałowe		0	183 000	183 000
		Stan zadłużenia na koniec roku		366 000	183 000	0
Obsługa zobowiązań razem				7 400	194 900	187 580

Źródło: Dane Urzędu Gminy w Lubin.

*) Odsetki w 2004 roku podano zbiorczo dla wszystkich zobowiązań w części podsumowującej zobowiązania.

Tabela 32 Harmonogram spłat planowanych zobowiązań na lata 2005 - 2006 (dane w PLN)

KREDYTY, POŻYCZKI, OBLIGACJE		2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
1								
WFOŚiGW (KOD OŚ1)	Stan na koniec 2004 r.	Transze	500 900					
Kwota	0	Stan na koniec roku	500 900	200 000				
Oprocentowanie	500 900 4%	Odsetki	10 018	14 018	4 000			
		Raty kapitałowe	0	300 900	200 000			
2								
WFOŚiGW (OŚ 2)	Stan na koniec 2004 r.	Transze	162 500					
Kwota	0	Stan na koniec roku	162 500					
Oprocentowanie	162 500 6,5%	Odsetki	0	5 281				
		Raty kapitałowe	0	162 500				
2								
Kredyt 1	Stan na koniec 2004 r.	Transze				470 000	420 000	
Kwota	0	Stan na koniec roku				470 000	655 000	
Oprocentowanie	890 000 6,5%	Odsetki				15 275	36 563	21 288
		Raty kapitałowe				0	235 000	655 000
	Otrzymane transze		663 400	0	0	0	470 000	420 000
	Odsetki		10 018	19 299	4 000	0	15 275	36 563
	Raty kapitałowe		0	463 400	200 000	0	0	235 000
	Obsługa zobowiązań razem		10 018	482 699	204 000	0	15 275	271 563
								676 288

Źródło: Dane Urzędu Gminy w Lubin oraz Inwest Consulting S.A.

6.5. ANALIZA ZDOLNOŚCI FINANSOWEJ GMINY W LATACH OBOWIĄZYWANIA PROGNOZY

Wieloletni Plan Finansowy, jako średnioterminowa prognoza wolnych środków na inwestycje, ma stanowić pomoc przy podejmowaniu decyzji inwestycyjnych.

W dniu 13 listopada 2003 roku została uchwalona nowa Ustawa o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, która zaczęła obowiązywać od 1 stycznia 2004. Ustawa ta zmieniła w sposób znaczący system dochodów jednostek samorządu terytorialnego. Nie można jednak w sposób dokładny przewidzieć w praktyce wszystkich skutków wywołanych tymi zmianami.

Tabela 33 i wykres 5 zostały przygotowane w celu zobrazowania zjawisk występujących w budżecie Gminy w latach objętych Wieloletnim Planem Finansowym. Zawierają wyliczenia i informacje będące wynikiem prac pracowników Urzędu Gminy Lubin i pracowników Inwest Consulting S.A. z Poznania.

Tym samym tabela ta obrazuje sytuację finansową Gminy, pozwala na określenie jej zdolności kredytowej i odzwierciedla przepływ środków pieniężnych w kolejnych latach, w sposób przypominający analizę „cash flow” stosowaną w przedsiębiorstwach.

Prognoza na lata 2004 – 2010 została przygotowana w oparciu o uchwałę budżetową na 2004 rok oraz o strategię zarządzania finansami Gminy.

Wyjaśnienia poszczególnych pozycji zawartych w tabeli 36:

1. **DOCHODY BEZ NADWYŻKI OPERACYJNEJ** = SUBWENCJE I DOTACJE ORAZ DOCHODY WŁASNE GMINY.
2. **WYDATKI** = WYDATKI RZECZOWE, OSOBOWE I KOSZTY FINANOWE.
3. **NADWYŻKA OPERACYJNA** = DOCHODY BEZ NADWYŻEK – WYDATKI - obrazuje tę część budżetu gminy, która może zostać wykorzystana na sfinansowanie inwestycji ze środków własnych gminy oraz na spłaty zobowiązań wynikających z zaciągniętych przez gminę kredytów, pożyczek czy wyemitowanych obligacji (odsetek i rat kapitałowych); jej wartość oraz udział w dochodach gminy stanowi o jej kondycji finansowej. Im wielkość ta jest większa oraz im większy jest jej udział w dochodach gminy, tym w lepszej kondycji finansowej jest gmina.
4. **OBSŁUGA ZADŁUŻENIA** = SPŁATA PORĘCZEŃ, SPŁATA RAT KAPITAŁOWYCH I ODSETEK OD ZOBOWIĄZAŃ W DANYM ROKU.
5. **WOLNE ŚRODKI NA INWESTYCJE** = NADWYŻKA OPERACYJNA – OBSŁUGA ZADŁUŻENIA - wartość ta określa niejako maksymalną kwotę, jaką gmina może wydać w poszczególnych latach na realizację programu inwestycyjnego. Warto podkreślić, że obejmuje to zarówno nakłady ze środków własnych i środków pozabudżetowych; gmina

może prowadzić program inwestycyjny przekraczający tę wartość zasilając się, np. kredytami, pożyczkami czy emitując obligacje.

6. **INWESTYCJE** = KWOTY PRZYPADAJACE NA WYDATKI MAJĄTKOWE W DANYM ROKU,
7. **WOLNE ŚRODKI PO INWESTYCJACH** = WOLNE ŚRODKI NA INWESTYCJE – INWESTYCJE - określają sytuację finansową gminy po przeprowadzeniu programu inwestycyjnego w kolejnych latach; wartość ta w zależności od tego czy jest dodatnia czy też ujemna wskazuje na ewentualną potrzebę finansowania zewnętrznego koniecznego do przeprowadzenia planowanego programu inwestycyjnego; gmina, w zależności od tego czy posiada środki finansowe z poprzednich lat, może zdecydować się na finansowanie takich inwestycji z nadwyżek z lat poprzednich, jak również może zaciągnąć kredyty, wyemitować obligacje itp.).
8. **OTRZYMANE KREDYTY, POŻYCZKI I WYEMITOWANE OBLIGACJE** = PRZYCHODY Z ZACIĄGNIĘTYCH ZOBOWIĄZAŃ
9. **PRZYCHODY Z INNYCH ŹRÓDEŁ** = NADWYŻKI ŚRODKÓW Z LAT POPRZEDNICH, ŚRODKI NA POKRYCIE DEFICYTU (nadwyżki z lat poprzednich, przychody z prywatyzacji majątku lub nadwyżki środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu gminy, wynikających z rozliczeń kredytów i pożyczek z lat ubiegłych).
10. **ROZNE PRZEPIŁYWKY GOTÓWKI NETTO** = WOLNE ŚRODKI NA INWESTYCJE + OTRZYMANE KREDYTY, POŻYCZKI I WYEMITOWANE OBLIGACJE + PRZYCHODY Z INNYCH ŹRÓDEŁ - wartość dodatnia oznacza, że założenia budżetu co do zrealizowania zamierzonych celów inwestycyjnych zostały w pełni zrealizowane oraz to, że jeśli gmina zaciągała kredyty, to ich kwota w pełni pokrywała niedobory konieczne do realizacji zadań inwestycyjnych; wartość ujemna mówi o tym, że budżet nie został w pełni zrealizowany, a ewentualne kredyty, jakie gmina zaciągnęła nie w pełni pokryły niedobory.

Tabela 33 Finanse w latach 2001 - 2003 oraz ich projekcje na lata 2004 - 2010 (dane w PLN)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
A. DOCHODY BEZ NADWYŻEK (1 + 2)	26 219 012	25 990 537	20 427 027	24 803 130	28 179 491	33 697 438	33 502 323	34 209 715	27 800 127	27 901 603
1. Subwencje i dotacje	5 168 579	6 113 542	4 837 811	4 862 257	6 443 581	11 412 967	10 468 705	11 026 363	4 666 450	4 717 010
Subwencje ogółem	3 989 807	4 385 429	3 632 068	3 027 968	2 977 611	2 977 611	2 977 611	2 977 611	2 977 611	2 977 611
Dotacje na zadania bieżące	1 152 540	1 362 699	1 184 743	1 457 289	1 500 903	1 545 825	1 592 094	1 639 752	1 688 839	1 739 399
Środki ze źródeł pozabudżetowych na zadania bieżące	3 232	39 414	21 000	0	0	0	0	0	0	0
Dotacje i środki ze źródeł pozabudżetowych na inwestycje	23 000	326 000	0	377 000	1 965 067	6 889 531	5 899 000	6 409 000	0	0
2. Dochody własne gminy	21 050 433	19 876 995	15 589 216	19 940 873	21 735 910	22 284 471	23 033 618	23 183 352	23 133 676	23 184 593
Podatki i opłaty lokalne	16 334 507	14 957 246	10 709 823	13 539 010	16 305 500	16 804 075	17 502 721	17 601 435	17 500 213	17 499 053
Udział w podatkach budżetowych państwa	1 900 421	1 793 526	1 837 999	2 721 352	2 558 366	2 583 649	2 609 186	2 634 978	2 661 027	2 687 338
Dochody z majątku gminy	1 786 823	2 390 856	2 632 499	2 454 000	2 616 940	2 640 109	2 663 510	2 687 146	2 711 017	2 735 127
Odsetki od środków na rachunkach bankowych	646 653	237 137	147 807	50 000	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000
Pozostałe dochody	382 029	498 230	261 088	1 176 511	235 105	236 638	238 200	239 794	241 419	243 075
B. WYDATKI:	20 582 704	21 171 630	21 510 188	21 747 617	20 203 686	20 610 885	21 927 682	22 654 312	22 591 017	22 338 046
Rzeczowe	13 700 223	14 359 172	14 291 830	14 636 913	12 918 601	13 146 965	14 280 354	14 818 882	14 562 666	14 111 828
Osobowe	6 882 481	6 812 458	7 218 358	7 110 704	7 285 085	7 463 920	7 647 328	7 835 430	8 028 351	8 226 218
C. NADWYŻKA OPERACYJNA (A - B)	5 636 308	4 818 907	-1 083 161	3 055 513	7 975 805	13 086 552	11 574 641	11 555 403	5 209 109	5 563 557
D. OBSŁUGA ZADŁUŻENIA (1 + 2 + 3)	0	188 490	155 581	7 400	204 918	670 279	204 000	0	15 275	271 563
1. Spłata rat kapitałowych	0	180 500	150 000	0	183 000	646 400	200 000	0	0	235 000
2. Spłata rat odsetkowych	0	7 990	5 581	7 400	21 918	23 879	4 000	0	15 275	36 563
3. Spłata poręczeń	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

cd. - WYSZCZEGÓLNIENIE	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
E. WOLNE ŚRODKI NA INWESTYCJE (C - D)	5 636 308	4 630 417	-1 238 742	3 048 113	7 770 887	12 416 273	11 370 641	11 555 403	5 193 834	5 291 994
F. INWESTYCJE	6 884 720	2 068 771	35 209	3 968 100	7 926 467	12 531 692	11 610 000	11 652 000	5 712 000	5 712 000
Finansowane ze środków własnych	-*)	-*)	-*)	-*)	5 298 000	5 642 161	5 711 000	5 243 000	5 712 000	5 712 000
Finansowane z kredytów preferencyjnych (WFOŚiGW)	-*)	-*)	-*)	-*)	663 400	0	0	0	0	0
Finansowane z dotacji z budżetu państwa	-*)	-*)	-*)	-*)	231 184	810 533	694 000	754 000	0	0
Finansowane ze środków pozabudżetowych	-*)	-*)	-*)	-*)	1 733 883	6 078 998	5 205 000	5 655 000	0	0
G. WOLNE ŚRODKI PO INWESTYCJACH (E - F)	-1 248 412	2 561 646	-1 273 951	-919 987	-155 580	-115 419	-239 359	-96 597	-518 166	-420 006
H. OTRZYMANE KREDYTY, POŻYCZKI I OBLIGACJE	180 500	150 000	0	366 000	663 400	0	0	0	470 000	420 000
I. PRZYCHODY Z INNYCH ŹRÓDEŁ	1 842 290	593 878	3 336 025	553 987	0	507 820	392 401	153 042	56 445	8 279
J. ROCZNE PRZEPIŁYWY GOTÓWKI NETTO (G + H + I)	774 378	3 305 524	2 062 074	0	507 820	392 401	153 042	56 445	8 279	8 273

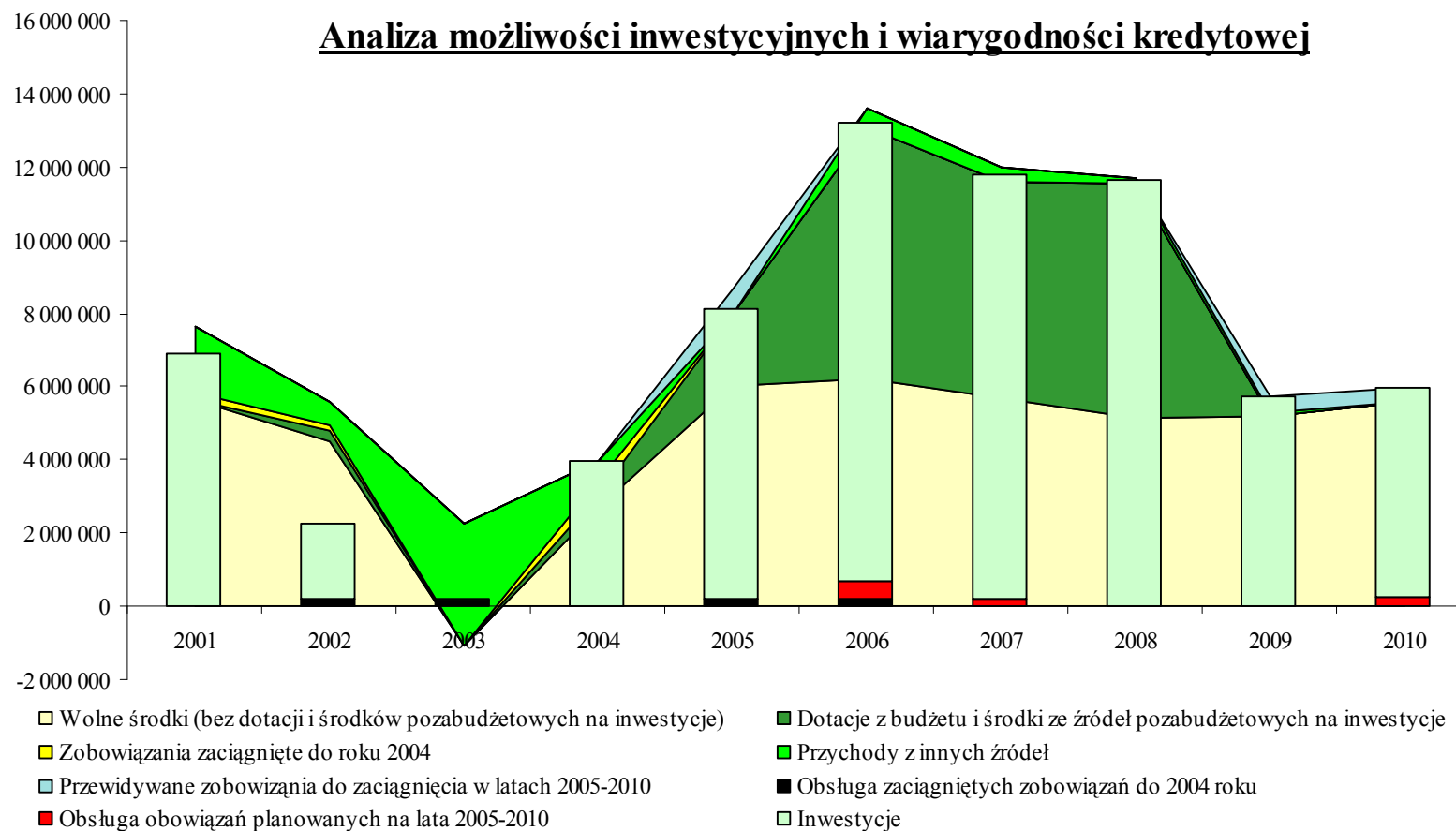
Źródło: Opracowanie Inwest Consulting S.A.

*) Wydatki na inwestycje w latach 2001 - 2004 zostały podane zbiorczo bez rozbicia na źródła ich finansowania.

Wykres 5 Projekcje finansowe Gminy Lubin w latach 2004 - 2010

Analiza możliwości inwestycyjnych i wiarygodności kredytowej

Źródło: Opracowanie Inwest Consulting S.A.

Wykres obrazuje „Wolne Środki” pozostające do dyspozycji Gmina, które mogą być wydane na inwestycje oraz na obsługę zadłużenia. „Wolne Środki” zobrazowano na powyższych wykresach jako pole w kolorze piaskowym.

Na pole „Wolne Środki” nałożone są inwestycje Gminy, które odpowiadają bładozielonym słupkom. Wartości te odpowiadają rocznym nakładom inwestycyjnym poniesionym lub planowanym do poniesienia przez Gminę.

Część inwestycji finansowana jest przy pomocy dotacji z budżetu państwa i środki pozabudżetowe, co na wykresie przedstawiono kolorem zielonym („Dotacje z budżetu oraz środki pozabudżetowe na inwestycje”).

Przedłużenie słupka inwestycji stanowi suma rat kapitałowych i odsetek przypadających w danym roku do spłaty. Wartość obsługi zadłużenia zaciągniętego do roku 2004 zaznaczono kolorem czarnym a wartości obsługi zadłużenia planowanego kolorem czerwonym.

Jak widać na wykresie 5 w 2001 roku i w latach 2004 – 2010 słupki przewyższają pole w kolorze piaskowym „Wolnych Środków” i w kolorze zielonym „Dotacje z budżetu oraz środki pozabudżetowe na inwestycje” - oznacza to, że w tych latach Gmina nie była lub nie będzie w stanie sfinansować wszystkich zadań z własnego budżetu i ze środków dotacyjnych. W takim przypadku konieczne byłoby zaciągnięcie kredytów, pożyczek, co jest zobrazowane jako pole w kolorze żółtym i błękitnym.

Zdarza się, że część inwestycji była lub będzie finansowana „Przychodami z innych źródeł” czyli nadwyżkami z lat poprzednich (lata 2001 - 2008), przychodami z prywatyzacji majątku lub nadwyżkami środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu jednostki, wynikających z rozliczeń kredytów i pożyczek z lat ubiegłych, której wartość na wykresie przedstawił jako pole w kolorze jasnozielonym.

6.6. WSKAŹNIKI OBCIĄŻENIA BUDŻETU GMINY

Zgodnie z art. 113 Ustawy o finansach publicznych łączna kwota przypadających do spłaty w danym roku budżetowym rat kredytów i pożyczek oraz potencjalnych spłat kwot wynikających z udzielonych przez jednostki samorządu terytorialnego poręczeń wraz z należnymi w danym roku odsetkami od tych kredytów i pożyczek, oraz należnych odsetek i dyskonta, a także przypadających w danym roku budżetowym wykupów papierów wartościowych emitowanych przez jednostki samorządu terytorialnego, nie może przekroczyć 15,0% planowanych na dany rok budżetowy dochodów jednostki samorządu terytorialnego.

Ograniczeń określonych powyżej nie stosuje się do kredytów i pożyczek zaciągniętych w związku ze środkami określonymi w umowie zawartej z podmiotem dysponującym funduszami

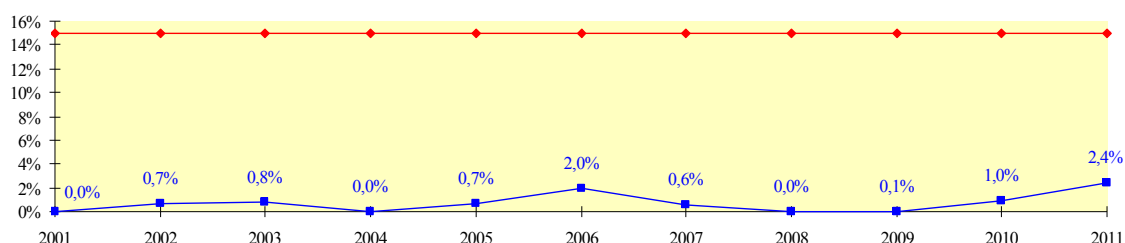
strukturalnymi lub Funduszem Spójności Unii Europejskiej, a także emitowanych w tym celu papierów wartościowych.

Na podstawie przeprowadzonej analizy można stwierdzić, iż wysokość całkowitych zobowiązań Lubin z tytułu pożyczek, kredytów i potencjalnych zobowiązań z tytułu poręczeń w stosunku do przewidywanych dochodów budżetu Gminy Lubin w latach 2004 – 2010, będzie się kształtować w przedziale 0,0% - 2,4%.

W związku z tym, że wskaźnik ten jest powszechnie obowiązującym należy go brać pod uwagę ubiegając się o finansowanie zewnętrzne. Jego wielkość w kolejnych latach powinna być odpowiednio wyważona w stosunku do budżetu Gminy a jej maksymalna wartość nie powinna przekraczać 10,0% - 12,0% w zależności od planowanego finansowania inwestycji w kolejnych latach. Konieczność utrzymania 3,0% - 5,0% marginesu w stosunku do maksymalnej wartości tego wskaźnika wynika z możliwości nagłego przekazania samorządom dodatkowych zadań zleconych lub wystąpienia nagłych inwestycji, na które przy braku środków własnych trzeba będzie zaciągnąć kredyt, pożyczkę czy wyemitować obligacje.

Wykres 6 Obciążenie planowanych dochodów ogółem tytułem obsługi zobowiązań finansowych (art. 113 Ustawy o finansach publicznych)

Wskaźnik obsługi zadłużenia

Źródło: Opracowanie Inwest Consulting S.A.

Inną formą kontroli wielkości zadłużenia jednostek samorządu terytorialnego jest zapis w art. 114 omawianej ustawy, który stanowi, iż łączna kwota długu jednostki samorządu terytorialnego na koniec roku budżetowego nie może przekraczać 60,0% dochodów ogółem tej jednostki w tym roku budżetowym.

W trakcie roku budżetowego łączna kwota długu jednostki samorządu terytorialnego na koniec kwartału nie może przekraczać 60,0% planowanych w danym roku budżetowym dochodów tej jednostki.

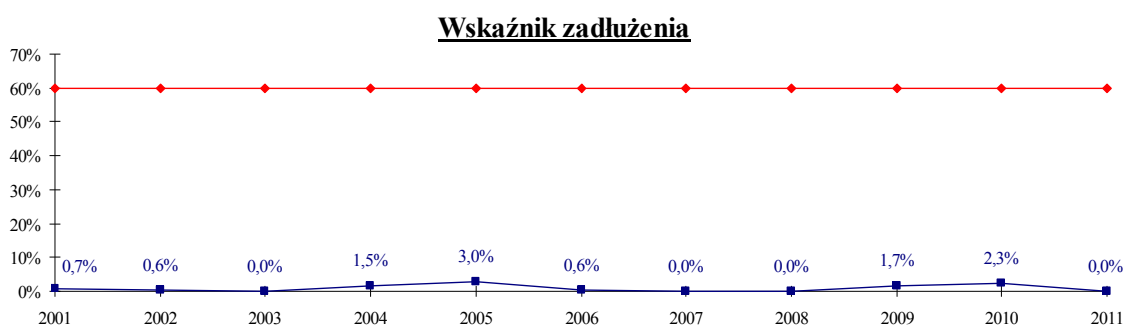

Ograniczeń określonych powyżej nie stosuje się do emitowanych papierów wartościowych, kredytów i pożyczek zaciągniętych w związku ze środkami określonymi w umowie zawartej z podmiotem dysponującym funduszami strukturalnymi lub Funduszem Spójności Unii Europejskiej.

Na wykresie 7 przedstawione zostały wskaźniki zadłużenia w poszczególnych latach analizy.

W związku z tym, że wskaźnik ten jest powszechnie obowiązującym należy go brać pod uwagę ubiegając się o finansowanie zewnętrzne. Jego wielkość w kolejnych latach powinna być odpowiednio wyważona w stosunku do budżetu Gminy a maksymalna wartość nie powinna przekraczać 50,0% - 55,0% w zależności od planowanego finansowania inwestycji w kolejnych latach. Konieczność utrzymania 5,0% – 10,0% marginesu w stosunku do maksymalnej wartości tego wskaźnika wynika z możliwości nagłego przekazania samorządom dodatkowych zadań zleconych lub wystąpienia nagłych inwestycji, na które przy braku środków własnych trzeba będzie zaciągnąć kredyt, pożyczkę czy wyemitować obligacje.

Wykres 7 Stosunek zadłużenia na koniec poszczególnych lat do dochodów ogółem (art. 114 Ustawy o finansach publicznych)

Źródło: Opracowanie Inwest Consulting S.A.

**ROZDZIAŁ 7. WIELOLETNI PLAN RZECZOWY - INWESTYCJE
PLANOWANE W RAMACH PLANU ROZWOJU
LOKALNEGO**

7.1. ZADANIA ZGŁOSZONE DO PLANU ROZWOJU LOKALNEGO GMINY LUBIN

Zgodnie z przyjętą procedurą prac nad Planem Rozwoju Lokalnego zadania zostały poddane weryfikacji, co pozwoliło je uporządkować wg priorytetowości.

Poniższe zestawienie obejmuje listę zadań zgłoszonych do realizacji na terenie Gminy Lubin w okresie od 2004 do 2010 roku.

Tabela 34 Lista zadań przewidzianych do realizacji na terenie Gminy Lubin w do 2010 roku

L.p.	Nazwa zadania/programu inwestycyjnego	Punkty
	Inwestycje z zakresu sfery społecznej	
1	Budowa świetlicy wiejskiej w Osieku.	18,6
2	Remont kapitalny świetlicy w Pieszkowie z budową terenów sportowo-rekreacyjno-piknikowych.	12,3
3	Budowa terenów sportowo-rekreacyjno-piknikowych z zapleczem w Raszówce.	12,7
4	Remont Szkoły Podstawowej w Raszówce z zagospodarowaniem terenu przyszkolnego.	14,2
5	Budowa sali gimnastycznej przy Szkole Podstawowej w Szklarach Górnych z remontem szkoły.	12
6	Dokończenie budowy obiektów sportowych w Gorzycy.	12,6
7	Remont kapitalny Szkoły Podstawowej w Krzeczynie Wielkim z modernizacją boiska.	18,5
8	Budowa boiska sportowego z zapleczem w Krzeczynie Wielkim.	12,8
9	Remont kapitalny świetlicy w Bukownie.	11,8
10	Budowa kompleksu sportowego w Bukownie.	8
11	Ogrodzenie boiska sportowego w Liścu.	8,4
12	Budowa kompleksu sportowo-rekreacyjnego z zapleczem w Chróstniku.	12,8
13	Remont kapitalny szkoły Podstawowej w Siedlcach.	17,3
14	Budowa boiska sportowego z zapleczem w Siedlcach.	12,7
15	Ogrodzenie cmentarza oraz w Zimnej Wodzie.	3,6
16	Ogrodzenie SP w Niemstowie.	10,9
17	Budowa boiska sportowego z zapleczem w Niemstowie.	12,7

18	Remont kapitalny, ogrodzenie i parking przy świetlicy w Wiercieniu.	11,1
19	Budowa świetlicy w Dąbrowie Górnej.	10,5
20	Remont świetlicy wiejskiej w Miłosnej z budową parkingu.	11,6
21	Budowa boiska do gier zespołowych z ogrodzeniem w Miłosnej.	11,1
22	Adaptacja budynku na świetlicę wiejską w Raszowej Małej.	11,4
23	Remont świetlicy w Miłoradzcach.	13
24	Budowa świetlicy wiejskiej w Gogołowicach.	11,9
25	Budowa świetlicy wiejskiej z boiskiem w Goli.	12,1
26	Zagospodarowanie parku w Gorzelinie z budową terenów sportowo-zabawowych.	11,5
27	Budowa świetlicy w Karczowiskach.	13,6
28	Budowa świetlicy w Krzeczynie Małym.	14,3
29	Budowa świetlicy w Ustroniu.	12,4
30	Adaptacja budynku szkolnego na świetlicę w Oborze.	12,6
31	Budowa boiska wielofunkcyjnego w Oborze.	12,7
Inwestycje w zakresie sfery komunikacyjnej		
1	Budowa dróg asfaltowych z chodnikami na terenach mieszkaniowych w Osieku.	20,9
2	Budowa drogi asfaltowej Kłopotów – Lubin.	17,7
3	Budowa dróg asfaltowych z chodnikami w Pieszkowie.	18,1
4	Budowa drogi asfaltowej Pieszków -Niemstów.	18,1
5	Budowa dróg asfaltowych z chodnikami na terenach mieszkaniowych w Raszówce.	20,9
6	Budowa drogi asfaltowej Siedlce – Dąbrowa.	20,2
7	Budowa drogi asfaltowej Siedlce – Czerniec.	20,2
8	Modernizacja dróg asfaltowych w Dąbrowie Górnej.	18,6
9	Budowa drogi asfaltowej z chodnikami na terenach mieszkaniowych w Raszowej z parkingiem koło sklepu i świetlicy.	12,9
10	Budowa drogi asfaltowej w Szklarach Górnych.	20,8

11	Budowa chodników w Szklarach Górnych (droga powiatowa)	15,9
12	Budowa drogi asfaltowej z chodnikami na terenach mieszkaniowych w Gorzycy.	21,4
13	Budowa chodników przez Gorzycę (droga powiatowa) i parkingu przy kościele.	18,1
14	Budowa drogi asfaltowej z chodnikami na terenach mieszkaniowych w Liścu.	20,5
15	Budowa chodników przez Krzeczyn Wielki.	17,9
16	Budowa dróg asfaltowych z chodnikami na terenach mieszkaniowych w Krzeczynie Wielkim.	20,8
17	Budowa drogi asfaltowej z chodnikami na terenach mieszkaniowych w Chróstniku.	20,6
18	Budowa chodnika przez wieś z kanalizacją burzową (droga powiatowa) w Chróstniku.	16,3
19	Budowa drogi asfaltowej od przystanku PKP w Chróstniku.	18,9
20	Modernizacja drogi asfaltowej Zimna Woda-Wiercień	17,5
21	Budowa chodnika przez Niemstów (droga powiatowa).	16,4
22	Naprawa 4 szt mostów na Niemstowskim Potoku.	15,1
23	Budowa chodnika przez Dąbrowę Górną (droga powiatowa).	16,4
24	Budowa chodnika przez wieś wzdłuż drogi powiatowej i przy drodze gminnej w Miłosnej.	16,6
25	Budowa chodnika przez Miłoradzice (droga pow).	16,1
26	Budowa dróg asfaltowych z chodnikami na terenach mieszkaniowych w Miłoradzicach.	20,7
27	Budowa drogi asfaltowej z chodnikami w Gogołowicach.	19
28	Budowa dróg asfaltowych z chodnikami na terenach mieszkaniowych w Ustroniu.	20,6
29	Budowa dróg asfaltowych z chodnikami i pętlą autobusową na terenach zabudowanych w Goli.	20,6
30	Budowa drogi asfaltowej Gola- Koźlice.	19,6
31	Budowa dróg asfaltowych z chodnikami na terenach mieszkaniowych w Gorzelinie.	20,3
32	Budowa drogi asfaltowej z Gorzelina do Pieszkowa i w kierunku stacji kolejowej.	17,6
33	Budowa dróg asfaltowych z chodnikami na terenach zabudowanych w Karczowiskach.	20,3
34	Budowa chodnika przez Krzeczyn Mały.	17,4
35	Budowa drogi asf. Krzeczyn Mały -Gorzycyca.	21

36	Budowa drogi asfaltowej z chodnikami w Składowicach.	21,1
37	Budowa drogi asfaltowej z chodnikami w Ustroniu.	19,9
38	Budowa drogi asfaltowej z chodnikami na terenach zabudowanych w Miroszowicach.	19,8
39	Budowa drogi asfaltowej z chodnikami w Księgienicach.	19,9
40	Budowa dróg we wsi Niemstów.	19,9
41	Budowa dróg we wsi Obora.	19,9
Inwestycje w zakresie sfery technicznej i ochrony środowiska		
1	Modernizacja stacji uzdatniania wody w Karczowiskach	21,3
2	Modernizacja sieci wodociągowej w Oborze.	16,6
3	Modernizacja sieci wodociągowej w Raszówce.	15,9
4	Modernizacja sieci wodociągowej w Siedlcach.	14,4
5	Modernizacja sieci wodociągowej w Chróstniku.	13,6
6	Modernizacja kanalizacji sanitarnej w Raszówce ul. Odzyskana.	16,6
7	Rozbudowa oczyszczalni ścieków w Osieku.	23,2
8	Rozbudowa oczyszczalni ścieków w Oborze i Chróstniku ¹⁹	22,4
9	Budowa kanalizacji sanitarnej w Raszowej Małej.	21,8
10	Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków w Buczyńce.	18,5
11	Budowa kanalizacji sanitarnej w Goli.	21,4
12	Modernizacja sieci wodociągowej Lisiec – Bukowna.	15,4
13	Modernizacja sieci wodociągowej w Krzeczynie Wielkim.	16,8
14	Modernizacja sieci wodociągowej w Krzeczynie Małym.	16,5
15	Budowa kanalizacji sanitarnej Niemstów – Łazek.	18,4
16	Budowa kanalizacji sanitarnej w Zalesiu i przydomowych oczyszczalni ścieków.	18,4

¹⁹ W ramach realizacji tej inwestycji, poniesiono koszty związane z przygotowaniem dokumentacji wykonawczej w roku 2004.

17	Modernizacja sieci wodociągowej w Gorzycy.	15,8
18	Modernizacja sieci wodociągowej w Składowicach.	16,4

Źródło: Dane Urzędu Gminy w Lubin.

7.2. ZADANIA OBJĘTE INTERWENCJĄ PLANU ROZWOJU LOKALNEGO GMINY LUBIN

Zadania objęte interwencją Planu Rozwoju Lokalnego w latach 2004 - 2006 realizowane będą w ramach trzech obszarów odpowiadających celom głównym „Strategii Rozwoju Gminy Lubin”, „Strategii Rozwoju Powiatu Lubińskiego”, „Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego”. Są to:

- budowa i modernizacja infrastruktury technicznej (sfera gospodarcza i ekologiczna),
- budowa i modernizacja infrastruktury społecznej (sfera społeczna),
- budowa i modernizacja infrastruktury komunikacyjnej.

Przy wyborze zadań do objęcia planem zastosowano następujące kryteria:

- zgodność projektu z obszarami interwencji planu (spełnienie kryteriów demograficznych, właściwa wartość zadania, właściwy rodzaj zadania),
- zgodność ze Strategią Rozwoju Gminy Lubin,
- zgodność ze Strategią Rozwoju Powiatu Lubińskiego,
- zgodność ze Strategią Rozwoju Województwa Dolnośląskiego,
- stopień przygotowania do realizacji (dokumentacja techniczna, wymagane pozwolenia itp.),
- zasięg oddziaływania,
- skala rozwiązywanych problemów, zwłaszcza środowiskowych,
- wpływ inwestycji na rozwój edukacyjno-oświatowy dzieci i młodzieży,
- wpływ inwestycji na bezpieczeństwo mieszkańców,
- wpływ realizacji zadania na poprawę jakości życia społeczności lokalnej,
- zapewnienie płynności finansowania zadania (środki w budżecie gminy) oraz możliwości dofinansowania zadania ze środków pozabudżetowych,
- wpływ na budżet Gminy (zwiększenie wpływów, optymalizacja wydatków),
- wpływ na rozwój gospodarczy, w tym na tworzenie nowych miejsc pracy na terenie gminy.
- wpływ inwestycji na poprawę spędzania wolnego czasu przez mieszkańców Gminy i gości,
- na ile planowana inwestycja poprawi wykorzystanie istniejących obiektów użyteczności publicznej,
- wpływ inwestycji na poprawę wizerunku Gminy,
- wpływ inwestycji na poprawę komfortu życia mieszkańców poprzez zapewnienie niezbędnej infrastruktury technicznej,

- możliwość finansowania inwestycji z niekomercyjnych środków bezzwrotnych,
- możliwość finansowania inwestycji z niekomercyjnych źródeł zewnętrznych (kredyty i pożyczki preferencyjne),
- możliwość współfinansowania inwestycji z udziałem własnym mieszkańców lub innych zainteresowanych,

Spośród listy 90 zadań przewidzianych do realizacji na terenie Gminy Lubin w okresie od 2004 do 2010 roku Wieloletnim Planem Inwestycyjnym objęto następujące projekty.

Tabela 35 Lista zadań objętych interwencją Wieloletniego Planu Inwestycyjnego oraz Planu Rozwoju Lokalnego Gminy Lubin do roku 2010 z planem finansowania²⁰

LP	KOD	Nazwa zadania inwestycyjnego	Wartość Inwestycji brutto	2005			2006			2007			2008			2009	2010
				Środki własne	ZPORR	MGiP	Środki własne	ZPORR	MGiP	Środki własne	ZPORR	MGiP	Środki własne	ZPORR	MGiP	Środki własne	Środki własne
1	DW 1	Przebudowa dróg na terenie Gminy Lubin	2 073 000	2 073 000			0			0			0			0	0
2	DW 2	Przebudowa 4 mostów na Niemstowskim Potoku	60 000	60 000			0			0			0			0	0
3	DW 3	Przebudowa dróg na terenie Gminy Lubin	2 734 000	0			2 734 000			0			0			0	0
4	DW 4	Przebudowa dróg na terenie Gminy Lubin	2 270 000	0			0			2 270 000			0			0	0
5	DW 5	Przebudowa dróg na terenie Gminy Lubin	2 412 000	0			0			0			2 412 000			0	0
6	DW 6	Przebudowa dróg na terenie Gminy Lubin	2 412 000	0			0			0			0			2 412 000	0
7	DW 7	Przebudowa dróg na terenie Gminy Lubin	2 412 000	0			0			0			0			0	2 412 000
8	DG1	Budowa dróg na terenie Gminy Lubin:	3 030 000	150 000			304 500	2 272 500	303 000	0			0			0	0
	a)	Droga Krzeczyn Mały – Gorzyca		0			0			0			0			0	0
	b)	Droga Dąbrowa Górna – Siedlce		0			0			0			0			0	0
	c)	Droga Siedlce – Czerniec		0			0			0			0			0	0
	d)	Droga Gola – Koźlice		0			0			0			0			0	0
9	DG2	Budowa dróg na terenie Gminy Lubin:	2 760 000	0	0	0	100 000	0	0	314 000	2 070 000	276 000	0			0	0
	a)	Droga Kłopotów – Lubin		0			0			0			0			0	0
	b)	Droga Gorzelin – Pieszków		0			0			0			0			0	0
	c)	Droga Składowice – Zalesie		0			0			0			0			0	0
10	OŚ1	Rozbudowa oczyszczalni ścieków w Osieku	2 003 600	2 003 600			0			0			0			0	0
11	OŚ2	Modernizacja oczyszczalni ścieków w Gminie Lubin – oczyszczalnie ścieków w Chrótniku i Oborze	2 424 069	223 757	762 809	101 708	277 463	933 822	124 510	0			0			0	0
				0			0			0			0			0	0
12	K1	Budowa kanalizacji sanitarnej:	2 200 000	100 000			230 000	1 650 000	220 000	0			0			0	0

²⁰ W I kwartale 2004 roku, w ramach realizacji inwestycji „Modernizacja oczyszczalni ścieków w Gminie Lubin – oczyszczalnie ścieków w Chrótniku i Oborze” (KOD OŚ2), poniesiono nakłady na przygotowanie dokumentacji technicznej w wysokości 79 300 zł br., są to koszty niekwalifikowane. Wartość inwestycji podano brutto z podatkiem VAT, który jest kosztem niekwalifikowanym. Wartość kosztów kwalifikowanych wynosi 2 262 174,83 zł.

Plan Rozwoju Lokalnego**Gmina Lubin**

24	ŚW3	Remont świetlicy w Miloradzicach	410 000	10 000					400 000						0				0					0				0	
25	ŚW4	Adaptacja budynku szkolnego na świetlicę w Oborze	800 000	0					800 000						0				0						0				0
26	ŚW5	Remont kapitalny świetlicy w Pieszkowie	300 000	0					0						300 000				0						0				0
27	ŚW6	Adaptacja budynku szkolnego na świetlicę w Gogotowicach	300 000	0					0						0				0						0				300 000
28	ŚW7	Remont świetlicy w Miłosnej z budową parkingu	300 000	0					0						0				0						300 000				0
29	ŚW8	Remont kapitalny, ogrodzenie i parking przy świetlicy w Wiercieniu	250 000	0					250 000						0				0						0				0
30	BS1	Budowa boisk sportowych z zapleczem w Niemstowie, Siedlcach i Oborze	600 000	0					90 000	450 000	60 000				0				0						0				0
31	BS2	Budowa boisk sportowych z zapleczem w Krzeczynie Wielkim, Raszówce, Chróstrniku	600 000	0					0						90 000	450 000	60 000		0						0				0
32	WK1	Budowa sieci wodno-kanalizacyjnej na terenach przekształconych w Gminie Lubin	6 000 000	0					0						0				0						3 000 000				3 000 000
33	ZI1	Ciągnik rolniczy o mocy 78 KM	100 590	100 590					0						0				0						0				0
34	ZI2	Przyczepa – wywrotka trójstronna o ładowności 6 t	15 400	15 400					0						0				0						0				0
35	ZI3	Samochód asenizacyjny na podwoziu samochodu ciężarowego	257 000	257 000					0						0				0						0				0
		RAZEM	56 573 659	5 925 847	1 625 309	216 708	5 668 463	6 168 822	822 510	5 765 000	5 475 000	730 000	5 408 000	6 480 000	864 000	5 712 000													5 712 000

Źródło: Dane Urzędu Gminy w Lubinie.

Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Lubin na lata 2004 – 2010 obejmuje interwencją wszystkie inwestycje zatwierdzone w ramach Wieloletniego Planu Inwestycyjnego.

Zakłada się możliwość aktualizacji Planu Rozwoju Lokalnego w trakcie jego wdrażania. Główne kierunki zmian dotyczyć będą:

- aktualizacji listy zadań, przede wszystkim w zakresie wprowadzania nowych projektów,
- korekt w harmonogramie realizacji projektów,
- zmian w tabelach finansowych

Realizacja zadań objętych Planem Rozwoju Lokalnego oddziaływać będzie poszczególne dziedziny życia społeczno-gospodarczego Gminy.

Realizacja zadań planu będzie miała wyraźny pozytywny wpływ na poprawę warunków i jakości życia społeczności lokalnej oraz przyczyni się do rozwoju systemu infrastruktury i ochrony środowiska. Ponadto realizacja zadań wpływać będzie na tworzenie sprzyjających warunków do zmian w strukturze gospodarczej obszaru Gminy, a także w sposobie użytkowania terenów.

KOD zadania	DG 1					
NAZWA zadania:	budowa dróg na terenie Gminy					
Integracja projektu w strategii rozwoju						
Obszar strategiczny	Infrastruktura komunikacyjna					
Cel strategiczny/operac.	Pełna infrastruktura (sieć gazowa, wodno – kanalizacyjna, połączenia drogowe)					
Lokalizacja zadania:	Odcinki dróg: Krzeczyn Mały – Gorzyca, Dąbrowa Górna – Siedlce, Siedlce – Czarniec, Gola – Koźlice.					
Charakterystyka zadania:	Budowa czterech dróg gminnych o łącznej długości ok. 5050 m, przy czym : Krzeczyn Mały – Gorzyca – 1200 m, Dąbrowa Górna - Siedlce – 1650 m, Siedlce – Czarniec – 1800 m, Gola – Koźlice – 400 m.					
Uzasadnienie wyboru zadania (zastosowane kryteria):	Wyboru dokonano w oparciu o uchwalone kryteria oceny zadań inwestycyjnych.					
Zgodność z dokumentami planistycznymi (studium/plan)	Inwestycja jest zgodna z dokumentami planistycznymi.					
Oczekiwane rezultaty realizacji zadania:						
☞ skrócenie średniego czasu przejazdu między miejscowościami,						
☞ wzrost natężenia ruchu na drodze,						
☞ większa liczba osób korzystających z obiektów infrastruktury drogowej,						
☞ dostępność terenów inwestycyjnych.						
Przewidywane nakłady do poniesienia w okresie 2004 - 2010 (dane w PLN)						
Lata	Całkowity koszt projektu (w PLN)	w tym (dane w PLN)				
		Budżet gminy	Budżet państwa	Prywatne	Środki UE	Inne
2005	150 000	150 000				

2006	2 880 000	304 500	303 000		2 272 500	
RAZEM	3 030 000	454 500	303 000		2 272 500	

KOD zadania	DG 2					
NAZWA zadania:	budowa dróg na terenie Gminy					
Integracja projektu w strategii rozwoju						
Obszar strategiczny	Infrastruktura komunikacyjna					
Cel strategiczny/operac.	Pełna infrastruktura (sieć gazowa, wodno – kanalizacyjna, połączenia drogowe)					
Lokalizacja zadania:	Odcinki dróg: Kłopotów – Lubin, Gorzelin – Pieszków, Składowice – Zalesie.					
Charakterystyka zadania:	Budowa trzech dróg gminnych o łącznej długości ok. 4600 m, przy czym: Kłopotów – Lubin – 1200 m, Gorzelin – Pieszków – 2000 m, Składowice – Zalesie – 1400 m.					
Uzasadnienie wyboru zadania (zastosowane kryteria):	Wyboru dokonano w oparciu o uchwalone kryteria oceny zadań inwestycyjnych.					
Zgodność z dokumentami planistycznymi (studium/plan)	Inwestycja jest zgodna z dokumentami planistycznymi.					
Oczekiwane rezultaty realizacji zadania:						
<ul style="list-style-type: none"> ☞ skrócenie średniego czasu przejazdu między miejscowościami, ☞ wzrost natężenia ruchu na drodze, ☞ większa liczba osób korzystających z obiektów infrastruktury drogowej, ☞ dostępność terenów inwestycyjnych. 						
Przewidywane nakłady do poniesienia w okresie 2004 – 2010 (dane w PLN)						
Lata	Całkowity koszt projektu (w PLN)	w tym (dane w PLN)				
		Budżet gminy	Budżet państwa	Prywatne	Środki UE	Inne
2006	100 000	100 000				
2007	2 300 000	260 000	240 000		1 800 000	
RAZEM	2 400 000	360 000	240 000		1 800 000	

KOD zadania	OS 2					
NAZWA zadania:	Modernizacja oczyszczalni ścieków w Gminie Lubin – oczyszczalnie ścieków w Chróstniku i Oborze					
Integracja projektu w strategii rozwoju						
Obszar strategiczny	Infrastruktura techniczna					
Cel strategiczny/operac.	Pełna infrastruktura (sieć gazowa, wodno – kanalizacyjna, połączenia drogowe)					
Lokalizacja zadania:	Chróstnik, Obora					
Charakterystyka zadania:	Modernizacja dwóch oczyszczalni ścieków w miejscowości Chróstnik i Obora, polegająca na zwiększeniu przepustowości oczyszczalni o 150 m ³ w Chróstniku i 50 m ³ w Oborze.					

Uzasadnienie wyboru zadania (zastosowane kryteria):		Wyboru dokonano w oparciu o uchwalone kryteria oceny zadań inwestycyjnych.				
Zgodność z dokumentami planistycznymi (studium/plan)		Inwestycja jest zgodna z dokumentami planistycznymi.				
Oczekiwane rezultaty realizacji zadania:.						
<ul style="list-style-type: none"> ☞ wzrost liczby gospodarstw domowych obsługiwanych przez oczyszczalnię ☞ dostępność 28 ha terenów inwestycyjnych objętych działaniem oczyszczalni ścieków, ☞ wzrost wykorzystywanej mocy przerobowej zmodernizowanej oczyszczalni ścieków ☞ przepustowości zmodernizowanej oczyszczalni ścieków – 270 m³/dobę w 2004 r., 470 m³/dobę w 2006 r. 						
Przewidywane nakłady do poniesienia w okresie 2004 – 2010 (dane w PLN)						
Lata	Całkowity koszt projektu (w PLN)	w tym (dane w PLN)				
		Budżet gminy	Budżet państwa	Prywatne	Środki UE	Inne
2005	1 088 274	223 757	101 708		762 809	
2006	1 335 795	277 463	124 510		933 822	
RAZEM	2 424 069	501 220	226 218		1 696 631	

KOD zadania	K 1					
NAZWA zadania:	Budowa kanalizacji sanitarnej					
Integracja projektu w strategii rozwoju						
Obszar strategiczny	Infrastruktura techniczna					
Cel strategiczny/operac.	Pełna infrastruktura (sieć gazowa, wodno – kanalizacyjna, połączenia drogowe)					
Lokalizacja zadania:	Raszowa Mała, Gola.					
Charakterystyka zadania:	Budowa dwóch odcinków kanalizacji grawitacyjno-tłocznej w miejscowości Raszowa Mała i Goli o łącznej długości ok. 6000 m, przy czym : Raszowa Mała – 2500 m, Gola – 3500 m					
Uzasadnienie wyboru zadania (zastosowane kryteria):		Wyboru dokonano w oparciu o uchwalone kryteria oceny zadań inwestycyjnych.				
Zgodność z dokumentami planistycznymi (studium/plan)		Inwestycja jest zgodna z dokumentami planistycznymi.				
Oczekiwane rezultaty realizacji zadania:						
<ul style="list-style-type: none"> ☞ wzrost liczby gospodarstw domowych podłączonych do sieci kanalizacyjnej, ☞ wzrost liczby osób korzystających z sieci kanalizacji sanitarnej, ☞ długość sieci kanalizacji sanitarnej na terenie gminy – 6 km, ☞ nowe przedsiębiorstwa na obszarze działania kanalizacji sanitarnej, 						
Przewidywane nakłady do poniesienia w okresie 2004 – 2010 (dane w PLN)						
Lata	Całkowity koszt projektu (w PLN)	w tym (dane w PLN)				
		Budżet gminy	Budżet państwa	Prywatne	Środki UE	Inne
2005	100 000	100 000				

2006	2 100 000	230 000	220 000		1 650 000	
RAZEM	2 200 000	330 000	220 000		1 650 000	

KOD zadania		K 2				
NAZWA zadania:		budowa i modernizacja kanalizacji sanitarnej				
Integracja projektu w strategii rozwoju						
Obszar strategiczny		Infrastruktura techniczna				
Cel strategiczny/operac.		Pełna infrastruktura (sieć gazowa, wodno – kanalizacyjna, połączenia drogowe)				
Lokalizacja zadania:		Niemstów- Łazek, Zalesie				
Charakterystyka zadania:		<ul style="list-style-type: none"> - Budowa dwóch odcinków kanalizacji sanitarnej grawitacyjno-tłocznej w miejscowości Niemstów – Łazek i Zalesie o łącznej długości ok. 5000 m , przy czym: Niemstów – Łazek - 1500 m, Zalesie – 3500 m. - Modernizacja kanalizacji sanitarnej w Raszówce (ul. Odzyskana) – długość 1500 m. 				
Uzasadnienie wyboru zadania (zastosowane kryteria):		Wyboru dokonano w oparciu o uchwalone kryteria oceny zadań inwestycyjnych.				
Zgodność z dokumentami planistycznymi (studium/plan)		Inwestycja jest zgodna z dokumentami planistycznymi.				
Oczekiwane rezultaty realizacji zadania:						
<ul style="list-style-type: none"> ☞ wzrost liczby gospodarstw domowych podłączonych do sieci kanalizacyjnej, ☞ wzrost liczby osób korzystających z sieci kanalizacji sanitarnej, ☞ długość sieci kanalizacji sanitarnej na terenie gminy – 6,5 km, ☞ nowe przedsięwzięcia na obszarze działania kanalizacji sanitarnej, 						
Przewidywane nakłady do poniesienia w okresie 2004 – 2010 (dane w PLN)						
Lata	Całkowity koszt projektu (w PLN)	w tym (dane w PLN)				
		Budżet gminy	Budżet państwa	Prywatne	Środki UE	Inne
2007	100 000	100 000				
2008	2 500 000	290 000	260 000		1 950 000	
RAZEM	2 600 000	390 000	260 000		1 950 000	

KOD zadania		W 1				
NAZWA zadania:		Modernizacja sieci wodociągowej				
Integracja projektu w strategii rozwoju						
Obszar strategiczny		Infrastruktura techniczna				
Cel strategiczny/operac.		Pełna infrastruktura (sieć gazowa, wodno – kanalizacyjna, połączenia drogowe)				
Lokalizacja zadania:		Sieć wodociągowa w Oborze, Krzeczynie Wielkim, Krzeczynie Małym, Gorzycy, Liściu – Bukownie o łącznej długości ok. 18 900 m, przy czym: Obora – 5000 m, Krzeczyn Wielki 2 400 m, Krzeczyn Mały -500 m, Gorzyca – 5000 , Lisiec – Bukowna -6000 m.				

Charakterystyka zadania:	Modernizacja 17 km sieci wodociągowej na terenie Gminy Lubin w miejscowościach: Obora, Krzeczyn Wielki, Krzeczyn Mały, Gorzyca, Lisiec – Bukowna.					
Uzasadnienie wyboru zadania (zastosowane kryteria):	Wyboru dokonano w oparciu o uchwalone kryteria oceny zadań inwestycyjnych.					
Zgodność z dokumentami planistycznymi (studium/plan)	Inwestycja jest zgodna z dokumentami planistycznymi.					
Oczekiwane rezultaty realizacji zadania:						
<ul style="list-style-type: none"> ☞ wzrost liczby gospodarstw domowych podłączonych do sieci wodociągowej, ☞ wzrost liczby osób korzystających z sieci wodociągowej, ☞ długość zmodernizowanej sieci wodociągowej na terenie gminy - 18 900 km, ☞ dostępność powierzchni terenów inwestycyjnych do sieci wodociągowej, ☞ nowe przedsiębiorstwa na obszarze zmodernizowanej sieci wodociągowej. 						
Przewidywane nakłady do poniesienia w okresie 2004 – 2010 (dane w PLN)						
Lata	Całkowity koszt projektu (w PLN)	w tym (dane w PLN)				
		Budżet gminy	Budżet państwa	Prywatne	Środki UE	Inne
2006	200 000	200 000				
2007	3 740 000	391 000	394 000		2 955 000	
RAZEM	3 940 000	591 000	394 000		2 955 000	

KOD zadania	W 2
NAZWA zadania:	Modernizacja sieci wodociągowej
Integracja projektu w strategii rozwoju	
Obszar strategiczny	Infrastruktura techniczna
Cel strategiczny/operac.	Pełna infrastruktura (sieć gazowa, wodno – kanalizacyjna, połączenia drogowe)
Lokalizacja zadania:	Sieci wodociągowe w Raszówce, Chróstniku, Siedlcach i Składowicach
Charakterystyka zadania:	Modernizacja ok. 19 km sieci wodociągowej na terenie Gminy Lubin w miejscowościach Raszówka, Chróstnik, Siedlce i Składowice przy czym: Raszówka – 8000 m, Chróstnik – 1500 m, Siedlce- 6000 m, Składowice 3500 m.
Uzasadnienie wyboru zadania (zastosowane kryteria):	Wyboru dokonano w oparciu o uchwalone kryteria oceny zadań inwestycyjnych.
Zgodność z dokumentami planistycznymi (studium/plan)	Inwestycja jest zgodna z dokumentami planistycznymi.
Oczekiwane rezultaty realizacji zadania:	
<ul style="list-style-type: none"> ☞ wzrost liczby gospodarstw domowych podłączonych do sieci wodociągowej, ☞ wzrost liczby osób korzystających z sieci wodociągowej, ☞ długość zmodernizowanej sieci wodociągowej na terenie gminy 19 km, ☞ dostępność powierzchni terenów inwestycyjnych do sieci wodociągowej, ☞ nowe przedsiębiorstwa na obszarze zmodernizowanej sieci wodociągowej. 	

Przewidywane nakłady do poniesienia w okresie 2004 – 2010 (dane w PLN)

Lata	Całkowity koszt projektu (w PLN)	w tym (dane w PLN)				
		Budżet gminy	Budżet państwa	Prywatne	Środki UE	Inne
2007	200 000	200 000				
2008	3 740 000	391 000	394 000		2 955 000	
RAZEM	3 940 000	591 000	394 000		2 955 000	

KOD zadania	SZ 1					
NAZWA zadania:	Modernizacja szkół w Gminie Lubin					
Integracja projektu w strategii rozwoju						
Obszar strategiczny	Infrastruktura społeczna					
Cel strategiczny/operac.	Realizacja programu oświatowego					
Lokalizacja zadania:	Siedlce, Krzeczyn Wielki, Raszówka					
Charakterystyka zadania:	<p>Modernizacja trzech szkół podstawowych w Siedlcach, Krzeczynie Wielkim i Raszówce polegająca na:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☞ termomodernizacji budynku szkolnego, wymianie stolarki okiennej, wymianie instalacji c.o., remoncie sal w Siedlcach, ☞ termomodernizacji budynku szkolnego, wymianie stolarki okiennej, remoncie pokrycia dachowego, remoncie sal zagospodarowaniu terenu przyszkolnego w Krzeczynie Wielkim, ☞ wymianie instalacji elektrycznej, remoncie sal, zagospodarowaniu terenu przyszkolnego. 					
Uzasadnienie wyboru zadania (zastosowane kryteria):	Wyboru dokonano w oparciu o uchwalone kryteria oceny zadań inwestycyjnych.					
Zgodność z dokumentami planistycznymi (studium/plan)	Inwestycja jest zgodna z dokumentami planistycznymi.					
Oczekiwane rezultaty realizacji zadania:	<ul style="list-style-type: none"> ☞ liczba uczniów korzystających z zmodernizowanej infrastruktury edukacyjnej, ☞ liczba uczniów w szkołach korzystających z wybudowanej z zmodernizowanej infrastruktury sportowej, ☞ zmniejszenie kosztów utrzymania obiektu (zużycie ciepła). 					
Przewidywane nakłady do poniesienia w okresie 2004 – 2010 (dane w PLN)						
Lata	Całkowity koszt projektu (w PLN)	w tym (dane w PLN)				
		Budżet gminy	Budżet państwa	Prywatne	Środki UE	Inne
2005	1 200 000	222 500	115 000		862 500	
2006	1 100 000	122 500	115 000		862 500	

RAZEM	2 300 000	345 000	230 000		1 725 000	
-------	-----------	---------	---------	--	-----------	--

KOD zadania	SZ 2					
NAZWA zadania:	Budowa sali gimnastycznej przy Szkole Podstawowej w Szklarach Górnych z remontem szkoły					
Integracja projektu w strategii rozwoju						
Obszar strategiczny	Infrastruktura społeczna					
Cel strategiczny/operac.	Realizacja programu oświatowego					
Lokalizacja zadania:	Szklary Górne					
Charakterystyka zadania:						
Uzasadnienie wyboru zadania (zastosowane kryteria):	Wyboru dokonano w oparciu o uchwalone kryteria oceny zadań inwestycyjnych.					
Zgodność z dokumentami planistycznymi (studium/plan)	Inwestycja jest zgodna z dokumentami planistycznymi.					
Oczekiwane rezultaty realizacji zadania:						
<ul style="list-style-type: none"> ☞ liczba uczniów korzystających z zmodernizowanej infrastruktury edukacyjnej, ☞ liczba uczniów w szkołach korzystających z wybudowanej z infrastruktury sportowej, ☞ liczba osób korzystających z obiektów sportowych. 						
Przewidywane nakłady do poniesienia w okresie 2004 – 2010 (dane w PLN)						
		w tym (dane w PLN)				
Lata	Całkowity koszt projektu (w PLN)	Budżet gminy	Budżet państwa	Prywatne	Środki UE	Inne
2007	100 000	100 000				
2008	2 000 000	215 000	210 000		1 575 000	
RAZEM	2 100 000	315 000	210 000		1 575 000	

KOD zadania	BS 1					
NAZWA zadania:	Budowa boisk sportowych z zapleczem w Nimestowie, Siedlcach i Oborze					
Integracja projektu w strategii rozwoju						
Obszar strategiczny	Infrastruktura społeczna					
Cel strategiczny/operac.	Tereny rekreacyjne					
Lokalizacja zadania:	Nimestów, Siedlce, Obora					
Charakterystyka zadania:	Budowa boisk sportowych wielofunkcyjnych z zapleczami w miejscowościach: Nimestów, Siedlce i Obora.					
Uzasadnienie wyboru zadania (zastosowane kryteria):	Wyboru dokonano w oparciu o uchwalone kryteria oceny zadań inwestycyjnych.					
Zgodność z dokumentami planistycznymi (studium/plan)	Inwestycja jest zgodna z dokumentami planistycznymi.					

Oczekiwane rezultaty realizacji zadania:

- wzrost liczby osób korzystających z obiektów sportowych.

Przewidywane nakłady do poniesienia w okresie 2004 – 2010 (dane w PLN)

Lata	Całkowity koszt projektu (w PLN)	w tym (dane w PLN)				
		Budżet gminy	Budżet państwa	Prywatne	Środki UE	Inne
2006	600 000	90 000	60 000		450 000	
RAZEM	600 000	90 000	60 000		450 000	

KOD zadania	BS 2					
NAZWA zadania:	Budowa boisk sportowych z zapleczem w Krzeczynie Wielkim, Raszówce, Chrótniku					
Integracja projektu w strategii rozwoju						
Obszar strategiczny	Infrastruktura społeczna					
Cel strategiczny/operac.	Tereny rekreacyjne					
Lokalizacja zadania:	Krzeczyn Wielki, Raszówka, Chrótnik					
Charakterystyka zadania:	Budowa boisk sportowych wielofunkcyjnych z zapleczami w miejscowościach: Krzeczyn Wielki, Raszówka, Chrótnik.					
Uzasadnienie wyboru zadania (zastosowane kryteria):	Wyboru dokonano w oparciu o uchwalone kryteria oceny zadań inwestycyjnych.					
Zgodność z dokumentami planistycznymi (studium/plan)	Inwestycja jest zgodna z dokumentami planistycznymi.					
Oczekiwane rezultaty realizacji zadania:	- wzrost liczby osób korzystających z obiektów sportowych.					
Przewidywane nakłady do poniesienia w okresie 2004 – 2010 (dane w PLN)						
Lata	Całkowity koszt projektu (w PLN)	w tym (dane w PLN)				
		Budżet gminy	Budżet państwa	Prywatne	Środki UE	Inne
2007	600 000	90 000	60 000		450 000	
RAZEM	600 000	90 000	60 000		450 000	

**ROZDZIAŁ 8. PLAN ROZWOJU LOKALNEGO -
POWIĄZANIE PROJEKTÓW Z CELAMI
STRATEGICZNYMI WOJEWÓDZTWA**

8.1. METODA POWIĄZANIA PROJEKTÓW Z CELAMI STRATEGICZNYMI WOJEWÓDZTWA DOLNOŚLĄSKIEGO

Plan Rozwoju Lokalnego jest dokumentem kierunkowym o perspektywicznym horyzoncie, który stanowi podstawę do wdrażania rozwojowych przedsięwzięć społecznych i gospodarczych. Rozwój Gminy winien skutecznie zaspokajać aspiracje jej mieszkańców. Zarówno metodyka prowadzonych prac, jak i przyjęte kryteria oceny projektów inwestycyjnych, zapewniają powiązanie projektów ze strategicznymi celami społeczno-gospodarczymi Gminy.

Przyjęty w niniejszym zakresie Plan Rozwoju Lokalnego, przyczyni się do realizacji generalnego celu polegającego na rozwoju gospodarczym i społecznym Gminy.

Poszczególne cele znajdujące się w planie rozwojowym Gminy znajdują swoje poparcie w Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego.

Cel priorytetowy dla Gminy Lubin „Budowa i modernizacja infrastruktury technicznej (sfera gospodarcza i ekologiczna)” znajduje swoje wsparcie w celach operacyjnych Strategii Województwa o nazwie:

- „*Innowacyjna gospodarka*” mówiącego o potrzebie szybkiego dostosowania infrastruktury do potrzeb inwestycyjnych.

Cel „budowa i modernizacja infrastruktury komunikacyjnej” będący celem niezbędnym dla Gminy Lubin znajduje swoje odzwierciedlenie w celach strategicznych Strategii Województwa pod nazwą „*Integracja dolnośląska*” oraz „*Otwarcie na świat*” odwołujących się do usprawnienia sieci komunikacyjnej regionu.

Cel „budowa i modernizacja infrastruktury społecznej” będący celem niezbędnym dla Gminy Lubin znajduje wsparcie w celu strategicznego Strategii Województwa pod nazwą „*Renesans cywilizacyjny*” mówiącym o konieczności rozwinięcia nowoczesnej sieci usług publicznych tj. edukacja, zdrowie, kultura, sport i rekreacja.

8.2. CELE PROJEKTÓW INWESTYCYJNYCH PRZYJĘTYCH DO PLANU ROZWOJU LOKALNEGO

Poszczególne cele strategiczne mają być rozwijane poprzez przypisane im zadania szczegółowe, które stają się celami wiodącymi realizowanych projektów inwestycyjnych.

Podczas wyboru opcji inwestycyjnych i tworzenia Planu Rozwoju Lokalnego Gminy Lubin szczególny nacisk położono na zadania z zakresu:

1. Infrastruktury komunalnej, czyli rozwoju sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej. Budowa kanalizacji zapewni zachowanie szczególnych walorów środowiskach, zahamuje degradację środowiska naturalnego poprzez zanieczyszczenie cieków wodnych, zanieczyszczenie gleby.

Kanalizacja sanitarna zlikwiduje na posesjach mieszkańców istniejące szamba, włączając je do systemu głównego. Wykonanie oczyszczalni przydomowych zwiększy samowystarczalność regionów nie podłączonych do systemu kanalizacji centralnej.

2. Modernizacja sieci drogowej Gminy, z naciskiem na wymianę nawierzchni dróg, dostosowując je do wymogów zintensyfikowanego ruchu drogowego. Działania te łączą się ze zwiększeniem bezpieczeństwa na drogach poprzez budowę chodników dla pieszych, modernizację mostów, budowę ścieżek rowerowych itp.

3. Ochrona środowiska zarówno przez mieszkańców jak i podmioty gospodarcze. Cel to zdrowe środowisko i atrakcyjność turystyczna Gminy. Rozwiązanie leży w projektach oczyszczalni przydomowych oraz zlikwidowania odprowadzania ścieków nieczyszczonych do wód powierzchniowych.

4. Zwiększenie możliwości edukacyjnych Gminy. Wynika to ze zwiększonego zapotrzebowania na nowoczesne nauczanie oraz organizację zajęć dodatkowych w Gminie. Realizowane poprzez modernizację istniejących placówek oświatowych i budowę szeregu świetlic gminnych.

5. Zapewnienie właściwych warunków do rozwoju kultury, turystyki, sportu i rekreacji czyli budowa miejsc do uprawiania sportu aby zapewnić prawidłowy rozwój fizyczny dzieci i młodzieży, a także umożliwić czynny wypoczynek mieszkańcom Gminy. Gminne świetlice będą ośrodkami kultury dla młodzieży i dzieci organizując różnorakie przedsięwzięcia kulturalne.

6. Budowa i modernizacja infrastruktury społecznej przyczyni się do podniesienia standardu życia rodzin najuboższych.

**ROZDZIAŁ 9. SYSTEM WDRAŻANIA I OCZEKIWANE WSKAŹNIKI
OSIĄGNIĘĆ PLANU ROZWOJU LOKALNEGO**

9.1. SYSTEM WDRAŻANIA PLANU ROZWOJU LOKALNEGO

Plan Rozwoju Lokalnego jest dokumentem planowania średniookresowego, który stanowi podstawę do wdrażania rozwojowych przedsięwzięć społecznych i gospodarczych. Stanowi on bazę do:

- uwzględniania priorytetów Gminy w strategii województwa, subregionu,
- aktualizowania planu zagospodarowania przestrzennego Gminy,
- budowania programów sektorowych,
- finansowania przedsięwzięć i projektów z budżetów: państwa, władz regionalnych, ze źródeł pozabudżetowych,
- opracowywanie programów i projektów współfinansowanych z funduszy Unii Europejskiej.

Władze Gminy wypełniając strategię winny podejmować decyzje określające: rodzaj zadań i ich hierarchię, zakres finansowania, okres i kolejność realizacji zadań.

Budżety Gminy Lubin na kolejne lata przygotowywane będą w oparciu o PRL. Taki system wdrażania zapewnia kontrolę wdrażania oraz zgodność z obowiązującym prawem. System wdrażania Planu Rozwoju Lokalnego określony zostanie poprzez Zarządzenie Wójta Gminy.

9.2. OCZEKIWANE WSKAŹNIKI OSIĄGNIĘĆ PLANU ROZWOJU LOKALNEGO

Bezpośrednim wskaźnikiem wykonania Planu Rozwoju Lokalnego będzie stopień realizacji zaplanowanych projektów. Projekty realizowane są w oparciu o pełną dokumentację, zgodną z uchwałą budżetową, a stopień ich realizacji będzie monitorowanym na bieżąco wskaźnikiem osiągnięć Planu Rozwoju Lokalnego.

Ogólnymi wskaźnikami osiągnięć Planu Rozwoju Lokalnego o charakterze ogólnym będą:

I. W obszarze rozwoju infrastruktury technicznej.

Zniesienie infrastrukturalnych barier rozwoju prowadzące do polepszenie jakości życia mieszkańców Gminy poprzez rozbudowę i modernizację infrastruktury technicznej tj.

- zwiększenie długości sieci kanalizacyjnej i sanitarnej,
- poprawę jakości wody pitnej,
- zlikwidowanie przedostawania się ścieków do wód gruntowych,
- podniesienie estetyki miejsc zamieszkania.

II. W obszarze rozwoju infrastruktury społecznej.

- zwiększenie powierzchni obiektów sportowych,
- zwiększenie dostępności mieszkańców do sportu masowego,
- poprawa spędzania wolnego czasu,

- zwiększenie jakości i rodzaju usług sportowo-rekreacyjnych,
- modernizacja obiektów użyteczności publicznej,
- zwiększenie ilości obiektów szerzenia kultury i oświaty,
- ochrona miejsc pamięci,
- polepszenie jakości edukacji.

III. W obszarze infrastruktury komunikacyjnej.

- wzrost powierzchni chodników w Gminie,
- zwiększenie ilości miejsc parkingowych dla mieszkańców i gości,
- podniesienie poziomu jakości nawierzchni,
- zmodernizowane mosty,
- rozbudowa infrastruktury komunikacji publicznej w Gminie,
- poprawa komunikacji wewnątrz Gminy,

Tabela 36 Bezpośrednie wskaźniki osiągnięć Planu Rozwoju Lokalnego w przypadku inwestycji, na które przewiduje się pozyskać środki unijne

Nazwa zadania objętego interwencją Planu Rozwoju Lokalnego	Wskaźniki osiągnięć Planu Rozwoju Lokalnego		
	Produkty	Rezultaty	Oddziaływanie
DG1 Budowa Dróg na terenie Gminy Lubin	- długość wybudowanych dróg gminnych - 5,05 km	<ul style="list-style-type: none"> ☞ skrócenie średniego czasu przejazdu między miejscowościami, ☞ wzrost natężenia ruchu na drodze, ☞ większa liczba osób korzystających z obiektów infrastruktury drogowej, ☞ dostępność terenów inwestycyjnych. 	<ul style="list-style-type: none"> ☞ zmniejszenie nakładów na bieżące utrzymanie (naprawa nawierzchni) dróg, ☞ wzrost liczby pojazdów korzystających z drogi (w okresie 1 roku), ☞ zmniejszenie liczby wypadków drogowych (w okresie 1 roku), ☞ powstanie nowych miejsc pracy (w okresie 2 lat), ☞ powstanie nowych przedsiębiorstw (w okresie 2 lat).
DG 2 Budowa Dróg na terenie Gminy Lubin	- długość wybudowanych dróg gminnych – 4,60 km	<ul style="list-style-type: none"> ☞ skrócenie średniego czasu przejazdu między miejscowościami, ☞ wzrost natężenia ruchu na drodze, ☞ większa liczba osób korzystających z obiektów 	<ul style="list-style-type: none"> ☞ zmniejszenie nakładów na bieżące utrzymanie (naprawa nawierzchni) dróg, ☞ wzrost liczby pojazdów korzystających z drogi (w okresie 1 roku),

		<p>infrastruktury drogowej,</p> <ul style="list-style-type: none"> ☞ dostępność terenów inwestycyjnych. 	<ul style="list-style-type: none"> ☞ zmniejszenie liczby wypadków drogowych (w okresie 1 roku), ☞ powstanie nowych miejsc pracy (w okresie 2 lat), ☞ powstanie nowych przedsiębiorstw (w okresie 2 lat).
OS 2 Modernizacja oczyszczalni ścieków	- liczba zmodernizowanych oczyszczalni ścieków w 2006 r. - 2 szt	<ul style="list-style-type: none"> ☞ wzrost liczby gospodarstw domowych obsługiwanych przez oczyszczalnię ☞ dostępność 28 ha terenów inwestycyjnych objętych działaniem oczyszczalni ścieków, ☞ wzrost wykorzystywanej mocy przerobowej zmodernizowanej oczyszczalni ścieków ☞ przepustowości zmodernizowanej oczyszczalni ścieków – 270 m³/dobę w 2004 r., 470 m³/dobę w 2006 r. 	<ul style="list-style-type: none"> ☞ powstanie nowych przedsiębiorstw (w okresie 2 lat) ☞ powstanie nowych miejsc pracy (w okresie 2 lat) ☞ wielkość migracji na terenie działania oczyszczalni ścieków (dodatnia)
K 1 Budowa kanalizacji sanitarnej	☞ długość wybudowanej sieci kanalizacji sanitarnej – 6 km,	<ul style="list-style-type: none"> ☞ wzrost liczby gospodarstw domowych podłączonych do sieci kanalizacyjnej, ☞ wzrost liczby osób korzystających z sieci kanalizacji sanitarnej, ☞ 6 km sieci kanalizacji sanitarnej na terenie gminy, ☞ powstanie nowych przedsiębiorstw na obszarze działania kanalizacji sanitarnej, 	<ul style="list-style-type: none"> ☞ powstanie nowych przedsiębiorstw (w okresie 2 lat), ☞ powstanie nowych miejsc pracy (w okresie 2 lat), ☞ dodatnia wielkość migracji na terenie działania inwestycji,
K 2 Budowa i modernizacja kanalizacji sanitarnej	<ul style="list-style-type: none"> ☞ długość wybudowanej sieci kanalizacji sanitarnej – 5 km, ☞ długość zmodernizowanej sieci kanalizacji sanitarnej – 1,5 km 	<ul style="list-style-type: none"> ☞ wzrost liczby gospodarstw domowych podłączonych do sieci kanalizacyjnej, ☞ wzrost liczby osób korzystających z sieci kanalizacji sanitarnej, ☞ 6,5 km sieci kanalizacji 	<ul style="list-style-type: none"> ☞ powstanie nowych przedsiębiorstw (w okresie 2 lat), ☞ powstanie nowych miejsc pracy (w okresie 2 lat), ☞ dodatnia wielkość migracji na terenie

		<p>sanitarnej na terenie gminy,</p> <ul style="list-style-type: none"> ☞ powstanie nowych przedsiębiorstw na obszarze działania kanalizacji sanitarnej, 	<p>działania inwestycji,</p>
W 1 Modernizacja sieci wodociągowej	- długość zmodernizowanej sieci wodociągowej – 18,9 km	<ul style="list-style-type: none"> ☞ wzrost liczby gospodarstw domowych podłączonych do sieci wodociągowej, ☞ wzrost liczby osób korzystających z sieci wodociągowej, ☞ długość zmodernizowanej sieci wodociągowej na terenie gminy - 18,9 km, ☞ dostępność powierzchni terenów inwestycyjnych do sieci wodociągowej, ☞ powstanie nowych przedsiębiorstw na obszarze zmodernizowanej sieci wodociągowej. 	<ul style="list-style-type: none"> ☞ powstanie nowych przedsiębiorstw (w okresie 2 lat), ☞ powstanie nowych miejsc pracy (w okresie 2 lat), ☞ ilość wody konsumpcyjnej (w okresie 1 roku).
W 2 Modernizacja sieci wodociągowej	- długość zmodernizowanej sieci wodociągowej - 19 km	<ul style="list-style-type: none"> ☞ wzrost liczby gospodarstw domowych podłączonych do sieci wodociągowej, ☞ wzrost liczby osób korzystających z sieci wodociągowej, ☞ długość zmodernizowanej sieci wodociągowej na terenie gminy - 19 km, ☞ dostępność powierzchni terenów inwestycyjnych do sieci wodociągowej, ☞ powstanie nowych przedsiębiorstw na obszarze zmodernizowanej sieci wodociągowej. 	<ul style="list-style-type: none"> ☞ powstanie nowych przedsiębiorstw (w okresie 2 lat), ☞ powstanie nowych miejsc pracy (w okresie 2 lat), ☞ ilość wody konsumpcyjnej (w okresie 1 roku).
SZ 1 Modernizacja Szkół w Gminie Lubin	<ul style="list-style-type: none"> ☞ powierzchnia zmodernizowanych szkół, ☞ liczba zmodernizowanych obiektów 	<ul style="list-style-type: none"> ☞ liczba uczniów korzystających z zmodernizowanej infrastruktury edukacyjnej, ☞ liczba uczniów w szkołach korzystających z 	<ul style="list-style-type: none"> ☞ liczba osób, które ukończyły na miejscu Szkołę Podstawową, ☞ liczba uczniów korzystających tygodniowo z

	<p>dydaktycznych – 3 szt,</p> <ul style="list-style-type: none"> ☞ powierzchnia budynku poddana termoizolacji. 	<p>zmodernizowanej infrastruktury sportowej,</p> <ul style="list-style-type: none"> ☞ zmniejszenie kosztów utrzymania obiektu (zużycie ciepła). 	<p>infrastruktury społeczno-edukacyjnej,</p> <ul style="list-style-type: none"> ☞ liczba utrzymanych miejsc pracy.
<p>SZ 2 Budowa sali gimnastycznej przy Szkole Podstawowej w Szklarach Górnych z remontem szkoły</p>	<ul style="list-style-type: none"> ☞ liczba wybudowanych obiektów sportowych – 1 szt, ☞ liczba zmodernizowanych obiektów dydaktycznych – 1 szt 	<ul style="list-style-type: none"> ☞ liczba uczniów korzystających z zmodernizowanej infrastruktury edukacyjnej, ☞ liczba uczniów w szkołach korzystających z wybudowanej z infrastruktury sportowej, ☞ liczba osób korzystających z obiektów sportowych. 	<ul style="list-style-type: none"> ☞ liczba osób, które ukończyły na miejscu Szkołę Podstawową, ☞ liczba uczniów korzystających tygodniowo z infrastruktury społeczno-edukacyjnej ☞ liczba osób korzystających z obiektów sportowych (po 2 latach), ☞ liczba utrzymanych miejsc pracy.
<p>BS 1 Budowa boisk sportowych z zapleczem w Nimestowie, Siedlcach i Oborze</p>	<ul style="list-style-type: none"> ☞ liczba wybudowanych obiektów sportowych – 3 szt 	<p>- wzrost liczby osób korzystających z obiektów sportowych.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ☞ liczba osób korzystających z obiektów sportowych (po 2 latach), ☞ liczba imprez sportowych, ☞ liczba uczestników imprez sportowych, ☞ liczba utrzymanych miejsc pracy.
<p>BS 2 Budowa boisk sportowych z zapleczem w Krzeczynie Wielkim, Raszówce i Chróstniku</p>	<ul style="list-style-type: none"> ☞ liczba wybudowanych obiektów sportowych – 3 szt 	<p>- wzrost liczby osób korzystających z obiektów sportowych.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ☞ liczba osób korzystających z obiektów sportowych (po 2 latach), ☞ liczba imprez sportowych, ☞ liczba uczestników imprez sportowych, ☞ liczba utrzymanych miejsc pracy.

Źródło: Dane Urzędu Gminy w Lubinie

W wyniku realizacji zadań objętych interwencją planu zostaną osiągnięte rezultaty, które w dłuższym horyzoncie przekładać się będą na polepszenie ogólnej sytuacji w Gminie w ramach poszczególnych obszarów.

Zasadniczy pomiar bezpośrednich wskaźników odbywać się będzie na poziomie zadań.
Wielkości poszczególnych wskaźników ekonomicznych zostaną określone przez Studia Wykonalności dla poszczególnych przedsięwzięć inwestycyjnych.

**ROZDZIAŁ 10. SPOSOBY MONITOROWANIA, OCENY
I KOMUNIKACJI SPOŁECZNEJ PLANU ROZWOJU
LOKALNEGO**

10.1. SPOSOBY MONITOROWANIA I OCENY PLANU ROZWOJU LOKALNEGO GMINY LUBIN

Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Lubin będzie monitorowany poprzez poddanie corocznej ocenie. Poszczególne Komisje Rady Gminny i sama Rada będą rokrocznie oceniać PRL po przedłożeniu sprawozdania Wójta Gminy Lubin, który poprzez pracę Zespołu Koordynacyjnego dokona przeglądu Planu Rozwoju Lokalnego.

Przeгляд taki (w wypadku uznania tego za stosowne), będzie oznaczał aktualizację Planu zgodnie z aktualną sytuacją.

Aktualizacji podlegać będą wszystkie istotne elementy Planu:

- Wieloletni Plan Finansowy – poprzez aktualizację i dostosowanie do sytuacji bieżącej,
- Wieloletni Plan Rozwoju – poprzez uzupełnienie o nowe, zgłaszane projekty oraz ewentualną korektę kryteriów oceny zadań inwestycyjnych,
- Cały Plan Rozwoju Lokalnego zgodnie z potrzebami wyrażonymi przez Radę Gminy.

10.2. SPOSOBY INICJOWANIA WSPÓŁPRACY POMIĘDZY SEKTOREM PUBLICZNYM, PRYWATNYM I ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI

Do zadań własnych Gminy należy współpraca i wspieranie wybranych przedsięwzięć organizacji pozarządowych działających na terenie Gminy Lubin. Przy opracowywaniu zadań biorą czynny udział organizacje pozarządowe oraz społeczeństwo poprzez swoich przedstawicieli w Radzie Gminy.

Gmina Lubin inicjuje współpracę z instytucjami sektora publicznego i lokalnymi przedsiębiorstwami sektora prywatnego poprzez organizowanie wspólnych spotkań dla przedstawicieli tych jednostek. Dodatkowo w pełni uspołeczniony proces informowania o pracach nad Planem Rozwoju Lokalnego połączony z przyjmowaniem propozycji projektów inwestycyjnych od wszystkich zainteresowanych, tzn.:

- o obywateli,
- o jednostek gospodarczych,
- o inwestorów prywatnych,
- o organizacji pozarządowych,

powoduje pełen udział wszystkich podmiotów aktywnych na terenie Gminy w tworzeniu Planu Rozwoju Lokalnego.

10.3. PUBLIC RELATIONS PLANU ROZWOJU LOKALNEGO

Prace nad Planem Rozwoju Lokalnego od początku poddane były pełnej kontroli społecznej, zarówno poprzez Radę Gminy Lubin, jak i bezpośrednio informowanie mieszkańców o pracach. Zespół Koordynacyjny powołany zarządzeniem Wójta Gminy Lubin z dnia 3 czerwca 2004 r. postanowił szeroko informować opinię publiczną o podjętych pracach. Dokonano tego za pomocą konsultacji.

Mieszkańcy, a także poinformowane o działaniach organizacje pozarządowe wraz z jednostkami gospodarczymi wzięły udział w zgłaszaniu propozycji inwestycyjnych. Podobne działania przewiduje się rokrocznie przy przeglądach i aktualizacjach Planu.

Po zakończeniu prac Plan Rozwoju Lokalnego jako dokument uchwalony przez Radę Gminy Lubin zostanie (w zasadniczej części) opublikowany na oficjalnych stronach internetowych. Te działania winny zapewnić dostęp do informacji o działaniach w ramach Planu Rozwoju Lokalnego wszystkim mieszkańcom i instytucjom zainteresowanym zagadnieniem rozwoju Gminy.

Promocja i reklama bezpośrednia będzie skierowana do wybranych, potencjalnych wykonawców i inwestorów. Polegać to będzie na bezpośrednim zapraszaniu do negocjacji wybranych podmiotów, mogących być partnerami w realizacji poszczególnych inwestycji Planu Rozwoju Lokalnego.

Dodatkowo instytucją odpowiedzialną za promocję projektów inwestycyjnych będzie Gmina. Działania związane z tym zadaniem realizowane będą zgodnie z zasadami, zawartymi w Planie Promocji ZPORR „Wsparcie Rozwoju Regionalnego w Polsce ze Środków Funduszy Strukturalnych”, który powstał na bazie Rozporządzenia Rady 1260/1999 oraz Rozporządzenia Komisji nr 1159/2000. Do środków promocji Projektu należeć będą:

- tablice informacyjne w trakcie realizacji prac, zawierająca dane na temat ewentualnego dofinansowania projektów ze środków Unii Europejskiej,
- tablice pamiątkowe po realizacji projektów, z informacją o współfinansowaniu ze środków Unii Europejskiej,
- umieszczanie logo Unii Europejskiej oraz ZPORR na wszystkich informacjach, dotyczących projektów (m.in. publikacje, ogłoszenia, materiały prasowe, strona internetowa) wraz z tekstem, wskazującym na współfinansowanie Projektu ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego.

ROZDZIAŁ 11. PODSUMOWANIE

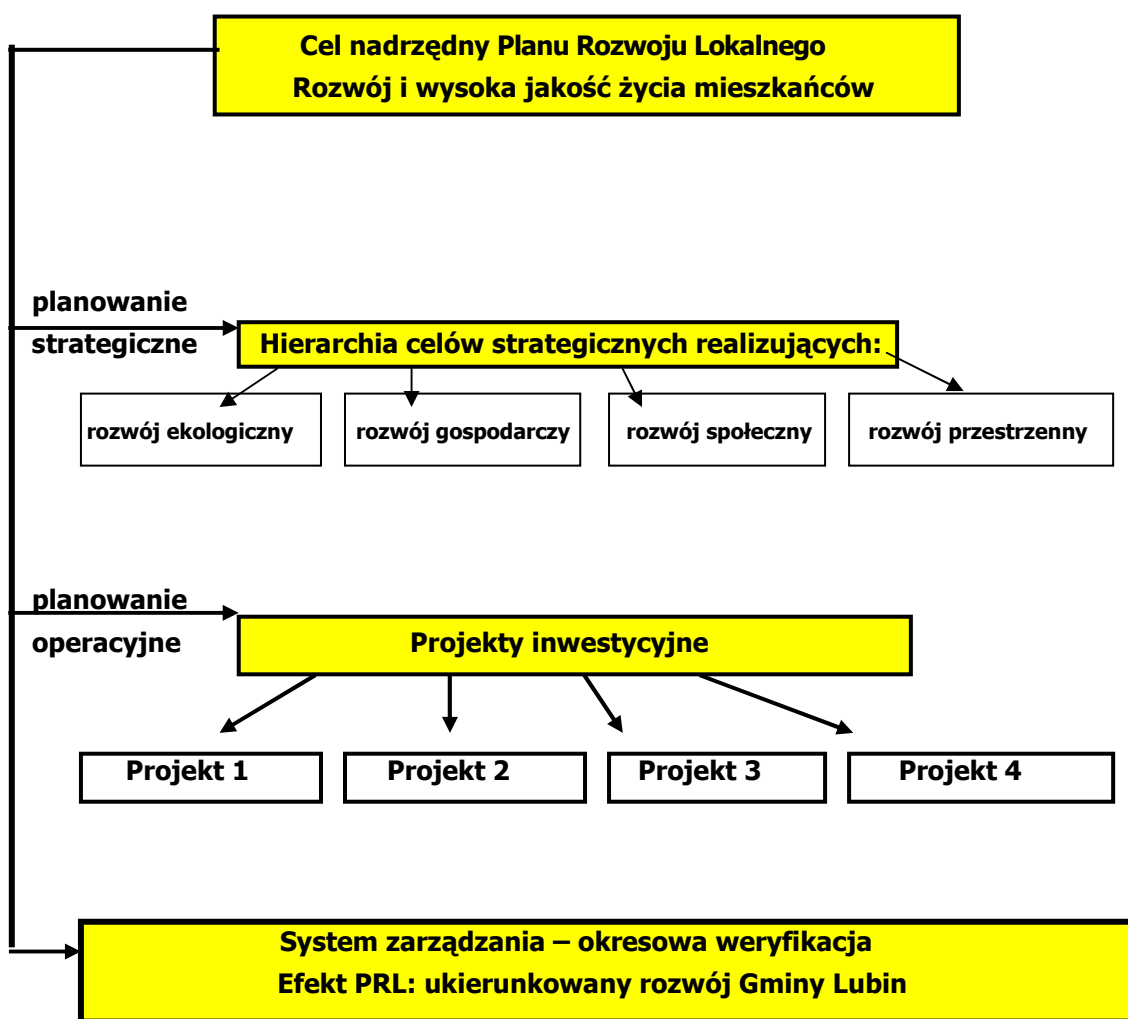

Prace nad PLANEM ROZWOJU LOKALNEGO wymagają precyzyjnego przygotowania prognoz budżetowych. W czasie przygotowywania niniejszego planu ustawodawca wprowadził zmiany w ustawie o dochodach jednostek samorządu terytorialnego. Ta sytuacja spowodowała opóźnienie prac ze względu na konieczność przygotowania budżetu na 2004 rok i prognoz na lata następne opartych na nowych podstawach prawnych.

Należy pamiętać, że tworzenie Planu Rozwoju Lokalnego to proces decyzyjny prowadzący do najważniejszego zaplanowania inwestycji na miarę oczekiwań i potrzeb mieszkańców oraz możliwości finansowych Gminy. Poniższy schemat podsumowuje proces konstruowania i realizacji PRL.

Schemat 1. Struktura procesu konstruowania i realizacji Planu Rozwoju Lokalnego

PRL powoduje:

- systematyczność gromadzenia informacji,
- jednolitość dla wszystkich zainteresowanych,
- klarowność kryteriów oceny,
- powiązanie z możliwościami finansowymi,
- pełniejsze rozpoznanie potrzeb mieszkańców i lepsze ich zaspokajanie,
- zmniejszenie roli polityki przy wyborze inwestycji,
- radykalne zwiększenie szans na pozyskanie środków z Unii Europejskiej.

PRL zawiera:

- listę zadań inwestycyjnych z zakresem rzeczowym i finansowym,
- terminy niezależne od kadencji,
- prognozę dochodów,
- prognozę wydatków operacyjnych,
- wielkość środków przeznaczonych na inwestycje,
- przewidywaną wielkość długu,
- prognozę kosztów obsługi zadłużenia.

Podsumowujące zestawienie finansowe Planu Rozwoju Lokalnego Gminy Lubin prezentuje tabela 37.

Tabela 37 Zestawienie finansowe Planu Rozwoju Lokalnego Gminy Lubin z podziałem na lata i źródła finansowania

Źródła finansowania	Nakłady w latach 2004 – 2010							
	Ogółem	w tym, w poszczególnych budżetach						
		2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Budżet Gminy	34 191 310	*)	5 925 847	5 668 463	5 765 000	5 408 000	5 712 000	5 712 000
Budżet państwa	2 633 218	0	216 708	822 510	730 000	864 000	0	0
Środki UE	19 749 131	0	1 625 309	6 168 822	5 475 000	6 480 000	0	0
Razem	56 573 659	*)	7 767 864	12 659 795	11 970 000	12 752 000	5 712 000	5 712 000

Źródło: Opracowanie Inwest Consulting S.A. na podstawie danych Urzędu Gminy w Lubin.

*) W I kwartale 2004 roku poniesiono nakłady na opracowanie dokumentacji technicznej związanej z realizacją inwestycji „Modernizacja i rozbudowa oczyszczalni ścieków w Gminie Lubin – oczyszczalnie ścieków w Chróstniku i Oborzcu”, planowanej do realizacji w kolejnych latach.

**ROZDZIAŁ 12. ZAŁĄCZNIKI - PODSTAWY PRAWNE PRAC NAD
PLANEM ROZWOJU LOKALNEGO GMINY LUBIN**

**12.1. UCHWAŁA NR XIX/78/2004 RADY GMINY LUBIN Z DNIA 30 KWIETNIA 2004
R. W SPRAWIE: PRZYSTAPIENIA DO OPRACOWANIA PLANU ROZWOJU
LOKALNEGO GMINY LUBIN.**

RADA GMINY LUBIN

**UCHWAŁA Nr XIX/78/2004
Rady Gminy Lubin
z dnia 30 kwietnia 2004 r.**

w sprawie przystąpienia do opracowania Planu Rozwoju Lokalnego Gminy Lubin.

Na podstawie art.18 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591, z 2002 r. Nr 23, poz.220, Nr 62, poz. 558, Nr 113, poz. 984, Nr 214, poz. 1806, z 2003 r. Nr 80, poz. 717, Nr 162, poz. 1568) Rada Gminy Lubin uchwala, co następuje:

§ 1

Przystąpić do opracowania Planu Rozwoju Lokalnego Gminy Lubin.

§ 2

Podstawowym celem opracowania Planu Rozwoju Lokalnego jest wykazanie planów Gminy Lubin planowanych do realizacji, w tym również planowanych do wsparcia z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej.

§ 3

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§ 4

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący
Rady Gminy

Roman Komarnicki

**12.2. UCHWAŁA NR XXI/88/2004 RADY GMINY LUBIN Z DNIA 9 LIPCA 2004 R.
W SPRAWIE: PRZYJĘCIA ZASAD OCENY INWESTYCJI NA POTRZEBY
WIELOLETNIEGO PLANU INWESTYCYJNEGO W RAMACH PLANU ROZWOJU
LOKALNEGO GMINY LUBIN**

RADA GMINY LUBIN

**UCHWAŁA Nr XXI/88/2004
Rady Gminy Lubin
z dnia 9 lipca 2004 r.**

**w sprawie przyjęcia zasad oceny inwestycji na potrzeby Wieloletniego Planu Inwestycyjnego
w ramach Planu Rozwoju Lokalnego Gminy Lubin.**

Na podstawie art.18 ust.2 pkt.6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591, z 2002 r. Nr 23, poz. 220, Nr 62, poz. 558, Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271, Nr 214, poz. 1806, z 2003 r. Nr 80, poz. 717, Nr 162, poz. 1568, z 2004 r. Nr 102, poz. 1055) Rada Gminy Lubin uchwala, co następuje:

§ 1

Przyjmuje się, że Wieloletni Plan Inwestycyjny obejmie zestawienie wieloletnich i jednorocznych zadań inwestycyjnych (inwestycje, remonty i zakupy inwestycyjne) o wartości nie mniejszej niż 50 000,00 zł (słownie: pięćdziesiąt tysięcy złotych złotych).

§ 2

Ustala się kryteria ogólnej oceny inwestycji, stanowiące załącznik nr 1 do niniejszej uchwały

§ 3

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Lubin.

§ 4

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący
Rady Gminy

Roman Komarnicki

12.3. ZAŁĄCZNIK NR 1 DO UCHWAŁY NR XXI/88/2004 RADY GMINY LUBIN Z DNIA 9 LIPCA 2004 R. W SPRAWIE: PRZYJĘCIA ZASAD OCENY INWESTYCJI NA POTRZEBY WIELOLETNIEGO PLANU INWESTYCYJNEGO W RAMACH PLANU ROZWOJU LOKALNEGO GMINY LUBIN

Załącznik Nr 1
do uchwały Nr XXI/88/2004
z dnia 9 lipca 2004 r.

**Kryteria ogólnej oceny inwestycji
do Planu Rozwoju Lokalnego Gminy Lubin**

1. Ocena inwestycji w kategoriach uwarunkowań społecznych:

1.1. Zasięg oddziaływania:

- mniejszy niż jedno sołectwo	- 0 pkt	☐
- jedno sołectwo	- 1 pkt	☐
- więcej niż jedno sołectwo	- 2 pkt	☐
- cała gmina	- 3 pkt	☐
- zasięg regionalny	- 4 pkt	☐

1.2. Wpływ na rozwój gospodarczy i/ lub nowe miejsca pracy:

- nie wpływa	- 0 pkt	☐
- podwyższa atrakcyjność inwestycyjną Gminy, co w przyszłości może przyczynić się do utrzymania istniejących lub powstania nowych miejsc pracy	- 3 pkt	☐
- w istotny sposób przyczynia się do powstania nowych podmiotów oraz nowych miejsc pracy; podwyższa atrakcyjność inwestycyjną Gminy	- 6 pkt	☐

1.3. Wpływ inwestycji na rozwój edukacyjno-oświatowy dzieci i młodzieży:

- nie wpływa	- 0 pkt	☐
- poprawia możliwości rozwoju	- 1 pkt	☐
- dodaje nową jakość do możliwości rozwoju edukacyjno-oświatowego	- 2 pkt	☐

1.4. Wpływ inwestycji na bezpieczeństwo mieszkańców (w zakresie zagrożenia zdrowia i życia, przestępczość):

- inwestycja nie ma wpływu na bezpieczeństwo mieszkańców	- 0 pkt	☐
- inwestycja poprawia bezpieczeństwo mieszkańców	- 1 pkt	☐
- inwestycja dodaje nową jakość dla bezpieczeństwa mieszkańców	- 3 pkt	☐

1.5. Wpływ inwestycji na poprawę spędzania wolnego czasu przez mieszkańców Gminy i gości:

- nie wpływa	- 0 pkt	☐
- niewielki	- 1 pkt	☐
- istotny	- 2 pkt	☐

1.6. Opinia wyrażona przez Zespół Koordynacyjny (każdy członek Zespołu dysponuje głosem o wartości 0,5 punktu. Jest to niepodzielne. Sumarycznie cały Zespół Koordynacyjny może przyznać od 0 do 3,5 punktu każdemu zadaniu):

- (po 0,5 punktu na każdego z członków Zespołu Koordynacyjnego)	- 0 – 3,5 pkt	☐
---	---------------	--------------------------

2. Ocena inwestycji w kategoriach strukturalnych:

2.1. Zadanie jest zawarte w Strategiach dotyczących Gminy Lubin:

- nie jest zawarte	- 0 pkt
- jest zawarte w strategii	- 3 pkt

2.2. Stopień zaawansowania inwestycji:

- nowa inwestycja	- 0 pkt
- faza koncepcji i opracowania wstępnego	- 1 pkt
- opracowana dokumentacja projektowa lub wybrany projektant	- 2 pkt
- pozwolenie na budowę (lub możliwość rozpoczęcia inwestycji)	- 3 pkt
- podpisana umowa na realizację robót budowlano-montażowych, budowa zaawansowana	- 5 pkt

2.3. Zadanie wynikające z decyzji niezależnych od Gminy:

- brak decyzji wpływających na inwestycję	- 0 pkt
- przewiduje się ryzyko zaistnienia takiej decyzji	- 3 pkt
- jest wydana decyzja mająca wpływ na inwestycję	- 6 pkt

2.4. Na ile planowana inwestycja poprawi wykorzystanie istniejących obiektów użyteczności publicznej:

- nie wpływa	- 0 pkt
- częściowo	- 1 pkt
- zdecydowanie	- 3 pkt

2.5. Wpływ na środowisko naturalne:

- neutralny wpływ na środowisko	- 0 pkt
- niewielki pozytywny wpływ na środowisko	- 1 pkt
- inwestycja zawiera się w Gminnym Programie Ochrony Środowiska (bądź ma istotny pozytywny wpływ na środowisko nie zawierając się w Programie) – 2 pkt	

2.6. Wpływ inwestycji na poprawę wizerunku Gminy:

- neutralny	- 0 pkt
- pozytywny	- 1 pkt
- istotnie zmienia wizerunek gminy	- 2 pkt

2.7. Wpływ inwestycji na poprawę komfortu życia mieszkańców Gminy poprzez zapewnienie niezbędnej infrastruktury technicznej:

- nie wpływa	- 0 pkt
- zwiększa komfort życia mieszkańców poprzez modernizację istniejącej infrastruktury technicznej	- 1 pkt
- zwiększa komfort życia mieszkańców poprzez wyposażenie w nowe elementy infrastruktury technicznej	- 3 pkt

3. Ocena inwestycji w kategoriach finansowych:

3.1. Wpływ inwestycji na budżet:

- wpływ ujemny (istotny wzrost stałych wydatków budżetowych)	- -3 pkt	☐
- wpływ neutralny	- 0 pkt	
- wpływ dodatni (stałe dochody lub zmniejszenie stałych wydatków budżetowych lub uniknięcie wysokich kosztów związanych z wstrzymaniem inwestycji)	- 3 pkt	

3.2. Korzyści ekonomiczne dla mieszkańców:

- brak	- 0 pkt	☐
- niewielkie	- 1 pkt	
- duże	- 3 pkt	

3.3. Możliwość finansowania inwestycji z niekomercyjnych środków bezzwrotnych (jeśli jest podpisana umowa lub istnieje inny podobny dokument zapewniający finansowanie punktacja ulega podwojeniu – jak w nawiasie):

- nie	- 0 pkt	☐
- środki finansujące do 20 % inwestycji	- 2(4) pkt	
- powyżej 20% i nie więcej niż 50 % inwestycji	- 5(10) pkt	
- powyżej 50% inwestycji	- 10(20) pkt	

3.4. Możliwość finansowania inwestycji z niekomercyjnych źródeł zewnętrznych (kredyty i pożyczki preferencyjne):

- brak możliwości	- 0 pkt	☐
- środki finansujące do 20 % inwestycji	- 2 pkt	
- powyżej 20% i nie więcej niż 45 % inwestycji	- 3 pkt	
- powyżej 45 % inwestycji	- 5 pkt	

3.5. Możliwość współfinansowania inwestycji z udziałem własnym mieszkańców lub innych zainteresowanych podmiotów (jeśli jest podpisana umowa lub istnieje inny podobny dokument zapewniający finansowanie punktacja ulega podwojeniu – jak w nawiasie):

- nie	- 0 pkt	☐
- środki finansujące do 10 % inwestycji	- 2(4) pkt	
- powyżej 10% i nie więcej niż 30 % inwestycji	- 3(6) pkt	
- powyżej 30 % inwestycji	- 5(10) pkt	

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY
Roman Komarnicki

12.4. ZARZĄDZENIE NR 73/2004 WÓJTA GMINY LUBIN W SPRAWIE PROCEDURY PRAC NAD WIELOLETNIM PLANEM INWESTYCYJNYM

Zarządzenie Nr 73/2004
Wójta Gminy Lubin
z dnia 03 czerwca 2004 r.

w sprawie Procedury Prac nad Wieloletnim Planem Inwestycyjnym

Na podstawie art. 30 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późniejszymi zmianami) i Uchwały Nr XIX/78/2004 Rady Gminy Lubin z dnia 30 kwietnia 2004 r.

Wójt Gminy Lubin zarządza co następuje:

§1

Przyjmuje się następujące zasady opracowania Wieloletniego Planu Inwestycyjnego (WPI):

- 1) Wieloletni Plan Inwestycyjny dotyczy okresu 2004 – 2010 r.
- 2) Wieloletni Plan Inwestycyjny obejmuje zestawienie wieloletnich i jednorocznych zadań inwestycyjnych (inwestycje, remonty i zakupy inwestycyjne) o wartości nie mniejszej niż 50.000,00 zł (słownie: pięćdziesiąt tysięcy złotych).

§2

1) Powołuje Zespół Koordynacyjny ds. prac nad Wieloletnim Planem Inwestycyjnym w składzie:

1. Franciszek Lesicki – Zastępca Wójta,
 2. Marzena Kosydor – Skarbnik,
 3. Andrzej Podbucki – Kierownik Referatu Inwestycji,
 4. Karol Mazur – Przewodniczy Komisji Inwestycyjnej,
 5. Paweł Szudrowicz – Radny,
 6. Ryszard Stasiuk – Radny,
 7. Genowefa Mocek – Inspektor,
 8. Tadeusz Jaszczyszyn – Radny.
- 2) Zespołowi przewodniczy Franciszek Lesicki.
- 3) Zespół jest odpowiedzialny za konsultacje z mieszkańcami w sprawie Wieloletniego Planu Inwestycyjnego.

WÓJTA
mgr inż. Wiesław Szostak